

1.	VOORWOORD EN LEESWIJZER.....	3
2.	INLEIDING.....	5
2.1.	Huidige processen	5
2.2.	Voorgeschiedenis	6
2.3.	Plangebied	8
3.	BELEIDSKADER	11
3.1.	Rijksbeleid.....	11
3.2.	Provinciaal beleid	29
3.3.	Beleid Waterschap	44
3.4.	Gemeentelijk beleid	46
4.	BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED.....	51
4.1.	Abiotische opbouw	51
4.2.	Hydrologische opbouw.....	54
4.3.	Biotische opbouw	54
4.4.	Cultuurhistorische patronen	56
4.5.	Functioneel economische opbouw	58
5.	HOOFDLIJNEN GEMEENTELIJK BELEID/ BELEIDSUITGANGSPUNTEN.....	63
5.1.	Duurzame hoofdstructuur	63
5.2.	Overige bouwstenen	66
6.	UITWERKING VAN HET GEMEENTELIJK BELEID.....	69
7.	BESTEMMINGSPLAN EN WATERBEHEER (WATERPARAGRAAF)	77
7.1.	Waterhuishoudkundig systeem	77
7.2.	Waterbeleid	78
8.	MILIEU EN VERKEER	81
9.	JURIDISCHE TOELICHTING	91
9.1.	Plankaart.....	91
9.2.	Opbouw van de voorschriften	92

9.3.	Artikelsgewijze bespreking.....	92
10.	HANDHAVING	109
11.	INSPRAAK EN VOOROVERLEG	117

1. VOORWOORD EN LEESWIJZER

Voor u ligt het bestemmingsplan Buitengebied, Buitendijks deel van de gemeente Maasdriel. Het bestemmingsplan bestaat uit een tweetal delen:

- het formele juridische deel, bestaande uit voorschriften en plankaarten;
- de toelichting, waarin is aangegeven op welke wijze voorschriften en plankaarten tot stand zijn gekomen, en hoe ze in elkaar zitten.

Aan het door de gemeenteraad op 29 oktober 2002 vastgestelde bestemmingsplan Buitengebied is door Gedeputeerde Staten integraal goedkeuring onthouden.

De gemeente heeft vervolgens besloten het bestemmingsplan te splitsen in twee deelplannen: één deelplan voor de buitendijkse gronden en één deelplan voor de binnendijkse gronden. Het voorliggende bestemmingsplan heeft betrekking op de buitendijks gelegen gronden.

De opzet van deze toelichting is als volgt:

Beleidskader	Hoofdstuk 3 geeft inzicht in het beleid en plannen van rijk, provincie, waterbeheerder en de gemeente zelf.
Plangebied	Een beschrijving van het plangebied vindt u in hoofdstuk 4: hier komen opbouw, natuur- en landschapswaarden en gebruiksfuncties aan bod.
Beleid voor het buitengebied	De hoofdstukken 5 en 6 behandelen het beleid voor de buitendijks gelegen gronden in het buitengebied.
Waterbeheer Milieu en verkeer	Hoofdstuk 7 gaat in op de verhouding met het waterbeheer. Milieuhygiënische en verkeersaspecten staan in hoofdstuk 8.
Juridische toelichting	Hoofdstuk 9 is de juridische toelichting: hoe zijn voorschriften en plankaarten opgebouwd, hoe moeten ze gelezen worden, e.d.
Handhaving en uitvoering	Hoofdstuk 10 gaat in op het traject nadat het plan in werking treedt: hoe handhaaft de gemeente het plan, hoe wordt vormgegeven aan actieve uitvoering van zaken die het bestemmingsplan niet kan regelen.
Inspraak en vooroverleg	Hoofdstuk 11 tenslotte geeft aan hoe in het plan is omgegaan met de binnengekomen inspraak- en vooroverlegreacties.

2. INLEIDING

2.1. Huidige processen

In de buitendijks gelegen gronden in het buitengebied van Maasdriel zijn verschillende belangrijke aandachtsvelden te onderscheiden, te weten water, natuur en landschap. Daarnaast spelen recreatie, landbouw, niet-agrarische functies en infrastructuur hier ook een rol.

water

Voor de functies in het buitendijks gelegen gronden heeft de beleidslijn 'Ruimte voor de Rivier' een sterk sturende rol. Met deze beleidslijn wordt getracht mens en dier duurzaam te beschermen tegen overstromingen. Hiertoe wordt een sterk terughoudend beleid voorgestaan met betrekking tot nieuwe ruimtelijke ingrepen, activiteiten en bebouwing in het winterbed van de rivier. In principe worden, onder stringente voorwaarden, alleen nieuwe ingrepen c.q. activiteiten toegestaan, die onlosmakelijk verbonden zijn aan het winterbed van de rivier.

natuur

Conform hoger beleid worden de uiterwaarden specifiek beschermd en wordt een ecologische ontwikkeling mogelijk gemaakt. Het bestemmingsplan maakt herstel en verbetering van bestaande natuurgebieden en aanleg van een aantal nieuwe natuurgebieden mogelijk.

landschap

Het buitendijks gedeelte van het buitengebied van Maasdriel kent een waardevol rivierenlandschap. Thans is van alle zijden het beleid gericht op versterking en herstel van bestaande waardevolle structuren.

recreatie

Het fraaie en afwisselende landschap aan twee rivieren is bij uitstek geschikt voor diverse recreatievormen, doch is ook kwetsbaar voor verstoring door ongewenste recreatiedruk. In dit bestemmingsplan is aangegeven wat de mogelijkheden zijn ten aanzien van bestaande bedrijven, kamperen en de aanleg van routes.

landbouw

De landbouw is een sector die onderhevig is aan een toenemende economische en bedrijfstechnische dynamiek, die veel knelpunten kent als gevolg van milieuregelgeving en marktprocessen, en tegelijkertijd op weg is naar een duurzame, veilige en economisch rendabele bedrijfsvoering. In het buitendijkse gedeelte van het buitengebied van Maasdriel bevinden zich slechts een drietal agrarische grondgebonden bedrijven. De ontwikkelingsmogelijkheden voor deze bedrijven zijn vanwege het waterhuishoudkundig belang zeer beperkt.

niet-agrarische functies

Het buitendijkse gedeelte van het buitengebied van Maasdriel bevat, behalve natuurwaarden, landschapsschoon en een drietal agrarische grondgebonden bedrijven ook een aantal niet-agrarische functies zoals burgerwoningen en niet-agrarische bedrijven. De waterhuishoudkundige functie staat echter voorop. Dit is de reden dat de niet-agrarische functies slechts zeer beperkte ontwikkelingsmogelijkheden krijgen.

milieu

Met milieu wordt op verschillende manieren rekening gehouden. Voorop staat dat geen milieuzaken worden geregeld die ook al door andere plannen worden geregeld.

2.2. Voorgeschiedenis

Voor de buitendijkse gronden van het buitengebied van de gemeente Maasdriel vigeert thans een veelheid aan plannen van de voormalige gemeenten. Deze zijn van verschillende datum. Sommige zijn zodanig recent dat een aantal zaken overgenomen kan worden; andere, zoals bijvoorbeeld Rossum en Heerewaarden, zijn op onderdelen als verouderd te beschouwen.

De afgelopen jaren heeft zich daarnaast een aantal veranderingen en ontwikkelingen voorgedaan in het denken over landbouw, recreatie, natuur, landschap, water en milieu. In Rijks-, provinciale regionale en gemeentelijke beleidsnota's is een ontwikkelingsgericht beleid geformuleerd, dat mede gebaseerd is op een samenhang tussen ruimtegebruik, water- en milieubeheer. In dat licht heeft de gemeente een integraal ruimtelijk ontwikkelingsbeleid geformuleerd in de StructuurvisiePlus. Het relevante beleid hiervan is doorvertaald naar dit bestemmingsplan.

Op 29 oktober 2002 heeft de gemeenteraad van Maasdriel het bestemmingsplan Buitengebied gewijzigd vastgesteld. Het plangebied omvatte alle gronden van de gemeente met uitzondering van de kernen Ammerzoden, Hedel, Velddriel, Kerkdriel, Alem, Rossum, Hurwenen, Hoenzadriel, Wellseind, Well en Heerewaarden. Ook een aantal reguliere bedrijventerreinen (bijv. De Geerden en De Kampen) was buiten het bestemmingsplan Buitengebied gelaten.

Het bestemmingsplan was vooral bedoeld voor:

- de ruimtelijke vertaling van de beleidslijn "Ruimte voor de rivier", en
- het stroomlijnen van de gemeentelijke ruimtelijke regelgeving tot één uniform systeem voor het gehele buitengebied. Het formuleren van nieuw beleid vond in een ander traject plaats: het opstellen van de structuurvisie.

De gemeente Maasdriel heeft dan ook steeds benadrukt dat het bij het bestemmingsplan Buitengebied slechts om een technische inhaalslag ging.

Mede vanwege de tijdsdruk waaronder dit bestemmingsplan tot stand gekomen was, was op een aantal punten onvoldoende onderzoek verricht. In zijn besluit van 10 juni 2003 (nr. RE2002.113511) heeft het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland integraal goedkeuring onthouden aan het bestemmingsplan Buitengebied. De belangrijkste redenen die aan deze onthouding van goedkeuring ten grondslag liggen, waren:

- bij het opstellen van het bestemmingsplan is onvoldoende voldaan aan de onderzoeksplicht ingevolge artikel 9 van het Besluit op de ruimtelijke ordening 1985;
- gezien de gedateerdheid van het merendeel van de plannen had de gemeente niet kunnen volstaan met een “technische herziening”, maar had het nieuw ontwikkelde hogere overhedenbeleid (zoals het Streekplan Gelderland 1996) moeten worden meegenomen; het in principe beperken van de regeling tot het gestroomlijnd overnemen van vigerende rechten is niet aanvaardbaar;
- de begrenzingen van de gebiedsbestemmingen zijn niet correct dan wel onvoldoende gemotiveerd;
- het toekennen van en de omvang van agrarische bouwpercelen is niet zorgvuldig genoeg geschied;
- het plan voorziet in mogelijkheden (omvangrijke glastuinbouwintensiveringszones, golfbaanuitbreiding) waarvoor, voorafgaand aan de vaststelling van het bestemmingplan, een m.e.r.- (beoordelingsplicht) moet worden verricht. Dat is niet gebeurd;
- mogelijkheden tot “nieuwvestiging” en uitbreiding van niet-agrarische bedrijvigheid zijn niet correct dan wel onvoldoende gemotiveerd; tevens ontbreekt onvoldoende inzicht in de bestaande omvang van de niet-agrarische bedrijfsactiviteiten;
- het raadsbesluit ten aanzien van de zienswijzen is onvolledig en in zijn algemeenheid onvoldoende gemotiveerd, bovendien zijn niet alle conclusies verwerkt in het bestemmingsplan.

Naar aanleiding van het besluit van het College van Gedeputeerde Staten vindt nu de noodzakelijke aanpassing van het bestemmingsplan Buitengebied plaats ingevolge artikel 30 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Vanwege het meer spoedeisende karakter van de realisatie van de doelstellingen die zijn neergelegd in de beleidslijn “Ruimte voor de rivier” alsmede in verband met het specifieke regiem dat voor die gronden geldt, is besloten om het plangebied in twee deelplannen op te splitsen: één deelplan voor de binnendijkse gronden en één deelplan voor de buitendijkse gronden.

Voorafgaand aan dit bestemmingsplan zijn een discussienota en een beleidsnota opgesteld. In de discussienota zijn alle afwijkende aspecten behandeld, die doorgevoerd moeten worden teneinde het

bestemmingsplan geschikt te maken voor de goedkeuring van het College van Gedeputeerde Staten van de provincie.

Daarbij zijn met name van belang:

- het ingevolge artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening opgestelde vooroverleg van de provinciale diensten d.d. 15 april 2002 tezamen met de aantekeningen die door de provincie zijn geplaatst bij de overlegparagraaf uit het bestemmingsplan Buitengebied;
- het besluit van Gedeputeerde Staten d.d. 10 juni 2003 (RE 2002.113511) inhoudende de integrale onthouding van goedkeuring van het bestemmingsplan;
- diverse gedurende de maanden augustus t/m november 2003 door de gemeente en bureau Pouderoyen Compagnons met de provincie gevoerde pijnpuntenbesprekingen.

De discussienota is besproken met de provincie en behandeld in het College van Burgemeester en Wethouders en de Commissie Ruimte.

In vervolg op de discussienota is een beleidsnota opgesteld waarin concreet is aangegeven hoe aan de toelichting, voorschriften en plankaart uiteindelijk vorm zal worden gegeven.

Het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied, buitendijks deel van de gemeente Maasdriel heeft met ingang van vrijdag 22 april tot en met donderdag 19 mei 2005 gedurende 4 weken ter inzage gelegen in het gemeentehuis. Tevens is het plan toegezonden aan overleginstanties. Daarnaast is op donderdag 12 mei 2005 om 19:30 uur in de raadszaal van het gemeentehuis te Kerkdriel een inspraakbijeenkomst georganiseerd.

De inspraak- en vooroverlegreacties zijn beantwoord in het verslag vooroverleg en inspraak, dat als afzonderlijke bijlage bij het bestemmingsplan is toegevoegd.

Vervolgens heeft het definitief ontwerpbestemmingsplan met ingang van 18 november 2005 tot 30 december 2005, gedurende 6 weken, voor een ieder ter visie gelegen.

Op woensdag 22 februari 2006 heeft de gemeenteraad het definitieve bestemmingsplan gewijzigd vastgesteld.

2.3. Plangebied

Het plangebied van onderhavig bestemmingsplan omvat alle buitendijks gelegen wateren en gronden, de uiterwaarden, waarop de beleidslijn "Ruimte voor Rivier" betrekking heeft, althans voor zover deze gronden

niet tot de kernen Ammerzoden, Hedel, Velddriel, Kerkdriel, Alem, Rossum, Hurwenen, Hoenzadriel, Wellseind, Well en Heerewaarden behoren. De grens wordt gevormd door de buitenkruinlijn van de primaire waterkering (de begrenzing van het winterbed).

In afwijking van het bestemmingsplan Buitengebied waaraan goedkeuring is onthouden (verder te noemen “te herziene bestemmingsplan”), wordt nu evenwel ook de scheepswerf “Sepers” in het plangebied opgenomen.

3. BELEIDSKADER

3.1. Rijksbeleid

Nota Ruimte (deel IIIa)

In de Nota Ruimte, die op 23 april 2004 door de Ministerraad is vastgesteld, staan de uitgangspunten voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland beschreven. Hiermee vervangt de nota de ruimtelijk relevante rijksnota's c.q. de planologische kernbeslissingen, behorend bij de Vierde nota over de ruimtelijke ordening Extra en het Structuurschema Groene Ruimte. De Nota Ruimte gaat in op inrichtingsvraagstukken die spelen tussen nu en 2020, met een doorkijk naar 2030. In de nota worden de hoofdlijnen van beleid aangegeven, waarin "ontwikkelingsplanologie", de Ruimtelijke HoofdStructuur van Nederland (RHS), een "basis kwaliteit" en de lagenbenadering een belangrijke rol spelen. De behandeling van de Nota Ruimte in de Tweede Kamer heeft plaatsgevonden op 28 juni 2004, 17 januari 2005 en 21 februari 2005. Zowel de in de Tweede Kamer aangenomen ingediende moties (31) als de in het debat gedane toezeggingen zijn in de nieuwe versie van de Nota Ruimte (deel 3A) verwerkt. Op 17 mei 2005 nam de Tweede Kamer de Nota Ruimte aan. Behandeling in de Eerste Kamer vindt plaats ná het zomerreces van 2005.

Hoofddoel van het nationaal ruimtelijk beleid is ruimte te scheppen voor de verschillende ruimtevrage functies op het beperkte oppervlak dat ons in Nederland ter beschikking staat. In de nota worden vier algemene doelen in onderlinge samenhang nagestreefd:

1. Versterking van de Nederlandse economie en concurrentiepositie;
2. Bevordering van krachtige steden en een vitaal platteland;
3. Waarborging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke waarden;
4. Waarborging van de veiligheid.

De nota stelt 'ruimte voor ontwikkeling' centraal en gaat uit van het motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet'. Het accent verschuift van 'toelatingsplanologie' naar 'ontwikkelingsplanologie'. Voor heel Nederland wordt een beperkt aantal generieke regels gehanteerd onder de noemer 'basiskwaliteit': Dit beleid is gericht op de bundeling van verstedelijking en economische activiteiten, de bundeling en ruimtelijke inpassing van infrastructuur, de borging van milieukwaliteit en externe veiligheid, het anticiperen en meebewegen met het water, het investeren in de kwaliteit van de natuur en het ontwikkelen van landschap met kwaliteit. Deze basiskwaliteit moet door provincies en gemeenten een wat concretere invulling krijgen. Tevens stelt de nota dat middels de lagenbenadering

(ondergrond, netwerken en occupatie) de basiskwaliteit optimaal en op integrale wijze behaald kan worden.

Een aantal ruimtelijke structuren en netwerken dat in belangrijke mate ruimtelijk structurerend is voor Nederland als geheel (van nationaal belang), vormt samen de nationale Ruimtelijke HoofdStructuur. Het rijk zal zich intensief bemoeien met de uitwerking van het beleid voor deze gebieden. Tot de RHS behoren onder andere de zes stedelijke netwerken, de mainports, natuurbeschermingsgebieden en de Ecologische HoofdStructuur (EHS). Buiten deze RHS zal het rijk zich terughoudend en selectief opstellen en wordt een generieke basiskwaliteit nagestreefd.

In het buitendijks gedeelte van de gemeente Maasdriel behoren de natuurbeschermingsgebieden en de EHS tot de nationale Ruimtelijke HoofdStructuur. Voor het overige gemeentelijk grondgebied wordt een generieke basiskwaliteit nagestreefd. De buitendijkse gronden van de gemeente Maasdriel maken geen onderdeel uit van één van de ingestelde Nationaal Landschappen, waarin aan ruimtelijke ontwikkelingen extra beperkingen worden opgelegd.

Op een aantal plaatsen in het winterbed van de grote rivieren komen als gevolg van de werking van de beleidslijn 'Ruimte voor de Rivier' ruimtelijke en economisch wenselijke ontwikkelingen tot stilstand, die hiermee leiden tot ruimtelijke knelpunten. Door op de daarvoor aangewezen locaties een project te ontwikkelen waarbij geëxperimenteerd kan worden met aangepaste bouwvormen aan het water, zoals drijvend of op palen, is het mogelijk om een gebied weer een kwaliteitsimpuls te geven in combinatie met meer ruimte voor de rivier.

In 2005 is de limitatieve lijst met locaties in het winterbed van de grote rivieren ten behoeve van "Experimenten met aangepast bouwen" (zogenaamde EMAB-locaties) vastgesteld. De Zandmeren in Kerkdriel vormt een van deze locaties.

Mits de ruimte voor de rivier toeneemt op plaatsen waar dat uit oogpunt van rivierbeheer het meest gewenst is, worden mogelijkheden geboden voor experimenten met aangepaste bouwvormen in het winterbed van de grote rivieren.

Binnen een jaar na het van kracht worden van de aangepaste beleidslijn Ruimte voor de Rivier zal in overleg tussen de betrokken partijen een afweging gemaakt dienen te worden voor welke locaties die op de limitatieve lijst staan de aangepaste beleidslijn voldoende ruimte biedt voor de afronding van het project en of er naast de beleidslijn nog behoefte is aan een zelfstandig project.

Ook na de aanpassing van de beleidslijn Ruimte voor de Rivier dient evenwel voor elke activiteit in het winterbed een Wbr-vergunning te zijn afgegeven.

Agenda Vitaal Platteland

De Agenda Vitaal Platteland (AVP) is een integrale rijksvisie op het platteland. De nota is tegelijkertijd met de Nota Ruimte aan de Tweede Kamer aangeboden. Daar waar de Nota Ruimte het ruimtelijk beleid beschrijft, gaat de AVP uit van een integraal perspectief en gaat in op de economische, ecologische en sociaal-culturele aspecten van het platteland. Aan de hand van de thema's verbreding van de landbouw, leefbaarheid, natuur en landschap en milieukwaliteit wordt de visie geformuleerd.

Daarnaast wordt in het bijbehorende meerjarenprogramma een overzicht gegeven van de rijksinzet van de ministeries VROM, LNV en V&W voor het platteland rond de thema's natuur, recreatie, landschap, landbouw, sociaal economische vitalisering, milieu, water en reconstructie zandgebieden.

In het algemeen wil het kabinet het beleid voor het landelijk gebied sturen op hoofdlijnen en niet meer regelen dan noodzakelijk is. Het rijk voert alleen specifiek beleid op bepaalde terreinen zoals de Ecologische Hoofdstructuur en de twintig nationale landschappen. Integratie en uitvoering van het beleid dienen op gebiedsniveau plaats te vinden.

De overheid wil ruimte scheppen voor investeringen in groen en groene diensten door vermindering van regelgeving.

Ten aanzien van natuur en landschap wil het kabinet de mogelijkheden verruimen om het platteland te beleven. Hiertoe dient de toegankelijkheid en bereikbaarheid voor recreatie en toerisme in het agrarisch cultuurlandschap te worden verbeterd.

Ontwikkelingen in het landelijk gebied dienen zodanig te worden begeleid dat kwaliteit ontstaat, gebaseerd op een goed evenwicht tussen ecologische, economische en esthetische aspecten van het landschap. Het blijft de taak van de rijksoverheid om de Ecologische Hoofdstructuur te versterken.

Beleidslijn Ruimte voor de Rivier

Naar aanleiding van de hoogwaters in 1993 en 1995 is in 1996 door de ministers van VROM en Verkeer & Waterstaat de beleidslijn Ruimte voor de Rivier opgesteld en in de Staatscourant gepubliceerd (1997).

De beleidslijn Ruimte voor de Rivier uit 1997¹ vraagt om een grote terughoudendheid bij nieuwe bebouwing in het winterbed van de rivieren. De doelstelling van de beleidslijn is meer ruimte voor de rivier, de duurzame bescherming van mens en dier tegen overstroming bij hoogwater en het beperken van materiële schade. Via onder meer bestemmingsplannen zal dit beleid zijn beslag moeten krijgen. De opgave bestaat er feitelijk uit om een planologische vertaling te geven van de uitgangspunten van de beleidslijn voor de Rivier.

De uitgangspunten van de beleidslijn houden globaal in dat in het winterbed van de grote rivieren in principe geen nieuwe ingrepen toegestaan die zouden leiden tot:

- waterstandsverhoging in de huidige situatie;
- feitelijke belemmering voor toekomstige vergroting van de afvoercapaciteit en/of;
- potentiële schade bij hoogwater (waaronder ook kapitaalinvesteringen).

Nieuwe ingrepen die wel tot bovengenoemde effecten zouden kunnen leiden worden zeer terughoudend benaderd. Bij de beoordeling van deze activiteiten wordt een onderscheid gemaakt in activiteiten die op voorhand onlosmakelijk verbonden zijn aan het winterbed van de rivier (ja, mits) en overige activiteiten (nee, tenzij).

"ja, mits" - activiteiten

Dit zijn nieuwe riviergebonden activiteiten die gebonden zijn aan situering in het winterbed zoals:

- waterstaatkundige kunstwerken (bruggen, sluizen, waterkeringen en dergelijke);
- voorzieningen voor de beroepsvaart (vaarwegverbetering);
- voorzieningen voor een veilige afwikkeling van de beroeps- en recreatievaart;
- overslagbedrijven voorzover gekoppeld aan vervoer over een hoofdvaarweg;
- scheepswerven voor schepen groter dan 25 m, gemeten langs de waterlijn;
- natuur in de uiterwaarden (of weerden);
- uitbreiding van bestaande steenfabrieken.

Deze activiteiten zijn toegestaan, mits voldaan wordt aan de onder genoemde voorwaarden.

Nieuwe ingrepen in het winterbed zijn alleen mogelijk indien voldaan kan worden aan de volgende voorwaarden:

¹ De beleidslijn "Ruimte voor de Rivier" is in april 1996 vastgesteld. Vervolgens is deze beleidslijn bijgesteld in april 1997 en in werking getreden op 12 mei 1997, de dag van bekendmaking in de Staatcourant nr. 87).

- de situatie en uitvoering van de ingreep zijn zodanig, dat de waterstandsverhoging en de belemmering voor de toekomstige verlaging, zo gering mogelijk zijn, en;
- duurzame compensatie van resterende waterstandsverhogende effecten plaats vindt en;
- een beschermingsniveau van 1:1.250 voor potentiële schadegevallen in acht wordt genomen.

"nee, tenzij"- activiteiten

Voor de overige nieuwe activiteiten geldt dat deze ingrepen in principe niet worden toegestaan, tenzij op basis van voorafgaand onderzoek kan worden aangetoond dat:

- sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en;
- de activiteit niet redelijkerwijs buiten het winterbed gerealiseerd kan worden en;
- de activiteit op de locatie geen feitelijke belemmering vormt om in de toekomst de afvoercapaciteit te vergroten.

Daarnaast gelden ook voor de activiteiten uit deze categorie de voorwaarden zoals beschreven bij de "ja, mits" - activiteiten.

Inmiddels heeft een evaluatie van de Beleidslijn Ruimte voor de Rivier plaatsgevonden. Vanuit het oogpunt van regionale ruimtelijk-economische ontwikkelingsmogelijkheden is de beleidslijn restrictief van karakter. Een meer ontwikkelingsgerichte opzet lijkt wenselijk. Door het Ministerie is een voorstel op hoofdlijnen opgesteld voor de aanpassing. De aangepaste beleidslijn zal naar verwachting eind 2005 naar de Tweede Kamer worden toegezonden. Die aanpassing betreft o.a. minder restrictief beleid voor het bergend winterbed en een saldobenadering op basis van een integrale visie. Evenwel pas op het moment dat de nieuwe beleidslijn in werking is getreden kan het nieuwe (verruimde) beleid worden geïmplementeerd in het bestemmingsplan; anticiperen op het nieuwe beleid is niet mogelijk.

De hierboven beschreven beleidslijn van 1997 zal in de ontwerp Planologische KernBeslissing (PKB –deel 1) Ruimte voor de Rivier worden opgenomen.

Ontwerp Planologische Kernbeslissing (PKB deel 1) Ruimte voor de rivier

In 2000 heeft het kabinet het standpunt Ruimte voor de Rivier gekozen als uitgangspunt voor een nieuwe aanpak van hoogwater. In plaats van het verder verhogen en versterken van dijken wordt gekeken naar de mogelijkheden om water meer ruimte te geven. De Ontwerp Planologische Kernbeslissing (PKB deel 1) Ruimte voor de rivier betreft een uitwerking van de voorkeur die is uitgesproken om de rivieren meer ruimte te geven, door bijvoorbeeld het verlagen van uiterwaarden, het landinwaarts verleggen van dijken of door het bestemmen van gebieden die bij hoogwater kunnen dienen om water tijdelijk op te vangen.

In dit deel presenteert het kabinet het pakket van maatregelen (het Basispakket) waarmee de vereiste bescherming van het Nederlandse rivierengebied tegen overstromingen wordt gewaarborgd en tevens een bijdrage wordt geleverd aan de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van het rivierengebied. Dit pakket aan maatregelen zorgt ervoor dat uiterlijk in 2015 de bescherming van het rivierengebied in overeenstemming is met het wettelijk vastgestelde veiligheidsniveau (waarbinnen rivierafvoeren van 16.000 m³/s voor de Rijn en 3.800 m³/s voor de Maas veilig kunnen worden afgevoerd). Het gebied waar het in het plan overgaat, is het Nederlands stroomgebied van de Rijn en een gedeelte van de Maas, stroomafwaarts van Hedikhuizen.

Na deel 1 worden in deel 2 de inspraakreacties en adviezen gebundeld. Deel 3 betreft het kabinetsstandpunt dat aan de tweede en eerste kamer wordt voorgelegd. Bij goedkeuring wordt de beslissing definitief (deel 4). De goedkeuring vindt naar verwachting in 2006 plaats. Gekoppeld aan de PKB-procedure, wordt ook de procedure van de milieueffectrapportage (m.e.r.-procedure) doorlopen, die in het voorjaar van 2002 is gestart met het uitbrengen van een Startnotitie. In deze procedure zijn verschillende oplossingen voor de hoogwaterproblematiek op hun milieueffecten beoordeeld. Waarbij is gekeken naar gevolgen voor natuur, landschap, grond en water, wonen, werken, landbouw en recreatie.

Overigens is voor activiteiten in het rivierbed van de grote rivieren, in dit geval de Maas, de afgedamde Maas en de Waal, een vergunning nodig ingevolge de Wet beheer rijkswateren (Wbr). Daarbij kan worden opgemerkt dat de gemeente Maasdriel met drie rivierbeheerders te maken heeft: het rivierbed van de Waal wordt beheerd door Rijkswaterstaat Directie Oost-Nederland, het rivierbed van de Maas wordt beheerd door Rijkswaterstaat Directie Limburg en het rivierbed van de afgedamde Maas wordt beheerd door Rijkswaterstaat Directie Zuid-Holland.

EU Kaderrichtlijn water

De EU-Kaderrichtlijn Water is een Europese richtlijn uit 2000. De richtlijn heeft tot doel om op Europese schaal water en de daarvan afhankelijke ecosystemen te beschermen tegen verontreiniging, duurzaam gebruik van water te bevorderen, de toestand van het aquatische milieu te verbeteren en de gevolgen van overstromingen en perioden van droogte te verminderen. De richtlijn stelt zich ten doel dat alle Europese wateren in 2015 een 'goede toestand' hebben bereikt.

De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Alle Europese landen moeten uitvoering geven aan de bepalingen uit de richtlijn.

Kernelementen zijn:

- de bescherming van alle wateren: rivieren, meren, kustwateren en grondwater;
- het stellen van ambitieuze doelen om ervoor te zorgen dat alle wateren in het jaar 2015 de 'goede toestand' hebben bereikt;
- de verplichting tot grensoverschrijdende samenwerking tussen landen en tussen alle betrokken partijen;
- ervoor zorgen dat alle belanghebbenden actief deelnemen aan activiteiten op het gebied van waterbeheer;
- de verplichting tot het voeren van een waterprijsbeleid en ervoor zorgen dat de vervuiler betaalt;
- het in evenwicht houden van de milieubelangen en zij die afhankelijk zijn van het milieu.

De Kaderrichtlijn gaat uit van stroomgebieden. Nederland kan worden verdeeld in vier deelstroomgebieden, namelijk die van de Eems, Rijn, Maas en Schelde. De Kaderrichtlijn vraagt om het opstellen van beheersplannen per stroomgebied of deelstroomgebied. In deze plannen worden waterkwaliteitsdoelstellingen en doelstellingen betreffende de ecologische kwaliteit van de waterlichamen opgenomen. Deze plannen moeten in 2009 worden vastgesteld en uiterlijk in 2012 operationeel zijn. De uitvoering van de richtlijn ligt in handen van de regionale waterbeheerders (provincies, waterschappen en regionale directies van Rijkswaterstaat). In Nederland wordt op dit moment gewerkt aan de aanpassing van wet- en regelgeving.

Vierde nota waterhuishouding

Daarnaast is voor het waterbeheer van belang: de Vierde nota waterhuishouding. De hoofddoelstelling van deze nota luidt als volgt: 'het hebben en houden van een veilig en bewoonbaar land en het instandhouden en versterken van gezonde en veerkrachtige watersystemen, waarmee een duurzaam gebruik blijft gegarandeerd. Centraal in de nota staat het gebiedsgerichte beleid. De hoofdlijnen in het gebiedsgericht beleid worden gevormd door de functietoekenning, grondslagen van het integraal waterbeheer, beleid voor landelijke gebieden overeenkomstig het Structuurschema Groene Ruimte en de landelijke normen voor bodem, water en lucht zoals vastgelegd in Rijksnota's. Er worden bovendien 4 thema's geformuleerd waaraan extra aandacht zal moeten worden geboden, te weten: verdroging, emissie, waterbodems en veiligheid.

"Waterbeheer in de 21^e eeuw"

Deze notitie is door de Commissie Waterbeleid van de 21^e eeuw mede opgesteld naar aanleiding van de wateroverlast en bijna-overstromingen waarmee ons land het afgelopen decennium in ernstige mate is geconfronteerd.

Het betreft een advies over de toekomstige inrichting van het watersysteem in Nederland, inclusief de relatie met de ruimtelijke inrichting geschreven. De Commissie is bij de formulering van haar advies voor het waterbeleid voor de 21^e eeuw uitgegaan van drie principes: 'anders omgaan met waterbeheer', 'ruimte voor water' en 'meervoudig ruimtegebruik'. Op basis hiervan heeft de commissie een aantal aanbevelingen gedaan. De belangrijkste zijn:

- de drietrapsstrategie: Overtollig water dient primair te worden opgevangen in het watersysteem waar de wateroverlast optreedt, vervolgens moet voldoende berging worden gezocht en ten slotte kan water worden afgevoerd.
- Watertoets: bij besluitvorming over grootschalige of ingrijpende locatiekeuzen wordt de watertoets verplicht (uitgangspunt vormt het afzien van besluiten, die leiden tot negatieve gevolgen voor de waterhuishouding in de vorm van vermindering van de bescherming tegen overstromingen, toename van de wateroverlast, toename van de bodemdaling, afname van de waterkwaliteit, aantasting van de drinkwatervoorziening en toename van de verdroging van natuurgebieden).
- Stroomgebiedsbenadering: het waterbeleid wordt conform de Europese Kaderrichtlijn per stroomgebied aangestuurd. De 4 nationale stroomgebieden zijn opgedeeld in 17 regionale deelstroomgebieden. Voor elk stroomgebied moet worden vastgesteld aan welke eisen het watersysteem op de lange termijn moet voldoen, middels een stroomgebiedsvisie. Het plangebied valt binnen het stroomgebied van de Rijn en het deelstroomgebied Rivierengebied.

Tracébesluit Zandmaas/Maasroute

Op 12 maart 2002 is door de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat het Tracébesluit Zandmaas/Maasroute vastgesteld. Dit besluit heeft van 14 maart tot en met 25 april 2002 ter inzage gelegen. Voor de gemeente Maasdriel is het gebied Bovenwaarden als bergingslocatie aangewezen. Realisatie zal naar verwachting plaatsvinden in 2004/2005.

Gezien de datum van vaststelling van dit bestemmingsplan, de datum van de vaststelling van het Tracébesluit en de ruimtelijke impact van het besluit is er onvoldoende gelegenheid geweest om het besluit in het bestemmingsplan mee te nemen. Te zijner tijd zal via een separate regeling een en ander worden afgekaart.

Vogel- en habitatrichtlijn

De belangrijkste internationale verplichtingen op het gebied van de natuurbescherming zijn neergelegd in twee richtlijnen van de Europese Unie: de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992), gezamenlijk aangeduid als de Vogel- en Habitatrichtlijn. Lidstaten van de Europese

Unie hebben zich verplicht alle nodige maatregelen te nemen om voorkomende populaties op een ecologisch verantwoord peil te houden. Samen met de Habitatrichtlijngebieden moeten de Vogelrichtlijngebieden één samenhangend ecologisch netwerk van de Europese Unie (Natura 2000) gaan vormen, om zodoende het behoud van bedreigde habitats en soorten te bewerkstelligen. Op basis van deze Europese richtlijnen is Nederland verplicht om beschermde habitats, soorten en hun leefgebieden in stand te houden of te herstellen. Daarvoor worden gebieden aangewezen waar deze soorten en habitats voorkomen, de zogenaamde 'speciale beschermingszones'. Voor deze aangewezen gebieden, veelal reeds onderdeel uitmakend van de Ecologische Hoofdstructuur, geldt een speciaal beschermingsregime. Bij uitbreiding of verandering van ruimtelijke activiteiten of bij nieuwe ruimtelijke activiteiten in of in de nabijheid van deze gebieden moet er getoetst worden of er significante, negatieve gevolgen zijn te verwachten van de voorgenomen activiteiten op de te beschermen natuurwaarden van de aangewezen gebieden.

Vogelrichtlijngebied de Waal

Natura2000. Vogelrichtlijngebied

Binnen de gemeente Maasdriel is één gebied aangewezen als Natura 2000, Vogelrichtlijngebied. Dit gebied betreft de gronden onderdeel uitmakend van het winterbed van de rivier de Waal, inclusief de Kil van Hurwenen (dit betrof voorheen een afzonderlijk Vogelrichtlijngebied). Het gebied maakt deel uit van een omvangrijkere speciale beschermingszone die bestaat uit grote delen van het winterbed van de Waal met de uiterwaarden binnen de provincie Gelderland tussen Nijmegen en Waardenburg. Deze zone valt binnen de gemeenten Maasdriel, Neerijnen, Tiel, Echteld, Dodewaard, Valburg, Elst, West Maas en Waal, Druten, Beuningen en Nijmegen omvat. In totaal betreft het circa 2.728 hectare. De aanwijzing heeft plaatsgevonden in het jaar 2000².

Detail Natura2000-vogelrichtlijngebied de Waal

Het gebied is gekwalificeerd als Natura 2000, Vogelrichtlijngebied vanwege het voorkomen van drempeloverschrijdende aantallen van de Kleine Zwaan, Grauwe Gans, Kolgans en de Smient. Deze vogels benutten het gebied als overwinteringsgebied en/of rustplaats. Daarnaast is het gebied gekwalificeerd omdat het behoort tot een van de vijf belangrijkste broedgebieden van de Kwartelkoning.

Het gebied is tevens aangewezen vanwege de relevantie voor navolgende overige relevante soorten, die hier in behoorlijke aantallen voorkomen, zoals: Porseleinhoen (broedvogel), Kleine Zilverreiger, Brandgans, Nonnetje, Slechtvalk (niet-broedvogels).

Daarnaast is het gebied van betekenis als overwinteringsgebied en/of rustplaats voor navolgende soorten: Fuut, Aalscholver, Krakeend, Slobeend, Pijlstaart, Tafeleend, Kuifeend, Meerkoet, Kievit, Grutto en de Wulp.

In het gebied komen verder nog de volgende broedvogels onregelmatig of in relatief kleine aantallen voor: Roerdomp, Bruine Kiekendief, Kluut, Visdief, Zwarte stern en Blauwborst.

De biotopen van deze vogels hebben mede de begrenzing van dit gebied bepaald.

In het gebied bevinden zich slaapplekken van Kleine Zwaan en Kolgans ondermeer bij Hurwenen.

Kleine zwaan, diverse ganzensoorten, Smient, Meerkoet en steltlopersoorten benutten de graslanden in de uiterwaarden als voedselgebied.

De Kleine zwaan moet het als wintergast vooral hebben van gebieden met kranswieren en fontuinkruidknollen alsmede gebieden met graslanden en akkers met oogstresten, zoals bieten. De Kolgans is een wintergast die wordt aangetrokken door (drassige) weiden met mals gras. De Grauwe gans heeft de voorkeur voor kleinschalige landschappen met open water, ondiep (matig) voedselrijk open water alsmede rietvegetaties.

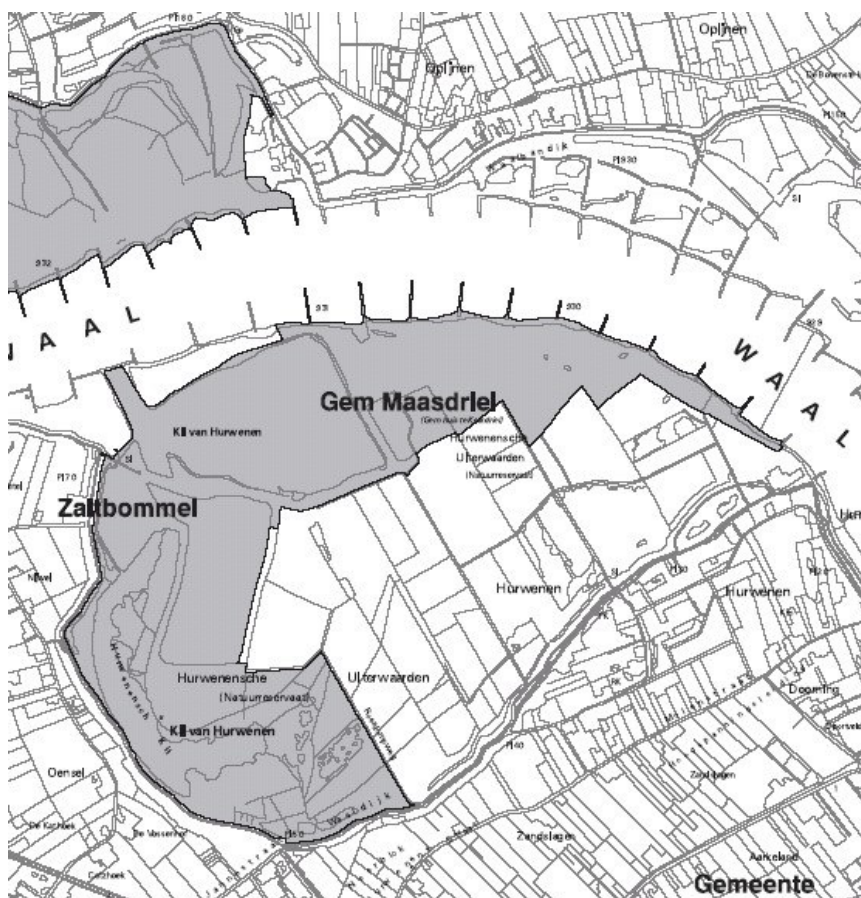
De Smient stelt vooral gebieden op prijs door een kleinschalig landschap met ondiep (matig) voedselrijk open water.

Zwemeenden als Pijlstaart en Slobeend komen verspreid in de uiterwaarden voor maar hebben een voorkeur voor geïnundeerde graslanden die vooral optreden tijdens hoge rivierstanden. Fuut, Aalscholver en Nonnetje gebruiken de open wateren binnen het gebied als viswater. Rustplaatsen van Kuifeend en Tafeleend komen verspreid voor op de open wateren binnen het gebied (vooral grind- en zandgaten). Beide genoemde duikeenden foerageren 's nachts tussen de kribben op de rivier. De aantallen eenden in het gebied nemen sterk toe als elders veel wateren zijn dichtgevroren. Het aangewezen gebied is verder nog een van de weinige graslandgebieden van Nederland waar nog jaarlijks verspreid broedterritoria van de Kwartelkoning worden vastgesteld. De Kwartelkoning heeft de voorkeur voor rietvegetaties, natte, lage

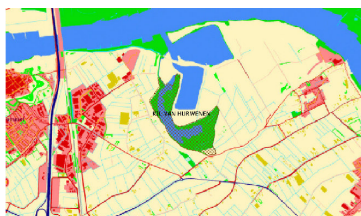
vegetaties (vnl. zeggen, incl. gemaaid riet) met ondiep water, natte riet- en verlandingsvegetaties, pioniervegetaties (akkers) en ruigten alsmede akkers en grazige kruidenrijke vegetaties.

Natura 2000, Habitatrichtlijngebied

Naast onderdeel van het Natura 2000, vogelrichtlijngebied de Waal is de Kil van Hurwenen samen met de Rijswaard in Zaltbommel en Neerijnen tevens aangemeld als Natura 2000, Habitatrichtlijngebied. Dit gebied met een totale omvang van 458 ha omvat uiterwaarden met strangen, wilgenbossen en belangrijke arealen met schrale hooilanden.

Natura2000, Habitatrichtlijngebied

Staatsnatuurmonument

Een gedeelte van dit aangemelde habitatrichtlijngebied (48 ha) was reeds in 1973 aangemeld als Staatsnatuurmonument. De Kil betreft een oude, afgesneden Waalmeander, die met zijn naaste omgeving een vrijwel ongestoord ontwikkeld natuurgebied vormt. Dankzij de in het terrein aanwezige overgang van hoger gelegen gronden via verlandende delen van de Kil naar open water vertoont de vegetatie een zonering, waarin een grote verscheidenheid aan plantengemeenschappen wordt aangetroffen.

Het gebied vormt het belangrijkste gebied voor het zeldzaam habitattype 'Laaggelegen schraal hooiland met Grote Vossenstaart en/of Grote Pimpernel (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)'.

Daarnaast is het gebied aangemeld vanwege het voorkomen van het bijzondere habitattype 'Alluviale bossen met Zwarte Els (*Alnus glutinosa*) en Es (*Fraxinus excelsior*) (Alno-Padion, Alno incanae, Salicion albae) ' en de bijzondere soort 'de Kamsalamander'.

De landhabitat van een Kamsalamander bestaat uit kleinschalige landschapselementen zoals bosjes, hagen, struwelen, houtwallen en overhoekjes. Het ideale leefgebied bestaat uit een kleinschalige afwisseling van poelen, graslanden en kleine landschapselementen of bossen. Het voortplantingsbiotoop bestaat voornamelijk uit vrij grote, geïsoleerde, stilstaande wateren met een goed ontwikkelde onderwater- en oevervegetatie. De poel mag niet geheel beschaduwd zijn en moet permanent water bevatten.

Het Natura 2000, habitatrichtlijngebied in Maasdriel betreft overigens alleen het westelijk gedeelte van de Hurwenense Kil.

(Gewijzigde) Natuurbeschermingswet 1998

Op 1 oktober 2005 in de (gewijzigde) Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden. In deze wet is het gebiedsbeschermende deel van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn opgenomen. Het soort-beschermende deel is al in 2002 vastgelegd in de Flora- en Faunawet. De natuurbeschermingswet regelt de aanwijzing en bescherming van deze natuurgebieden.

In de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is onder meer bepaald dat Natura 2000-gebieden dienen te worden aangewezen, de soorten en habitattypen duurzaam beschermd dienen te worden op basis van instandhoudingsdoelstellingen en dat er voor elk gebied een beheersplan wordt opgesteld, waarin wordt duidelijk gemaakt welke activiteiten wel en welke niet mogelijk zijn in en om de aangewezen gebieden.

In 2006 zullen de 79 aangewezen Vogelrichtlijngebieden (waaronder Vogelrichtlijngebied de Waal) en de 141 aangemelde Habitatrichtlijngebieden (waaronder Habitatrichtlijngebied de Kil van Hurwenen) formeel worden aangewezen.

Hierbij zullen de Habitat- en Vogelrichtlijngebieden worden samengevoegd tot 161 Natura-2000 gebieden. Voor deze gebieden zullen instandhoudingsdoelstellingen worden vastgesteld die erop zijn gericht de Europese natuurwaarden te behouden en zo nodig te herstellen totdat een gunstige staat van instandhouding is bereikt.

Daar waar reeds aangewezen natuurmonumenten samenvallen met Natura2000-gebieden zal de status van natuurmonument vervallen. De natuurwetenschappelijke kenmerken en natuurschoon zullen worden overgenomen in de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura2000-aanwijzingen.

Gevolg van de nieuwe natuurbeschermingswet is dat een besluit tot vaststellen van een gemeentelijk plan dat de kwaliteit van natuurlijke habitats en de habitats van soorten kan verslechteren of een verstorend effect kan hebben in of nabij een Natura2000 gebied de goedkeuring behoeft van gedeputeerde staten (artikel 19f lid 1). Dit betreft het zgn. preventief bestuurlijk toezicht. Voor enkele activiteiten van Rijksbelang is de minister van LNV vergunningverlener.

Tav nieuwe projecten of andere handelingen die de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren of een verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen (artikel 19d lid 1) en significante gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden (artikel 19f lid 1) geldt dat het verboden is deze projecten of handelingen te verrichten, tenzij een vergunning kan worden verleend. De vergunningverlening is dus van toepassing op alle plannen, projecten en handelingen die ingrijpen op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied (artikel 19 e). In het kader van art. 19d Natuurbeschermingswet 1998 wordt alleen een vergunning verleend indien:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats niet verslechterd en er geen soorten worden verstoord (met dien verstande dat het gaat om soorten en habitats waarvoor het gebied is aangewezen);
- indien bovenstaande wel het geval is, alleen dan wanneer er geen alternatieve oplossing is, er een groot openbaar belang in het geding is en er compensatie plaats vindt.

Dit betekent voor bestemmingsplannen in of in de omgeving van Natura2000-Vogelrichtlijn-gebieden dat de significante effecten niet in de eerste plaats in het bestemmingsplan dienen te worden afgewogen, maar in het kader van een natuurbeschermingswetvergunning.

Aangezien de Natura2000-Habitatrichtlijngebieden momenteel nog niet officieel zijn aangewezen door LNV blijft voor deze gebieden het bestemmingsplan de drager van de afweging aangaande de aanvaardbaarheid van significante effecten. Zolang gebieden niet formeel zijn aangewezen, maar wel in Brussel aangemeld geldt namelijk reeds wel de 'directe werking van de richtlijnen' en zijn de gebieden al wel beschermd.

Flora- en Faunawet

Op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn moeten naast de gebiedsbescherming tevens een groot aantal inheemse bedreigde dieren en plantsoorten beschermd worden. Deze soortenbescherming is in Nederland geïmplementeerd in de Flora en Faunawet (april 2002).

Hiertoe zijn met name de volgende verboden van belang:

- verbod om beschermde dieren opzettelijk te verontrusten;
- verbod tot beschadigen, vernielen, wegnemen of verstoren van nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren;
- verbod tot het verwijderen van beschermde planten van hun groeiplaats.

Van de hierboven genoemde verboden is onder voorwaarden een ontheffing mogelijk. Zo kan de minister van LNV op basis van artikel 75 ontheffing verlenen ten behoeve van een dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige instandhouding van de soort.

Natuur voor mensen, mensen voor natuur (Natuur, Bos en Landschap in de 21^e eeuw)

Deze nota vormt het beleidskader voor natuur, bos, landschap en biodiversiteit voor de komende 10 jaar. In het beleidsprogramma wordt een programmatische uitwerking van de strategische hoofdlijnen gegeven en worden concrete doelen, maatregelen en daaraan gekoppelde middelen genoemd.

De verdere verwerkelijking van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) staat centraal. Daarnaast spreekt het kabinet in deze nota de ambitie uit om voor 2020 een kwart van het landelijk gebied landschappelijk op te knappen door middel van een groen/blauwe dooraderingsimpuls. Investerings moeten plaatsvinden in gebieden waar deze vanuit ecologisch, landschappelijk en recreatief oogpunt het meest renderen.

Voor Maasdriel zijn met name de verdere uitwerking van de Vogel- en habitatrichtlijn in nationale wetgeving en de verdere realisatie EHS, waarbij de ruimtelijke samenhang en het functioneren wordt versterkt, van belang.

Structuurschema Groene Ruimte 1

In het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) worden voornemens voor het ruimtelijk beleid van het Rijk voor een aantal functies van het landelijk gebied in samenhang gepresenteerd. Dit bevat een pakket aan maatregelen en concrete beleidsuitspraken voor land- en tuinbouw, natuur, landschap, openluchtrecreatie, toerisme, bosbouw en visserij.

In het schema wordt het ruimtelijk beleid van de Ecologische Hoofdstructuur beschreven. Dit beleid is gericht op het instandhouden van de natuur door behoud, herstel en ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden.

Uit het SGR blijkt dat het uiterwaardengebied rond de rivieren wordt gerekend tot het kern- en natuurontwikkelingsgebied van de Ecologische Hoofdstructuur. Voor de rivieren zelf geldt dat zij behoren tot het kern-natuurontwikkelingsgebied, waar waterrecreatie inpasbaar is. Het SGR voorziet eveneens in uitbreidingsmogelijkheden voor een watergebied met meer dan 1000 vaste ligplaatsen (nabij Kerkdriel). Daarnaast wordt geconstateerd dat het gebied op een aantal plaatsen van belang is voor ganzensoorten.

Het landschapspatroon rond de rivieren dient ontwikkeld te worden en in het noordoostelijke deel bevinden zich gebieden die voor herinrichting of ruilverkaveling in aanmerking komen.

De buitendijkse gronden binnen de gemeente Maasdriel maken vrijwel in zijn geheel onderdeel uit van de ecologische hoofdstructuur.

Hierbij is onderscheid te maken in natuurgebieden, gebieden met een verweving van landbouwkundig grondgebruik en natuurelementen, en ecologische verbindingzones.

Ecologische Hoofdstructuur gemeente Maasdriel

Binnen de gemeente Maasdriel behoren navolgende buitendijks gelegen gronden tot het kerngebied van de Ecologische Hoofdstructuur: de uiterwaarden van de Waal, inclusief de Kil van Hurwenen, de gronden

nabij Fort de Voorne, de Buiten polder Heerewaarden, de Piekenwaard, de Bovenwaarden, het oostelijke gedeelte van de Hedelsche Waard, het zuidelijk gedeelte van de Benedenwaarden en de Afgedamde Maas ten westen van Well.

Gebieden in de categorie natuur zijn bestaande natuurgebieden en voor een kleiner deel nog te ontwikkelen bos- en natuurgebieden die momenteel agrarische cultuurgrond zijn. Planten- en diersoorten die gebonden zijn aan grotere natuurgebieden vinden vooral een plek in de categorie natuur.

Binnen de gemeente Maasdriel behoren navolgende buitendijks gelegen gronden tot het verwevingsgebied van de Ecologische Hoofdstructuur: de Hoenzadrielse waarden, de Alemsche en Drielsche Uiterwaard en de Alemsche Overwaard.

Tot de verweven gebieden worden gebieden gerekend met een aanzienlijke oppervlakte aan natuur- en bouselementen. Door natuurontwikkeling en agrarisch natuurbeheer wordt de natuurwaarde van het gebied als geheel versterkt. Natuur is in verweven gebieden de belangrijkste functie. Land- en tuinbouw kunnen zich in deze gebieden duurzaam ontwikkelen voor zover de aanwezige natuurwaarden niet worden geschaad.

Verweven gebieden zijn van belang voor planten- en diersoorten die gebonden zijn aan gebieden waarin veel natuurelementen en natuurkwaliteiten verweven zijn met agrarisch en ander gebruik van het cultuurlandschap.

Ecologische verbindingzones zijn niet aangeduid binnen de gemeente Maasdriel.

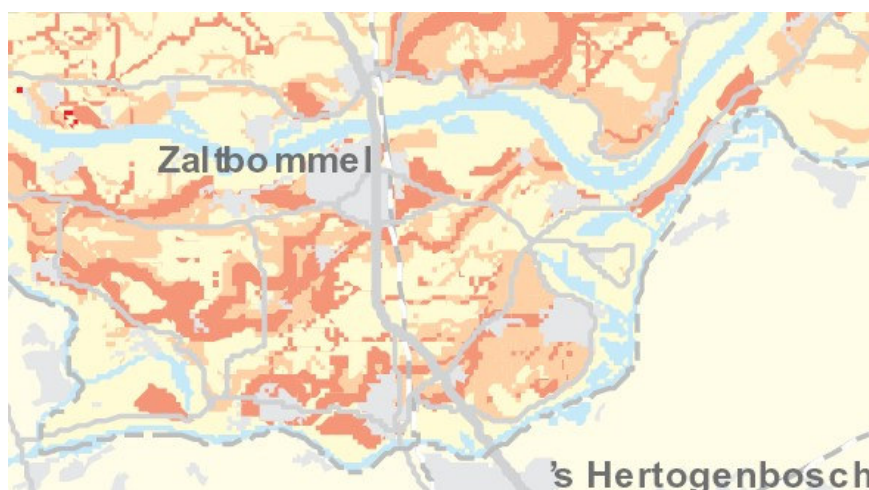
Verdrag van Malta (Valetta)

In dit verdrag is vastgelegd dat met de archeologische waarden zorgvuldig moet worden omgegaan. Algemeen geldt de verplichting dat wanneer de ondergrond verstoord wordt er onderzoek gedaan moet worden (Verstoorder-betaalt principe). Net als bij ander vooronderzoek geldt ook voor archeologie dat hoe eerder uitsluitsel verkregen wordt hoe minder vertraging het oplevert. Het gemeentelijk beleid is erop gericht, dat waar archeologisch onderzoek noodzakelijk is, dit in het kader van het planproces dient te worden verricht.

In het buitendijkse gebied van Maasdriel zijn een tweetal bekende terreinen van archeologische waarde gesitueerd. Het gaat hier om de bekende terreinen zoals deze aangegeven zijn op de AMK (Archeologische Monumentenkaart). Dit betreffen bekende terreinen van oudheidkundige betekenis, waar op grond van gedane vondsten en/of

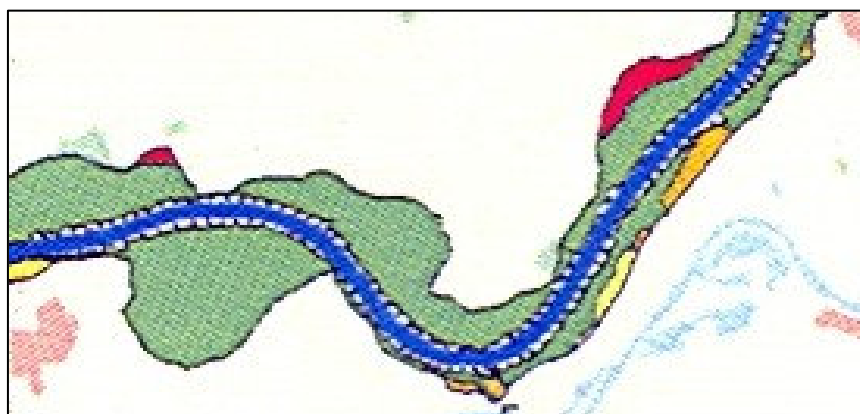
waarnemingen (meer) archeologische sporen en vondsten worden verwacht. Dit betreft enerzijds het gebied ten zuidoosten van de kern Hedel, in de Hedelsche waard. Anderzijds betreft dit het gebied ten oosten van de kern Rossum, de Kloosterwaard.

Daarnaast is de kaart met de indicatieve archeologische verwachtingswaarde van belang. Middels deze provinciale kaart wordt voor het grondgebied van de gemeente aangegeven hoe hoog de trefkans op behoudenswaardige archeologische resten wordt ingeschat, op basis van bodem- en cultuurhistorische gegevens. Buiten de hierboven genoemde terreinen van archeologische waarden worden voor de buitendijkse gronden geen andere gebieden aangeduid met middelhoge of hoge waarden.

Indicatieve archeologische waarden (Bron: Streekplan, provincie Gelderland)

In het kader van Ruimte voor Rijntakken heeft evenwel een verkennend archeologisch onderzoek plaats gevonden in de uiterwaarden van de Waal. Op basis van dit onderzoek zijn een viertal gebieden, gelegen in de Waaluitervwaarden ten westen van het eiland van Heerewwaarden, aangeduid als gronden met middelmatige/hoge (oranje kleur) cq. middelmatige (gele kleur) indicatieve archeologische verwachtingswaarde.

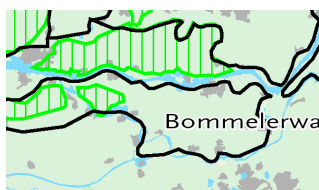
Uitsnede van de Waaluitervwaarden op de archeologische verwachtingskaart met geomorfogenetische onderbouwing (Bron RAAP voor RVR (rapport 98.04))

Nota Belvédère

In deze nota is het beleid van de Rijksoverheid geformuleerd over de relatie tussen cultuurhistorie en ruimtelijke inrichting. De nota geeft een visie op de wijze waarop met de cultuurhistorische kwaliteiten van het fysieke leefmilieu in de toekomstige ruimtelijke inrichting van Nederland kan worden omgegaan en geeft aan welke maatregelen daartoe moeten worden getroffen.

Op basis van archeologische, historisch-(steden)bouwkundige en historisch-geografische kenmerken is een kanskaart voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland vervaardigd. Hierbij zijn 70 Belvédèregebieden en 105 -steden geselecteerd, waarbij zeldzaamheid, gaafheid en representativiteit selectiecriteria waren. Deze Belvédèrekaart heeft geen wettelijke status, maar vormt wel het startpunt voor een beleidsmatige aanpak.

De subsidieregeling Belvédère is een belangrijk instrument om het Belvédèrebeleid te stimuleren, zodat cultuurhistorie in de toekomst mede richting geeft aan ruimtelijke ontwikkelingen in Nederland. De subsidieregeling geldt voor projecten waarbij cultuurhistorische waarden worden gebruikt om de kwaliteit van de ruimtelijke inrichting van Nederland te vergroten. Tegelijk moet deze inzet ertoe leiden dat de cultuurhistorische waarden worden versterkt of behouden.

Belvédère-gebied

In aanvulling op het algemeen ruimtelijk beleid worden provincies en gemeenten gevraagd om voor de Belvédère gebieden in het kader van streek- en bestemmingsplan een actief cultuurhistorisch ruimtelijk beleid te formuleren. Dit beleid dient gericht te zijn op het herkenbaar houden en zo nodig versterken van de ruimtelijke en historische samenhang en de daarvoor bepalende cultuurhistorische kwaliteiten.

Grote delen van het plangebied zijn gelegen binnen het aangewezen Belvédèregebied Bommelerwaard. De specifiek te beschermen waarden in dit gebied betreffen hoofdzakelijk de karakteristieke rivierdorpsgezichten en de dijken binnen het gebied.

3.2. Provinciaal beleid

Streekplan Gelderland 2005

Op 29 juni 2005 is door Gedeputeerde Staten van Gelderland het Streekplan Gelderland 2005 vastgesteld. Het Streekplan geeft de beleidskaders aan voor de ruimtelijke ontwikkeling in de komende 10 jaar. Het Streekplan is er op gericht de verschillende functies in regionaal verband een zodanige plek te geven dat de ruimtelijke kwaliteiten worden versterkt en er zuinig en zorgvuldig met de ruimte wordt omgegaan.

Hoofddoelstelling van het Gelders ruimtelijk beleid voor de periode 2005-2015 is om de ruimtebehoefte zorgvuldig in regionaal verband te accommoderen en te bevorderen dat publieke (rijk, provincie, gemeenten, waterschappen) en private partijen de benodigde ruimte vinden, op een wijze die meervoudig ruimtegebruik stimuleert, duurzaam is en de regionale verscheidenheid versterkt, gebruik makend van de aanwezige identiteit en ruimtelijke kenmerken.

De provincie hanteert voor het ruimtelijk beleid in het streekplan de een tweetal uitgangspunten:

1. regionale inzet;
2. versterking ruimtelijke kwaliteit.

Ad 1) De regionale inzet is uitgewerkt door middel van:

- formulering van regiospecifiek beleid, gebaseerd op regionale structuurvisies;
- hantering van een globaal generiek beleidskader en uitgaan van het subsidiariteitsbeginsel, waardoor voor (samenwerkende) gemeenten ruimte ontstaat om vorm te geven aan ruimtelijke ontwikkelingen;
- hantering van een duidelijke tweedelige provinciale ruimtelijke hoofdstructuur (het groenblauwe en het rode netwerk), gericht op gebieden waar provinciaal ruimtelijke belangen in het geding zijn.

Ad 2) Gebiedsspecifieke ruimtelijke kenmerken moeten een belangrijke rol spelen in de ruimtelijke inrichting. In samenspraak met de regio's zijn de gebiedsspecifieke ruimtelijke kenmerken en kwaliteiten vertaald in de zogenaamde 'compositiekaarten', waarop staat aangegeven welke kenmerken relevant zijn in het afstemmen van ruimtelijke ingrepen op door deze regio aangegeven ruimtelijke structuur.

Uitsnede compositie kaart Streekplan Gelderland 2005

Uitgangspunt is dat ruimtelijke plannen aan basiskwaliteitsnormen moeten voldoen. Dit betreft condities van de ruimte die voor de gezondheid en veiligheid van alle burgers van belang zijn. Om ruimtelijke veranderingen te laten bijdragen aan een duurzame ontwikkeling wordt in dit streekplan de lagenbenadering gehanteerd, waarin drie lagen worden onderscheiden. De eerste laag bevat de natuurlijke systemen van de ondergrond en water en de sporen van geschiedenis. De tweede laag bevat de infrastructurele netwerken van vaarwegen, autowegen, spoor, communicatielijnen en buisleidingen en de knooppunten van die netwerken. De derde laag is de laag van het ruimtegebruik en omvat onder andere wonen, bedrijvigheid, landbouw, recreatie en natuurbeheer. Een goede wisselwerking tussen deze lagen is bepalend voor de toekomstige ruimtelijke kwaliteit.

Uitgangspunt is dat de provincie haar ruimtelijk beleid toespitst op specifieke kenmerken en kwaliteiten die op provinciaal niveau van belang zijn.

De selectieve beleidsinzet op zaken die van provinciaal belang zijn, is vertaald in de volgende tweeledige provinciale ruimtelijke hoofdstructuur:

- het groenblauwe raamwerk: dit betreft functies en kwaliteiten die afhankelijk zijn van een lage ruimtelijke dynamiek. De gebieden waar

Beleidskaart ruimtelijke structuur

Groen Blauw Raamwerk (natuur, landschap, water)

EHS natuur	
EHS verweving	
EHS verbindingzone	
Waardevol open gebied	
Open water	
Regionale waterberging definitief begrensd	
Regionale waterberging globaal begrensd	
Zoekruimte regionale waterberging	

Rood Raamwerk (wonen, werken, vervoer)

(Inter) nationaal stedelijk netwerk KAN met bebouwd gebied 2000	
Stedelijk netwerk Stedendriehoek/ WERV met bebouwd gebied 2000	
Regionaal centrum (bebouwd gebied 2000)	
Concentratie intensieve teelten	
Concentratie intensieve teelten conform partiële herziening streekplan 1996 Bommelewaard	
Hoofdweg met aansluiting	
Regionale ontsluitingsweg	
IC spoorlijn / station	
Hoofdvaarwegen	
Knooppuntlocaties bovenregionaal / regionaal	
Bij verstedelijking inspanning nodig	
Bij verstedelijking bereikbaarheid voldoende	

Multifunctioneel gebied

Bebouwd gebied 2000	
Extensivering intensieve veehouderij	
Waardevol landschap	
Multifunctioneel platteland	

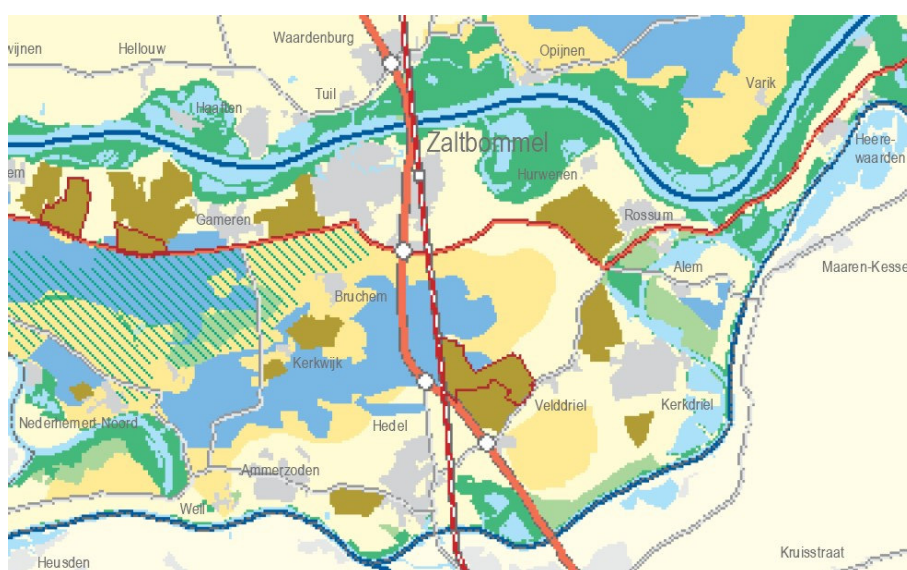
Overige aanduidingen

Overige weg	
Spoorlijn / station	
Rijks grens	
Provinciegrens	

deze functies zijn geconcentreerd zijn kwetsbaar voor intensieve vormen van ruimtegebruik. Deze gebieden zijn de ecologische hoofdstructuur en waardevolle open gebieden, en de gebieden waar meer ruimte voor water moet worden gecreëerd. Het provinciaal beleid is hier gericht op het vrijwaren van deze gebieden van intensieve gebruiksvormen. Het beleidsaccent ligt hier op het beschermen en versterken van de aanwezige kwetsbare waarden en belangen. Hier is ruimte voor ecologische en hydrologische dynamiek, bescherming van stilte, rust en milieukwaliteit. Deze gebieden zijn met overwegend groene en blauwe tinten op de beleidskaart aangeduid (zie onderstaande figuur).

- Het rode raamwerk: dit betreft 'hoogdynamische' functies samenhangend met de hoofdinfrastructuur en intensieve vormen van ruimtegebruik zoals stedelijke functies, intensieve vormen van recreatie / leisure, met stedelijke ontwikkeling samenhangende groenontwikkeling (groen in en om de stad) en intensieve agrarische teelten. Deze gebieden zijn met overwegend rode tinten aangeduid op de beleidskaart (zie onderstaande figuur).
- De gronden buiten de provinciale hoofdstructuur betreffen de multifunctionele gebieden. Op deze gebieden wordt geen expliciete provinciale beleidssturing gericht. Er is ruimte voor meervoudig ruimtegebruik (verweven functies) in het landelijk gebied. Ontwikkeling van het multifunctioneel gebied wordt nagestreefd middels:
 - Het accommoderen van nieuwe economische dragers;
 - Het inspelen op regionale structuurkenmerken;
 - Het opstellen van een gebiedsspecifieke strategie in waardevolle landschappen.

De multifunctionele gebieden zijn met gele en donkergele tinten aangeduid op de beleidskaart (zie onderstaande figuur).

Uitsnede beleidskaart Ruimtelijke Structuur, Streekplan Gelderland 2005

Een groot gedeelte van de buitendijks gelegen gronden is gelegen binnen de Ecologische Hoofdstructuur. De uiterwaarden van de Waal, inclusief de Kil van Hurwenen, de gronden nabij Fort de Voorne, de Buiten polder Heerewaarden, de Piekenwaard, de Bovenwaarden, het oostelijke gedeelte van de Hedelsche Waard, het zuidelijk gedeelte van de Benedenwaarden en de Afgedamde Maas ten westen van Well behoren tot de EHS-natuur. Daarnaast behoren de Hoenzadrielse waarden, de Alemsche en Drielsche Uiterwaard en de Alemsche tot EHS-verweving.

Voor gronden gelegen in de ecologische hoofdstructuur geldt de 'nee, tenzij'- benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang.

De overige buitendijks gelegen gronden zijn aangeduid als multifunctioneel gebied, multifunctioneel platteland.

In het kader van de verbrede plattelandsontwikkeling biedt de provincie mogelijkheden om op ieder (deels) grondgebonden bedrijf tot een omvang van 25% van dat bedrijf (maar niet meer dan 350 m²) niet-agrarische bedrijfstakken toe te staan. Met verbrede plattelandsontwikkeling en het invoegen van nieuwe economische dragers kan o.a. het beheer van de groene ruimte en de leefbaarheid van het platteland worden ondersteund.

Er wordt gestimuleerd dat bij functieverandering verevening wordt toegepast ter realisering van publieke voorzieningen en versterking van omgevingskwaliteit op de schaal waarop de ingreep doorwerkt. Het aantal losliggende bouwlocaties in het buitengebied dient in ieder geval niet toe te nemen en het bebouwd oppervlak in het buitengebied dient af te nemen.

Ten aanzien van het Ruimte voor de rivier-aspect wordt aangegeven dat tezamen met de betrokken overheden in de regio wordt gekozen voor een hoogwaterbeschermingsbeleid gericht op structurele beschermingsmaatregelen. Een in het kader van de voorbereiding van de Planologische Kernbeslissing Ruimte voor de Rivier opgesteld regioadvies is gericht op het realiseren van veiligheid in combinatie met het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit in het rivierengebied. Voorts geeft het Streekplan aan dat door de uitvoering van het project Ruimte voor de Rivier op relatief korte termijn nieuwe gebieden aan het winterbed van de grote rivieren zullen worden toegevoegd. De rivierverruimende maatregelen maken het nodig functies in deze gebieden te herschikken. Daarbij moet de beleidslijn gedifferentieerd worden toegepast. Dit geldt ook voor het winterbed waarin, als gevolg van de uitvoering van het project Ruimte voor de Rivier, bij hoogwater stroomluwe delen zijn te onderscheiden. In dergelijke delen hebben

obstakels geen belemmerende werking op de doorstroming. Bijzondere bebouwing en voorzieningen voor recreatie zoals jachthavens kan in deze stoomluwe delen incidenteel tot de mogelijkheden behoren. Gedifferentieerde toepassing van de beleidslijn is noodzakelijk om tot meer integrale oplossingen te komen zonder de doelstellingen van de beleidslijn aan te tasten. In dat verband is het van belang dat de Nota Ruimte aangeeft dat een aantal locaties wordt aangewezen voor experimenten met aangepast bouwen in relatie tot de beleidslijn. De projecten Ruimtelijke Impuls en de kansrijke projecten kunnen mogelijk hiervoor in aanmerking komen. Uitvoering van andere dan hydraulische werken in het winterbed moet mogelijk zijn als er per saldo meer ruimte voor de rivier ontstaat. De provincie wil de aanstaande aanpassing van de beleidslijn Ruimte voor de Rivier (van toepassing op het winterbed) benutten om tot meer integrale oplossingen te komen in het winterbed zonder de doelstellingen van de beleidslijn aan te tasten.

Regionaal Plan Bommelerwaard 2003

Dit is een intergemeentelijke structuurschets voor de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel. Het omvat een visie en een uitvoeringsprogramma.

Randvoorwaarden voor de toekomstige ruimtelijke hoofdstructuur in het Regionaal Plan zijn:

- Behoud van grondgebonden landbouw;
- Enkele combinaties glastuinbouw-champignonenteelt;
- Geen versnippering glastuinbouw door hele Bommelerwaard;
- Geen nieuwe grootschalige recreatie;
- Kwaliteit stads- en dorpsranden behouden/ontwikkelen/versterken.

Natuur is de richtinggevende functie voor de uiterwaarden. Niet-riviergebonden activiteiten dienen geweerd te worden. Op langere termijn heeft de reguliere landbouw volgens het Regionaal Plan geen toekomst meer in de uiterwaarden. Er is alleen nog perspectief voor extensieve-/beheerslandbouw. Een deel van de uiterwaarden is aardwetenschappelijk waardevol. De Kil van Hurwenen en omgeving is een gaaf, waardevol gebied. De gemeenten zullen in hun bestemmingsplan hieraan een goede bescherming moeten geven. In de toekomst zal recreatie en toerisme een volwaardige economische drager worden in de Bommelerwaard. Voor met name kleinschalige, extensieve recreatie, gericht op natuur en cultuurhistorie, zijn er nieuwe mogelijkheden. Te denken valt aan de ontwikkeling van de toeristische functie van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, aanleggen van wandel- en fietspaden en agrotourisme.

Op basis van het Regionaal Plan Bommelerwaard is de partiele herziening van het streekplan 1996 inzake Glastuinbouw / Champignonenteelt vastgesteld (26 januari 2005). Deze herziening zal –

indien en voorzover de concrete beleidsbeslissing van deze herziening onherroepelijk wordt – deel uit gaan maken van het nieuwe streekplan.

Waterhuishoudingsplan Gelderland (WHP-3)

Dit Waterhuishoudingsplan is in december 2004 vastgesteld. Het Waterhuishoudingsplan (WHP-3) schetst de mogelijkheden om de kansen van water voor mens en natuur in Gelderland goed te benutten. Ook staan er maatregelen in tegen overstroming van grote rivieren en maatregelen om wateroverlast na hevige regenval te voorkomen. De hoofdlijnen van het WHP3-beleid zijn terug te voeren op vier belangrijke onderwerpen:

- Het voor 2007 respectievelijk 2015 verzilveren van in stroomgebiedsvisies en reconstructieplannen in beeld gebrachte wateropgaven ten aanzien van de algemene waterkwaliteit en het beter vasthouden en bergen van water in het regionale systeem.
- Het leveren van een heldere en goed onderbouwde inbreng in de PKB procedure 'Ruimte voor de Rivier' (veiligheid tegen overstromingen). De kern van de Gelderse inbreng is het structureel bieden van veiligheid met buitendijkse ruimte voor de rivier.
- Het vóór 2015 realiseren van in WHP2 ingezet beleid voor o.a. herstel van natte landnatuur en waternatuur middels een aangescherpte gebiedsgerichte aanpak. naast de wettelijk verplichte habitat- en vogelrichtlijngebieden en Natuurbeschermingswetgebieden worden zeven strategische actiegebieden aangeduid, waaronder de Bommelerwaard.
- Het grondwaterbeheer vanaf 2004 richten op het draagkrachtprincipe. Het provinciebrede onttrekkingenplafond wordt losgelaten ten gunste van een systeem waarbij de waterbalans en functies van een gebied bepalen of grondwateronttrekkingen moeten afnemen of kunnen toenemen. Hiervoor wordt in het Derde Waterhuishoudingsplan een "krimp- en groeikaart" opgenomen.

Uitsnede WHP-3 (Bron: provincie Gelderland)

Naast deze inhoudelijke hoofdlijnen zijn er nog twee keuzen die gericht zijn op het vergroten van de kans op resultaat:

De provincie gaat ten eerste beter toezien op de beheersplannen doorwerking van de functietoekenning (functiekaart) in bestemmingsplannen en keuren; via het streekplan wordt de functietoekenning voor natuur en waterberging opgenomen als “essentiële beleidsuitspraak”. Daarbij verwachten Gedeputeerde Staten dat deze wateren en gebieden, inclusief hun beïnvloedingszones, vóór een nader in het streekplan vast te stellen datum planologisch zijn beschermd in bestemmingsplannen. Daarna zal de provincie tot aanwijzing overgaan aan die gemeenten die deze wateren en gebieden niet goed hebben beschermd via hun bestemmingsplan. Ten tweede, de aanpak van verdrogingsherstel wordt herzien. Er komt een systeem van blauwe diensten dat ondersteuning geeft bij aanpassing van de bedrijfsvoering aan landbouwers in combinatie met nadeelcompensatie. Daarnaast is de provincie van mening dat het beginsel van vrijwilligheid bij vernatting grenzen kent. Teneinde de maatschappelijk aanvaarde doelen voor verdrogingsherstel te behalen, is in laatste instantie onvrijwillige vernatting (in hydrologische invloedszones) een onontkoombare keuze.

Stroomgebiedsvisie Rivierengebied

Voor alle stroomgebieden in Nederland wordt een lange termijn visie opgesteld, die inzicht geeft in de -toekomstige -opgaven om de regionale watersystemen op orde te houden en te brengen, alsmede laat zien welke maatregelen en kosten daarmee gemoeid zijn. De stroomgebiedsvisie Rivierenland is opgesteld door de Provincie Gelderland in nauwe samenwerking met de waterschappen en de regionale directies van Rijkswaterstaat. Formeel gezien hebben de stroomgebiedsvisies geen juridische status. Doorwerking zál

plaatsvinden in de provinciale omgevingsplannen (Streekplan, Waterhuishoudingsplan en Milieubeleidsplan). Tenslotte zullen ze doorwerken in de gemeentelijke structuur-, bestemmings- en rioleringsplannen alsook de beheersplannen van de waterschappen. Daarnaast vormt de visie een eerste inhoudelijke referentie voor toepassing van de Watertoets bij alle nieuwe ruimtelijke plannen en besluiten.

Als hoofddoelstelling voor de regionale waterhuishouding in het Rivierengebied geldt het realiseren van duurzame, veerkrachtige watersystemen in zowel stedelijk gebied als landelijk gebied. De ontwerp stroomgebiedsvisie geeft inzicht in de aard en omvang van de wateropgaven die voor het Rivierengebied relevant zijn. Deze wateropgaven zijn geordend naar het nu en in de toekomst voorkomen van wateroverlast, het bereiken van de natte natuurdoelen, het veiligstellen van de drinkwatervoorziening en het voorkomen van watertekort.

Sturende wateropgaven zijn opgaven die alleen op te lossen zijn door er ruimte voor te reserveren en aan de bestemming water prioriteit te geven boven andere bestemmingen. Bij het combineren met andere functies geldt de noodzakelijke ruimte voor water minimaal als vertrekpunt. Als sturende opgaven zijn aangemerkt:

- Wateroverlast: ruimteclaim voor het regionaal systeem voor berging van water in verbrede waterlopen en in aan te wijzen bergingsgebieden;
- Natuur: bescherming van waterlopen met hoge ecologische doelstelling (HEN) en de zogenaamde natte natuurparels en prioritaire gebieden, inclusief de daarbij behorende beïnvloedingsgebieden;
- Drinkwater: bescherming van de 25-jaars grondwaterintrekgebieden en de afbouw van een aantal drinkwaterwinningen.

Voor mede-ordenende wateropgaven bestaan meerdere alternatieven voor de invulling van de noodzakelijke ruimte voor water. De ruimte voor water is op creatieve wijze te combineren met andere bestemmingen in deze gebieden via meervoudig ruimtegebruik. Mede ordenende wateropgaven zijn:

- Wateroverlast: gebieden waar een toenemende kans op wateroverlast kan optreden door verandering in het grondwaterpeil.
- Natuur: bescherming van waterlopen met een niet-prioritaire ecologische doelstelling (SED) en de stroomgebieden van de bovenlopen van de SED-wateren. Bescherming van de niet-prioritaire natte natuur, inclusief de daarbij behorende beïnvloedingsgebieden. Bescherming van de 'blauwe motoren'

van het grondwatersysteem en bescherming van de herstelgebieden voor natte natuur.

- Drinkwater: bescherming van oppervlaktewater voor drinkwaterwinning, inclusief de daarbij behorende beïnvloedingszones, de zoekgebieden voor drinkwaterwinning en de 100-jaars grondwaterintrekgebieden voor drinkwaterwinning.

Voor het buitendijks gelegen grondgebied van de gemeente Maasdriel zijn op het gebied van wateroverlast geen sturende opgaven aangeduid. Wel zijn er mee-ordenende wateropgaven aangeduid ten aanzien van de uiterwaarden en rivierkwel, waarbij het gaat om het voorkomen van grondwateroverlast. Bij de rivierkwelzones is de aanwezigheid van zandbanen in de bodem belangrijk. Hierdoor kan de kwel in versterkte mate optreden en kan de kwel ook op grotere afstand van de dijken doorwerken. Door het verdiepen van de uiterwaarden langs de grote rivieren meer grondwateroverlast optreden, doordat de afdekkende kleilagen in de uiterwaarden worden vergraven. Hierdoor neemt de kwel in het gebied toe bij hoge waterstanden.

Op het gebied van natuur zijn delen van het buitendijks gelegen gebied van de gemeente aangewezen als natte parel / natte prioritaire natuur, waarvoor een sturende wateropgave geldt. Tevens zijn gebieden aangewezen waarvoor een mee-ordenende wateropgave geldt. Het gaat om wielen en kolken (Specifieke ecologische doelstelling, of aanbeveling daartoe), niet prioritaire beschermingsgebieden en prioritaire natte natuur + beschermingsgebieden. De opgave die voor deze gebieden is vooral het herstel van natuurwaarden, maar ook de bescherming daarvan. Voor het plangebied zijn voor het veiligstellen van drinkwater geen wateropgaven geformuleerd.

Gelders Milieubeleidsplan 3

In het nieuwe Gelderse Milieuplan ligt de nadruk vooral op een gezonde, schone, en veilige leefomgeving voor mens en natuur. Om dit te bereiken zijn maatregelen nodig die de milieuverontreiniging tegen gaan. De maatregelen betreffen het verkeer en vervoer, het bedrijfsleven, de landbouw en het wonen.

Doel van het nieuwe milieubeleid is het bereiken van basiskwaliteit, uiterlijk in 2010. Er is sprake van basiskwaliteit als de milieukwaliteit van de leefomgeving goed is. Risico's die mens en natuur op het vlak van gezondheid en veiligheid lopen, vallen binnen het acceptabele. Voor ammoniakemissie bestaan doelstellingen op rijksniveau die de milieukwaliteit voor de natuurdoeltypen dichterbij brengen. De reconstructie heeft de opgave om daar gebiedsgericht een slag in te maken. Inspanningen om bestaande knelpunten ammoniakdepositie voor natuur op te heffen wil de provincie richten op natuurparels en prioritaire natuur binnen de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. De omvang van de

problematiek maakt gerichte inzet noodzakelijk om een verbetering van de lokale milieukwaliteit te kunnen realiseren.

In het Rivierengebied, waar geen reconstructie plaatsvindt, is het GMP het kader voor de provinciale milieu-inzet om de milieutekorten te verminderen.

Het verbeteren van de oppervlaktewaterkwaliteit (wateren met verschillende functie) is een belangrijke doelstelling. De oppervlaktewaterkwaliteit moet voldoen aan de volgende eisen: concentratie stikstof < 2,2 mg/l. en 0,15 mg fosfaat/l. In de planperiode dient tenminste een reductie van 50% in de concentratie stikstof in oppervlaktewater te worden gerealiseerd (tov concentratie in 2003). De wateren waar het om gaat zijn de HEN en SED wateren en hydrologische beïnvloedingsgebieden. Dit zijn wateren met waardevolle natte natuur. De provincie wil om dit te realiseren vooral inzetten op het stimuleren van extensivering van landbouw.

Het verbeteren van de grondwaterkwaliteit is een belangrijke doelstelling, vooral voor grondwaterbeschermingsgebieden en intrekgebieden.

Gebiedsprogramma Rivierengebied West

Ten behoeve van de uitvoering van het plattelandsontwikkelingsbeleid zijn door de provincie zeven streekcommissies ingesteld die het provinciaal bestuur gaan adviseren betreffende de planvorming en uitvoering van het gebiedsgerichte beleid.

Voor het grondgebied van de gemeente Maasdriel is de Streekcommissie Rivierengebied West opgericht. De taak van de streekcommissie is als volgt omschreven: De Streekcommissie geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het provinciaal bestuur met betrekking tot de kwaliteit van het landelijk gebied. Daarnaast stelt de Streekcommissie een heldere visie op voor de periode tot 2015. Deze visie geeft een overzicht van vigerend beleid, voorgenomen beleid en projectontwikkelingen.

De lijnen en plannen die in het provinciaal omgevingsbeleid en de diverse andere plannen zijn uitgezet zullen in principe worden voortgezet. Het provinciale beleid voor het landelijk gebied in het westelijke Rivierengebied is deels gericht op behoud en ontwikkeling van bestaande kwaliteiten. In het uiterwaardengebied wordt natuur en recreatieontwikkeling beoogd. Het realiseren van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en van de Ecologische Verbindingszones (EVZ) is een van de speerpunten binnen het beleidsthema Natuur en Landschap. Het accent in het westelijke Rivierengebied bij de EHS ligt hierbij op de natuurontwikkeling in de uiterwaarden langs Rijn en Waal, in combinatie met het creëren van ruimte voor de rivier bij hoogwater en de ecologische verbindingzones. De natuurontwikkeling richt zich met name op riviergebonden natuurtypen als nevengeulen, rivierduinen en ooibossen en op schaalvergroting van bestaande moeras- en andere

natuurgebieden. In de uiterwaarden blijft verweving met extensieve vormen van landbouw mogelijk.

Gelderse natuurdoelenkaart

Deze kaart is opgesteld in aansluiting op het vernieuwde systeem van subsidiëring van verwerving, inrichting en beheer tbv natuur en landschap, waarin natuurdoelen meer centraal staan.

De natuurdoelenkaart (vastgesteld door GS in 2000) geeft de provinciale ambities weer wat betreft kwaliteit en kwantiteit van natuur en landschap in Gelderland op de lange termijn (ca 20 jaar).

Tevens is aangegeven waar de zogenaamde 'parels' en 'grote natuurlijke eenheden' bevinden.

Parels zijn terreinen waar nog zeldzame en bedreigde planten en dieren (de zogenaamde aandachtsnatuurdoeltypen) voorkomen; de 'genetische schatkamers' van Gelderland. Deze gebieden verdienen bij voorrang aandacht. In het beheer is expliciete aandacht vereist voor het behoud van zeldzame soorten.

In het buitengebied van Maasdriel zijn twee gebieden als 'parel' aangeduid:

- de Kil van Hurwenen; natuurtypen: moeras, stroomdalgrasland, moerasvogels;
dit betreft een oude rivierarm met brede rietzomen en moerasbosjes. Het is een zeer vogelrijk, rust- en voedselgebied voor rietganzen, zwanen en eenden. Daarnaast is het broedgebied voor diverse moerasvogels. Op de oeverwal langs de rivier bevinden zich stroomdalgraslanden met bijzondere soorten. Daarnaast is een schietwilgenbos in ontwikkeling.
- de Piekenwaard; natuurtype: stroomdalgrasland;
Dit betreft een gebied met stroomdalgrasland op een hoge, reliëfrijke, zandige bodem. Het gebied is aardkundig waardevol en bezit een rijke flora.

Grote natuurlijke eenheden zijn grote, deels nog te ontwikkelen bos- en natuurgebieden, die vanwege hun omvang goede mogelijkheden bieden voor een zo natuurlijk mogelijke ontwikkeling en daarmee een duurzaam herstel en behoud van soorten. In deze gebieden wordt aangestuurd op een beheer, dat niet stuurt op patronen (bos/grasland), maar op natuurlijke processen (sedimentatie/erosie/ begrazing/bosverjonging). De vorming van deze grote natuurlijke eenheden maakt onderdeel uit van een veel breder beleid van vergroting van eenheid, samenhang en natuurlijkheid.

Het gebied rondom Heerewaarden maakt onderdeel uit van de grote natuurlijke eenheid van Fort Sint Andries. Naast een relatief smalle Waaluiteraard omvat deze eenheid brede Maasuiteraarden aan

weerszijden van de oude Maasarm bij Alem, waaronder de Heerewaardense buitenpolder en de Piekenwaard. Het gebied aan de Maaskant leent zich voor de ontwikkeling van stroomdalgrasland, hardhoutooibos en rietmoeras, hiervoor is in de dynamische Waaluiteerwaarden geen plaats. Hier komen zandige oevers, zachthoutooibos en oude rivierlopen voor. Gezien de vele doorsnijdingen, beperkte schaal van veel uiterwaarden en de sterke rivierkundige beperkingen zal de schaal en natuurlijkheid van 'echte' grote eenheid hier niet gehaald kunnen worden.

Als natuurdoeltype geldt voor dit gebied 'nat kleigebied, nat grasland en moeras'.

De Gelderse Natuurdoelenkaart wordt uitgewerkt in een Gebiedsplan Natuur en Landschap, waarvoor de provincie in een vijftal deelgebieden is onderverdeeld.

Gebiedsplan natuur en landschap Rivierenland

In het gebiedsplan wordt het beleid geschetst op het gebied van natuur, bos en landschap voor de komende 15 tot 20 jaar, dat reeds eerder was vastgelegd in de Gelderse Natuurdoelenkaart.

Hierbij gaat het onder andere over de ligging van de Ecologische Hoofdstructuur, over Grote (natuur)Eenheden, over (natuur)Parels en over het behouden en versterken van het leefgebied van bijzondere soorten.

Daarnaast vormt het plan een richtlijn voor de uitvoering en aansturing van de subsidieregelingen van het Programma Beheer. In het gebiedsplan wordt aangegeven welke natuur-, bos- en landschapsdoelen GS willen realiseren met de inzet van de Subsidieregelingen Agrarisch Natuurbeheer (SAN) en Natuurbeheer (SN). Het plan geeft aan welke mogelijkheden de subsidieregelingen aan grondgebruikers bieden voor het realiseren van natuur- en landschapsdoelen

Een aantal natuurdoeltypen, waarvoor Nederland en speciaal Gelderland een bijzondere verantwoordelijkheid hebben, zijn aangeduid als aandachtsnatuurdoeltypen. In het rivierenland betreft dat navolgende natuurdoeltypen: natuurlijke bossen, stroomdalgraslanden, natte en vochtige schraalgraslanden, vennen, moerassen en weidevogelgrasland.

Daarnaast verdienen een aantal soortgroepen extra aandacht, waarvoor herstel en uitbreiding van natuur- en bosgebieden niet afdoende is. In het Rivierenland gaat het om akkerflora, amfibieën, das, weidevogels, ganzen en moerasvogels.

Gebiedsplan Natuur en Landschap Gelderland (2004)

Het vijftal gebiedsplannen (2003) is in 2004 aangepast. Aan de uitkomsten van de evaluatie van de twee subsidieregelingen en de begrenzing van de probleemgebieden. Deze aanpassing heeft geleid tot een geïntegreerd nieuw gebiedsplan natuur en Landschap voor de gehele provincie.

De aanpassing betreft de volgende onderdelen:

- het (opnieuw) begrenzen van de probleemgebieden;
- het verkleinen van de zoekgebieden voor botanisch beheer tot een maximale verdunning van 1:2;
- wijzigingen in de Subsidieregeling Natuurbeheer 2000 en de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer.

Voor de begrenzing van de foerageergebieden voor overwinterende ganzen en smienten zullen Gedeputeerde Staten vóór 1 oktober 2004 een apart document opstellen. In 2005 zullen deze foerageergebieden middels een herziening worden opgenomen in dit gebiedsplan en worden, naast schadevergoeding, ook ganzenpakketten mogelijk in het kader van de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer.

Fort Sint Andries

Fort Sint Andries is het gebied waar Maas en Waal elkaar dicht naderen en van oudsher in verbinding staan. Door de dubbele strook uiterwaarden is er een flinke oppervlakte buitendijks gebied; door de verschillen tussen Maas en Waal is er een grote variatie aanwezig. Vooral Heerewaarden en omgeving is cultuurhistorisch bijzonder, met resten van de overlaten tussen Waal en Maas en van defensiewerken door de eeuwen heen: het Romeins castellum, de forten uit de Tachtigjarige Oorlog, tot aan de uitkijktoren uit de koude oorlog.

De Waaluitervwaarden staan onder invloed van sterke rivierdynamiek, waardoor zandige oevers, zachthoutoebos en oude rivierlopen aanwezig zijn. Een van de meest waardevolle uiterwaarden is de Hurwenense uiterwaard. Deze is nog vrijwel niet aangetast en bezit een relatief uitgebreid rietmoeras en een soortenrijke oeverwal.

Bovendien is hier een zeer grote slaapplek van ganzen

De Maas staat beneden de stuw van Lith onder een lichte

getijdeninvloed. De Maasuitervwaarden zijn zeer verschillend. De

Buitenpolder Heerewaarden is in 1996 ingericht in samenhang met de dijkverbetering. Rondom Alem liggen zowel zeer reliëfrijke uiterwaarden

met een rijke flora, waarvan de Piekenwaard de mooiste is, als ook een vlakkere uiterwaard met een dicht patroon van meidoornhagen.

De Hurwenense uiterwaard is aangemeld voor de Habitatrichtlijn vanwege het voorkomen van de habitattypen glanshaver-hooiland en alluviale bossen, en vanwege het voorkomen van de kamsalamander.

De Waaluitervwaarden vallen bovendien onder de Vogelrichtlijn vanwege de kwartelkoning (als broedvogel) en de trekvogels: kleine zwaan, kolgans, grauwe gans en smient.

De prioriteiten van het natuur- en landschapsbeleid voor Fort Sint Andries zijn als volgt:

- tot stand brengen van natuurterreinen met een dijkoverschrijdende samenhang van Waal- en Maasuiteerwaarden;
- behoud van de parels: de Piekenwaard en de oeverwal en de Kil van Hurwenen;
- uitbreiden laagdynamische natuur (hardhoutooibos, stroomdalgrasland, (getijde-)moeras) langs Waal en Maas;
- uitbreiden hoogdynamische natuur (nevengeulen, opzandingen, zachthoutooibos) langs de Waal;
- versterken van herkenbaarheid van het landschap: de verschillen tussen Maas en Waal, de overlaten

Waaluiteerwaarden

Dit deelgebied omvat de Midden-Waal, tussen de Gelderse poort en Fort Sint Andries, en de Beneden-Waal, van Fort Sint Andries tot de Merwede. De Midden-Waal is een zeer dynamische rivier in een nauw winterbed. Langs het gehele zomerbed liggen zandige oevers waarop bij hoge afvoeren zand wordt afgezet, maar waar ook sterke erosie kan optreden. In de uiterwaarden liggen oude rivierlopen die niet dichtslibben, omdat ze door de rivier opgehouden worden, naast grote zandwinplassen, kleiputten met zachthoutooibos en weidse graslandgebieden. Deze laatste fungeren als weidevogelgebied en als foerageergebied voor duizenden ganzen en eenden

De Beneden-Waal heeft wat meer het karakter van de benedenrivier, met kleinere waterstandsschommelingen. Daardoor kunnen hier rietmoerassen in de uiterwaarden voorkomen.

De Waaluiteerwaarden zijn aangewezen als Vogelrichtlijngebied vanwege de broedvogel kwartelkoning en de trekvogels kleine zwaan, kolgans, grauwe gans en smient.

De prioriteiten van het natuur- en landschapsbeleid voor de Waaluiteerwaarden zijn onder meer als volgt:

- realiseren van grootschalig natuurbeheer met ruimte voor (periodiek terug te zetten) sedimentatie en vegetatieontwikkeling langs de Midden-Waal;
- realiseren van een netwerk van nevengeulen langs de Beneden-Waal;
- behoud van enkele grote graslandgebieden voor weidevogels, ganzen en eenden.

Maasuiteerwaarden

Er zijn drie trajecten te onderscheiden in de Maasuiteerwaarden: de Benedenmaas (tot aan de sluis Lith), de Getijdemaas (valt deels onder Fort Sint Andries) en de Afgedamde Maas. Fort Sint Andries en de Afgedamde Maas zijn belangrijke natuurschil; hier liggen actuele hoge

waarden (parels) en kansen voor grote natuurlijke eenheden. De Maasuitewaarden worden intensief door de landbouw gebruikt. Het buiten Fort Sint Andries liggende deel van de Getijdemaas is eveneens in intensief landbouwkundig gebruik met een enkel waardevol deel: het reservaat in de Hedelse benedenwaard, de kolk bij Well. Op lange termijn kunnen rivierverruimende maatregelen langs de Maas leiden tot een samenhangend netwerk van natuuroevers en nevengeulen. Op korte termijn is het behouden van de genoemde waardevolle elementen als "natuurstapstenen" van belang.

De prioriteiten van het natuur- en landschapsbeleid voor de maasuitewaarden zijn onder meer als volgt:

- beschermen en herstellen van de rietoevers langs de Afgedamde Maas;
- tot stand brengen van een aantal stapstenen natuur langs de Benedenmaas.

Aanwijzing foerageergebieden voor overwinterende ganzen en smienten

Om aan te geven waar wel en geen schadebestrijding van de Kolkans, Grauwe gans en Smient kan plaatsvinden heeft GS specifieke foerageergebieden aangewezen, waarin ganzen en smienten met rust gelaten dienen te worden. Hiervoor ontvangen de grondgebruikers een vergoeding van het Rijk middels het Faunafonds danwel een beheersvergoeding.

Buiten de aangewezen foerageergebieden kunnen ganzen en smienten van alle schadegevoelige landbouwpercelen worden verjaagd. Het betreft in Gelderland een areaal van 9171 ha, primair bestaand uit grasland.

Voor de begrenzing is uitgegaan van de concentratiegebieden van ganzen en smienten. Een deel van het areaal is reeds in het bezit van een terreinbeherende organisatie ofwel maakt reeds onderdeel uit van subsidieregeling natuurbeheer. Het merendeel van het areaal is gelegen in reeds aangewezen Vogelrichtlijngebied. De aanwijzing heeft geen gevolgen voor de agrarische bedrijfsvoering.

In Maasdriel is alleen het westelijk gedeelte van de Kil van Hurwenen aangeduid als foerageergebied voor overwinterende ganzen en smienten.

Nota Belvoir

Deze nota vormt een ontwikkelings- en actieplan voor het provinciaal cultuurhistorisch beleid voor de periode 2001-2004. Met het nieuwe cultuurhistorisch beleid wil de provincie cultuurhistorische waarden actief betrekken bij de ruimtelijke inrichting en een actieve rol spelen bij de duurzame instandhouding daarvan. Hiervoor wordt binnenkort de nog op te stellen provinciale waardenkaart en –beleidskaart gebruikt.

Aangeduide eenheden worden op basis van een afwegingskader ingedeeld in Actie-, Beheer- of Controle-gebieden, structuren, gezichten en/of objecten.

3.3. Beleid Waterschap

Het waterbeleid in de Bommelerwaard wordt gevoerd door het Waterschap Rivierenland. Het beleid is geformuleerd in IWGR 2002 – 2006 (IWGR-2)³. Met het IWGR-2 wordt ingestoken op de gebiedsgerichte aanpak; het gehele rivierengebied is verdeeld in 10 deelgebieden, waarvoor een aanpak op maat geldt.

Medio 2001 zijn het Waterschap en de provincie een pilotstudie gestart naar de waterproblematiek en de oplossingen daarvoor in de bemalingsgebieden de Baanbreker en Quarles van Ufford in het Land van Maas en Waal. In de jaren die daarop volgen vindt de uitvoer plaats van de gevonden oplossingen. Oplossingen zullen liggen in de lijn van de door de Commissie Waterbeheer 21e eeuw geadviseerde drietrapsstrategie. Doel is om een aantal functies, zoals stedelijk gebied en intensieve landbouw, bepaalde beschermingsniveaus te bieden, door elders water langer vast te houden en te bergen. In 2001 wordt gestart met de aanleg van natuurvriendelijke oevers en stapstenen in het kader van de ecologische verbindingszone Capreton. Naar verwachting neemt de voltooiing van deze ecologische verbindingszone maximaal 15 jaar in beslag. Het Waterschap tracht in de planperiode de overname van het stedelijk waterbeheer van alle gemeenten in haar beheersgebied geregeld te hebben. De sanering van de resterende verontreinigde baggerspecie (tussenliggende trajecten), wordt vervolgd in de planperiode.

Daarnaast is voor een aantal thema's beleid geformuleerd:

1. Waterkwantiteit

Hierbij zijn de veerkracht van het watersysteem en het zoveel mogelijk vasthouden van water uitgangspunt. De waterbeheerders wensen toe te werken naar een meer flexibel peilbeheer, met per gebruiksfunctie (landbouw, natuur e.d.) een optimale grondwatersituatie.

2. Landschap, natuur en cultuurhistorie

De waterschappen nemen het voortouw als het gaat om het herstellen en beschermen van waardevolle zaken die aan het watersysteem verbonden zijn. Aandacht wordt besteed aan ondermeer het realiseren van groene verbindingen en natuurvriendelijke oevers, maar ook aan een goede bescherming van cultuurhistorisch waardevolle waterlopen en aan water gebonden gebouwen.

³ Gepubliceerd maart 2002.

3. Waterkwaliteit

Voor dit thema wordt ondermeer aandacht besteedt aan zaken als extra zuivering van rioolwater dat op polderwater wordt geloosd, sanering aan de bron, aanpak van diffuse bronnen en vergunningverlening en natuurlijker inrichting van watergangen.

4. Stedelijk water

Het benutten van de waterkansenkaart bij nieuwe locaties en het opstellen van waterplannen voor bestaand stedelijk gebied moet de inbreng van het waterbelang in het stedelijk gebied verder implementeren.

5. Waterbodems

Gestreefd wordt naar sanering van vervuilde waterbodems en zoveel mogelijk verantwoord hergebruik van verontreinigde bagger.

Andere publicaties die hier van belang zijn en mede ten grondslag hebben gelegen aan het in dit bestemmingsplan opgenomen waterbeleid, betreffen de beleidsnotitie “Rioleringen en Waterkwaliteit 2000”⁴ en de brochure “Water aan bod”⁵, waarin het waterbeheer voor de komende 50 jaar besproken wordt.

Daarnaast behoort het beheer van de waterkeringen tot het taakveld van het waterschap. Het Waterschap Rivierenland beschikt sinds kort over een Beheersplan Primaire Waterkeringen (BPW). Behalve dat dit vereist is op grond van de provinciale verordening, is het tevens een zeer nuttig beheersinstrument met zowel interne als externe werking. Dit laatste omdat in het BPW met name de visie op dijkbeheer verwoord is. Deze visie is de vertaling naar de beheersfase van de visie op dijkverbetering vanuit de laatste dijkversterkingsronde. Naast veiligheid als hoofdfunctie zijn aan dijkgedeelten ook nevenfuncties toegekend, zoals LNC-waarden en recreatief medegebruik. Het waterschap streeft zodoende naar veilige en mooie dijken. De uitvoering van het beheer en onderhoud is gericht op het behoud en zo mogelijk de versterking van deze nevenfuncties. Ook wordt deze visie gehanteerd bij het beoordelen van initiatieven en plannen van derden. Het doet zodoende ook dienst als middel voor communicatie en afstemming met externe partijen en betrokkenen.

⁴ Uitgegeven door het voormalige Zuiveringschap Rivierenland.

⁵ Uitgegeven door Polderdistrict Betuwe, Polderdistrict Groot Maas en Waal, Polderdistrict Tieler- en Culemborgerwaarden, Waterschap Van de Linge en Zuiveringschap Rivierenland.

3.4. Gemeentelijk beleid

Bestemmingsplannen buitengebied

Voor het buitengebied vigeren de bestemmingsplannen Maasdriel, Ammerzoden, Hedel, Rossum en Heerewaarden. De bestemmingsplannen Maasdriel, Ammerzoden en Hedel zijn recent. Het vigerend bestemmingsplan Rossum is van begin jaren 90, het vigerend bestemmingsplan van Heerewaarden is sterk verouderd.

Gezien het veelal agrarische karakter van de gemeente is het overgrote deel van de regelingen gericht op mogelijkheden voor de landbouw. Voor ontwikkeling en vestiging glastuinbouw en champignonbedrijven worden veelal aparte zones gehanteerd.

In een aantal meer recente plannen worden in de primaire agrarische gebieden waar mogelijk flexibele bouwblokken gehanteerd: middels een open lijn is aangegeven in welke richting uitbreiding van het bouwblok zonder procedure (maar onder voorwaarden) mogelijk is. In de gebieden met landschappelijke waarden bestaat deze mogelijkheid niet en is voor vergroting van het bouwperceel een wijzigingsprocedure noodzakelijk. Veelal is de juridische regeling gericht op het beperken van intensieve veehouderij.

Regionale Structuurvisie Rivierenland 2004 – 2015

In het kader van het opstellen van het nieuwe Streekplan is aan alle regio's verzocht een Structuurvisie op te stellen. Deze Structuurvisies dienen als bouwsteen voor het nieuwe Streekplan. De Structuurvisie Rivierenland vormt een integratiekader van de al bestaande plannen of ruimtelijke elementen uit die plannen. Daarnaast zijn de eerste aanzetten gegeven voor visie ontwikkeling op onderdelen waar deze nog ontbreekt, zoals de ruimtelijke samenhang in de ontwikkeling van recreatie en toerisme, functieverandering in het landelijk gebied en duurzame energie. De regionale structuurvisie Rivierenland formuleert als hoofdpoging het behouden en versterken van het unieke karakter van de regio rond de ruimtelijke structuurdragers die de eigenheid van dit landschap bepalen. De ruimtelijke structuurdragers zijn de uiterwaarden, dijken, oeverwallen en kommen en het cultuurhistorische landschap (bijvoorbeeld de Nieuwe Hollandse Waterlinie).

De hoofdinfrastructuur wordt door de regio niet primair gezien als leidraad voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen maar wel als mede-orderend. De ruimtelijke structuurdragers geven de richting aan waarin verstedelijking, de functies van het landelijk gebied, verkeer en vervoer, recreatie en toerisme en energievoorziening zich in het Rivierenland mogen ontwikkelen, zodat het unieke landschap met haar contrasten behouden blijft dan wel wordt versterkt.

Voor de hele regio geldt een kwalitatieve benadering van nieuwe bebouwing, ruimtelijk geduid met de kwaliteitscontouren zoals deze voor de periode tot 2015 rond de kernen zijn getrokken in het kader van het Experiment ruimtelijk beleid Rivierenland (1998).

Het ruimtelijk beeld op basis van de eerder genoemde structuurdragers en de opgaven voor het gebied leiden tot de volgende koers voor ruimtelijke ontwikkelingen:

- water als structurerend element: meervoudig ruimtegebruik met verbreding van watergangen en concretiseren zoekgebieden waterberging;
- contouren voor zoekruimte verstedelijking tot 2015 volgens experiment 'een lijn voor kwaliteit' blijven uitgangspunt;
- aanvullende zoekruimte voor bedrijvigheid met meerwaarde voor Rivierenland als vestigingscriterium;
- accent op impuls voor openbaar vervoer;
- structurele maatregelen voor doorstroming bij brug Rhenen (N233);
- functieverandering in het landelijk gebied voor komen en oeverwallen gelijk;
- meer nieuwe dijkwoningen;
- voor het landelijk gebied is de landbouw richtinggevend. Een landbouwvisie wordt opgesteld;
- glastuinbouw herstructureren en concentreren in de Bommelerwaard en Tuil (Neerijnen);
- ontwikkeling meer samenhangend toeristisch-recreatief aanbod rond boegbeelden en concentratiepunten;
- ruimtelijke projectenagenda.

StructuurvisiePlus Maasdriel

Voor het gehele grondgebied van de gemeente is een StructuurvisiePlus opgesteld. Basis voor het structuurbeleid is de duurzame hoofdstructuur, bestaande uit de abiotische structuur (bodem, water, hoofdindeling van het rivierenlandschap), de biotische structuur (flora en fauna en de ecologische verbanden daartussen) en de antropogene structuur (invloed van de mens op de verschijningsvorm van het landschap).

Het onderhavige bestemmingsplan heeft in hoofdzaak een conserverend karakter. Het ontwikkelingsgerichte kader voor het toekomstig beleid van de gemeente wordt geboden door de StructuurvisiePlus. De Wet op de Ruimtelijke Ordening biedt adequate mogelijkheden om deze vervolgens te realiseren. In de StructuurvisiePlus is aangegeven dat het recreatief medegebruik van de uiterwaarden in geen geval verloren mag gaan.

Landschapsplan Bommelerwaard 2003

Het hoofddoel van het Landschapsplan luidt:

Het vastleggen van een beleidskader voor het behouden en versterken van bestaande landschaps-, natuur-, cultuurhistorische en recreatieve waarden en voor een goede inpassing van ruimtelijke en functionele ontwikkelingen, alsmede het initiëren van nieuwe initiatieven en maatregelen gericht op het versterken van de cultuurhistorische identiteit en de landschappelijke, ecologische en recreatieve kwaliteit van de Bommelerwaard.

Het Landschapsplan is een wensplan waarin de wenselijke ontwikkeling van het landschap in het buitengebied van de Bommelerwaard voor de komende 10 tot 15 jaar is beschreven. Het plan heeft geen bindende werking.

In de Bommelerwaard zijn drie landschappelijke hoofdeenheden te onderscheiden: de rivieren met de uiterwaarden, de oeverwallen en de komgronden. Alle drie de landschappelijke hoofdeenheden hebben een eigen karakteristieke, problematiek en kansen.

Om de vervaging van regionale en van lokale verschillen en het verdwijnen van landschappelijke waarden tegen te gaan en om gebieden met hoge landschappelijke waarden en een relatief ongestoord karakter te beschermen is een actief landschapsbeleid noodzakelijk. Er dienen keuzes gemaakt te worden over waar wel en waar geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk zijn en waar verdere verdichting wel of niet toelaatbaar is.

Hiertoe wordt in het landschapsbeleidsplan een nieuwe landschappelijke zonering geïntroduceerd, waarbij de Bommelerwaard wordt verdeeld in twee landschappelijke zones:

1. Landschappelijke verdichtingsgebied met landschapsversterking: hiertoe wordt de oostelijke brede oeverwal met de kernen Zaltbommel, Kerkdriel en Hedel gerekend; de stedelijke invloed op het landschap is hier al hoog. De landschappelijke inpassing van nieuwe functies cq. bebouwing dient veel aandacht te krijgen. Belangrijk aandachtspunt vorm het behoud van landschappelijke geleidingszones binnen en tussen verdichte gebieden, zodat de oeverwallen ruimtelijk en functioneel in verbinding blijven staan met de komgebieden en de uiterwaarden.
2. Landschapsbeschermings- en ontwikkelingsgebied: dit betreft de minder dicht bebouwde oeverwallen, de komgebieden en de uiterwaarden. Nieuwe stedelijke ontwikkelingen kunnen hier slechts op kleine schaal plaatsvinden, voor zover de bestaande waarden hierdoor niet worden aangetast.

Daarnaast zijn voor de gehele Bommelerwaard navolgende beleidsuitgangspunten vastgelegd:

- Behoud kernkwaliteiten;
- Versterking landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten;
- Inpassing nieuwe functies;
- Ontwikkeling nieuw landschap.

Welstandsnota gemeente Maasdriel 2004

Het bestemmingsplan regelt onder meer de functie en het ruimtebeslag van bouwwerken voor zover dat nodig is voor een goede ruimtelijke ordening. Datgene dat door het bestemmingsplan wordt mogelijk gemaakt, kan niet door welstandscriteria worden tegengehouden. De architectonische vormgeving van bouwwerken valt buiten de reikwijdte van het bestemmingsplan en wordt exclusief door de welstandsnota geregeld.

De welstandsnota bevat een samenhangend stelsel van criteria onderverdeeld in vier hoofdgroepen:

- algemene welstandscriteria;
- gebiedsgerichte welstandscriteria;
- welstandscriteria voor specifieke objecten;
- welstandscriteria voor veel voorkomende kleine bouwplannen.

De algemene welstandscriteria en de criteria voor specifieke objecten of kleine bouwplannen behandelen aspecten die niet gebiedsgebonden zijn, terwijl de gebiedscriteria zijn gekoppeld aan specifieke gebiedseigen kenmerken en eigenschappen.

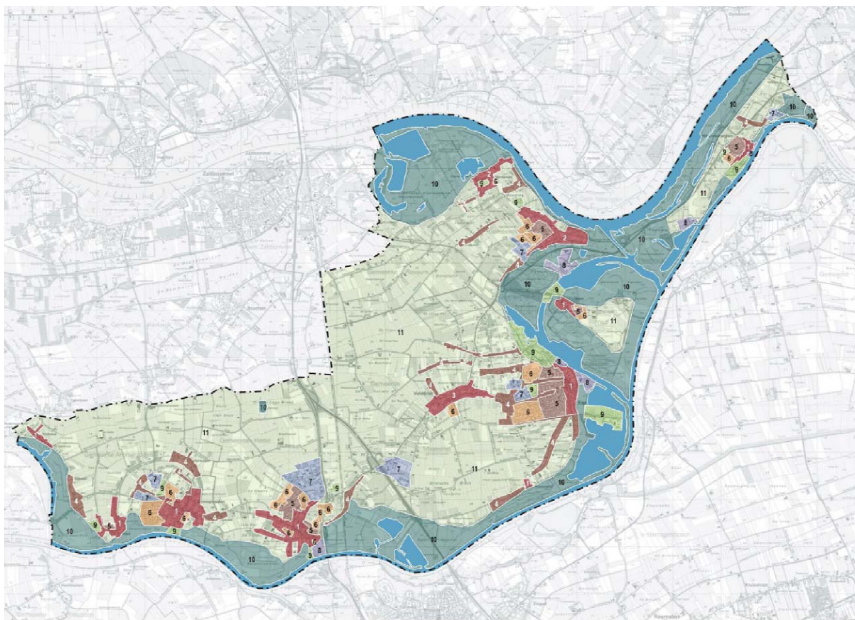
De essentie van een gebiedsgericht welstandsbeleid is een zorgvuldige gebiedsindeling en een hierop afgestemd selectief beleid. Uit de ruimtelijke analyse is een beschrijving van de belangrijkste ruimtelijke eigenschappen en beeldkwaliteitsaspecten van de gemeente Maasdriel tot stand gekomen. Op basis daarvan is het gemeentelijk grondgebied opgedeeld in ruimtelijk/morfologisch of functioneel samenhangende deelgebieden. Afhankelijk van de waarde en de gevoeligheid van het gebied en de betekenis voor het collectieve beeld van de gemeente, is voor elk deelgebied een bijbehorend welstandsniveau vastgesteld. Hierbij is onderscheid gemaakt in de volgende vierdeling:

- Niveau 1 - Zeer waardevolle welstandsgebieden
(extra bescherming gericht op consolidatie van historische context);
- Niveau 2 - Bijzondere welstandsgebieden
(extra inspanning tot voordeel van de ruimtelijke kwaliteit);
- Niveau 3 - Reguliere welstandsgebieden
(normale inspanning met als uitgangspunt het handhaven van de basis kwaliteit);

- Niveau 4 - Welstandsvrije gebieden (geen welstandstoetsing).

In het buitengebied van Maasdriel worden een tweetal welstandsniveaus gehanteerd.

Voor de uiterwaarden en natuurgebieden is Welstandsniveau 2, Bijzondere welstandsgebieden, van toepassing. Onder dit welstandsniveau vallen de gebieden die om een zorgvuldige afstemming vragen van nieuwe bouwkundige ingrepen. Deze bijzondere welstandsgebieden zijn cultuurhistorisch, landschappelijk en/of stedenbouwkundig gezien beeldbepalend voor de kernen of het landschap binnen de gemeente. Nieuwe ingrepen dienen daarbij extra zorgvuldig binnen de bestaande context te worden beoordeeld.

Figuur welstandsniveau, welstandsnota 2004

Gemeentelijk waterplan

Binnen de gemeente is begonnen met het opstellen van een waterplan.

Beleidsnota Maasfront

Hierin zullen ondermeer de loswal- c.q. havenfaciliteiten binnen de gemeente nader onder de loep worden genomen.

4. BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED⁶

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe het plangebied in elkaar zit: water, landschap, natuur, cultuurhistorie, en hoe het wordt gebruikt: landbouw, recreatie, wonen, etc.

De Bommelerwaard en de gemeente Maasdriel zijn te karakteriseren als een agrarisch cultuur- en rivierenlandschap. De kenmerken van dit landschap zijn het resultaat van langdurige ontwikkeling. Voor het ontwikkelen van een visie op de gemeente is het belangrijk kennis te nemen van deze kenmerken. Dit hoofdstuk beschrijft daartoe de landschappelijke en ecologische karakteristiek van die aspecten, die de huidige inrichting mede bepalen.

4.1. Abiotische opbouw

In deze paragraaf wordt ingegaan op de abiotische opbouw. Dat wil zeggen, de zogenaamde niet-levende factoren worden beschreven voor zover deze invloed uitoefenen op de levende organismen.

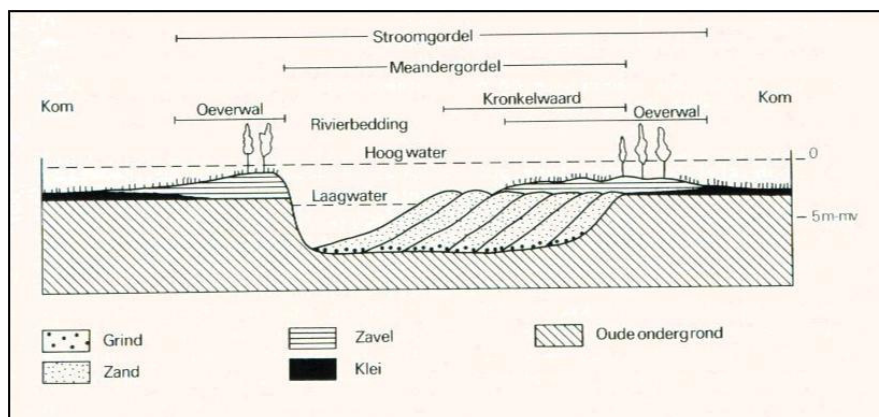
De bodemopbouw en de rivieren hebben het gebruik en de inrichting van het landschap beïnvloed. Het rivierenlandschap wordt gekenmerkt door uiterwaarden, stroomruggen, oeverwallen en komgronden. De uiterwaarden bevinden zich langs de Maas en de Waal. Ze zijn hoger gelegen dan de binnendijkse gronden en bestaan uit goed ontwaterde bodems met zware zavel en lichte klei. Delen van de uiterwaarden zijn vergraven voor klei- en zandwinning.

De stroomruggen en oeverwallen scheiden de uiterwaarden van lager liggende gronden en vormen de hogere delen in het landschap achter deze wallen. Deze gronden zijn vruchtbaar, kalkrijk en bevatten zand, zavel en lichte klei. Achter de stroomruggen en oeverwallen liggen komen oeverwalachtige vlakten en rivierkomvlakten. Deze bestaan uit zware

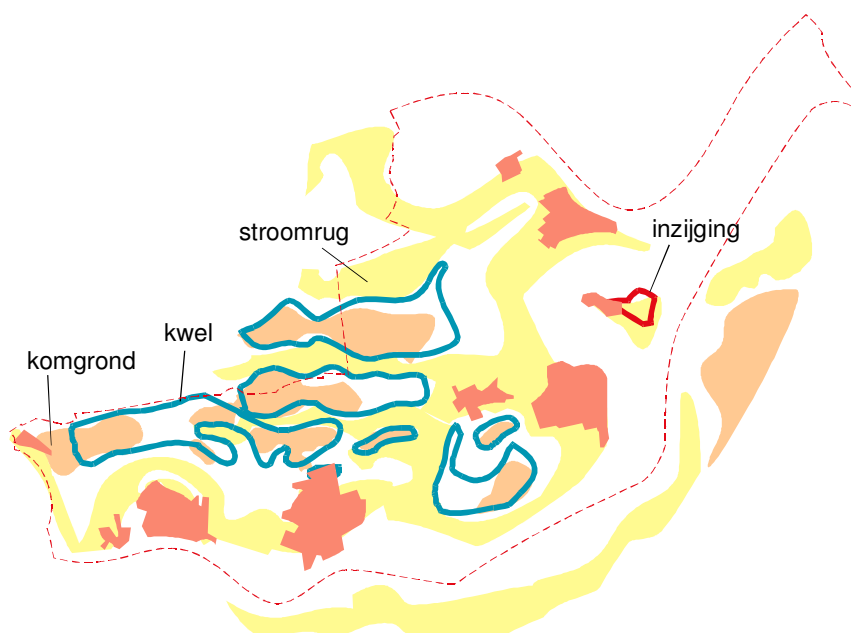
⁶ Bronnen:

- MER Glastuinbouw Bommelerwaard, eindrapportage, IWACO i.o.v. Provincie Gelderland, Den Bosch 2000
- Regionaal Plan Bommelerwaard, samenwerkende gemeenten, waterschappen en provincie 2003
- Integraal Waterbeheersplan Gelders Rivierengebied 2, samenwerkende waterschappen Gelders Rivierengebied, 2002
- StructuurvisiePlus, gemeente Maasdriel, Kerkdriel 2004
- Beleidsplan gemeente Maasdriel 1999 - 2002, gemeente Maasdriel 1999
- Bodemkaart van Nederland, Stiboka, Wageningen
- Bommelerwaard openkaart, visie op het landschap, Hogeschool Larenstein i.o.v. Provincie Gelderland, Arnhem 2000.
- Leven in de Kil, visie op de Hurwenense Uiterwaard, Stroming bv i.o.v. DLG, Provincie Gelderland en Terca Baksteen bv, eindconcept juli 2001

klei en klei met een moerige ondergrond. Door klink liggen deze lager dan de hiervoor beschreven gebieden.

Figuur Ontstaan van het rivierengebied

In de Hurwenense uiterwaard hebben riviermorphologische processen altijd een belangrijke rol gespeeld. Tot 1639 lag er een grote meander die naar het westen opschoof en in het oostelijk deel van de uiterwaard nieuw land opwierp met een patroon van ruggen en geulen. Na de doorsnijding van de meander ontstond in de nieuwe binnenbocht van de rivier een aanwassenwaard met zandbanken en hoogwatergeulen, die door de lage ligging tot in de 20^e eeuw vaak overstroomde.

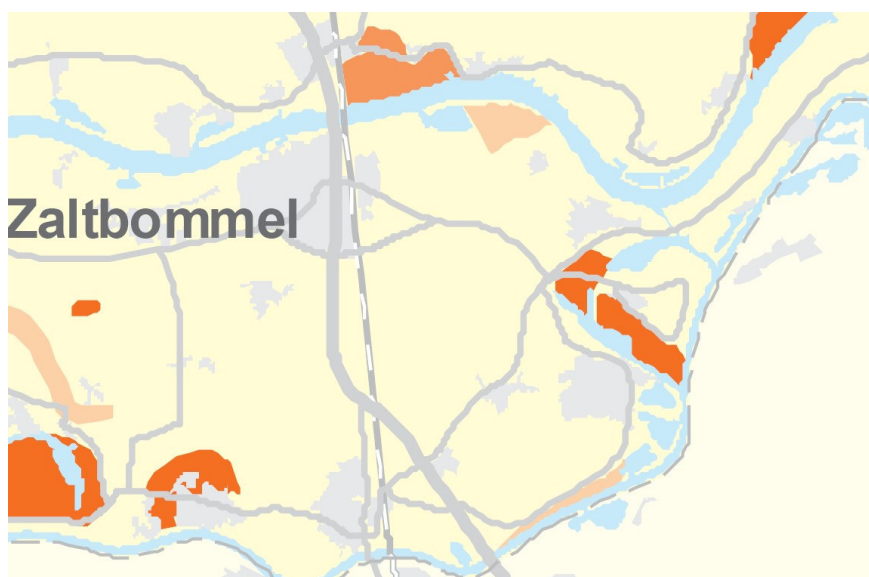
Door het tegengaan van erosie en de aanleg van de zomerkade in de 18^e eeuw heeft een aanzienlijke aanzanding en opslibbing plaatsgevonden van de hele uiterwaard. Langs de rivier heeft zich een opvallend hoge zandige oeverwal gevormd (hoogte tot 7m +NAP).

Landbouwkundige ingrepen, klei- en zandwinnings hebben in de 19^e en de 20^e eeuw een toenemende flinke invloed op het landschap. Vooral de zandwinning laat diepe sporen na in het gebied.

Aardkundig waardevolle terreinen

In het buitendijkse buitengebied van de gemeente Maasdriel komen gebieden voor met hoge aardkundige waarden. Het oorspronkelijk bodemprofiel en het in samenhang daarmee ontstane landschap zijn hier nog aanwezig. Deze waarden komen buitendijks nog voor in de onvergraven uiterwaarden bij Kerkdriel en Alem en bij de Afgedamde Maas. Deze gebieden zijn in het Streekplan aangeduid als aardkundige kwaliteiten van nationaal niveau. Daarnaast zijn enige gronden in de Hurwenense Kil en de Hoenzadrielse waarden aangeduid als aardkundige kwaliteiten van regionaal niveau. Deze gebieden bevatten qua bodem, ondergrond en reliëf zulke kenmerkende of bijzondere kwaliteiten van regionaal belang, dat de provincie er extra aandacht voor vraagt. Deze kwaliteiten hangen samen met cultuurhistorisch en landschapsvisuele verschijnselen.

De betreffende gronden komen derhalve voor een sterk consoliderend (=beheersmatig) beleid in aanmerking. De gronden zijn middels de aanduiding 'aardkundig waardevol terrein' op de plankaart opgenomen. De aanwezige waarden van de gronden worden middels een aanlegvergunningstelsel beschermd en geconserveerd.

Uitsnede aardkundig waardevolle gebieden, Streekplan provincie Gelderland.

4.2. Hydrologische opbouw

De hydrologie geeft de opbouw van het watersysteem weer. Het hydrologische systeem is in de waterparagraaf beschreven.

4.3. Biotische opbouw

Het abiotisch milieu is bepalend voor de kwaliteit van het levend (=biotisch) milieu.

Landschap

De abiotische opbouw in samenhang met de occupatie zijn bepalend voor de ruimtelijke structuur. Het landschap heeft een eigen karakteristiek bestaand uit aantrekkelijke rivierkanten met dijken en uiterwaarden.

De uiterwaarden van Waal en Maas verschillen duidelijk van karakter. De Waaluitwaarden worden regelmatig overstroomd en zijn grotendeels afgeticheld, waarbij laaggelegen grasland en kleiputten zijn overgebleven. De oevers zijn breed en zandig en benedenstrooms begroeid met riet. De uiterwaarden bestaan uit: zandige oevers, zachthoutoobos (wilgen, populier) en oude rivierlopen, zandwinplassen, kleiputten en weidse graslandgebieden.

De Maasuitwaarden overstroomd slechts één à tweemaal per jaar. Afgezien van kanalisatiewerken en zandwinningen zijn de uiterwaarden weinig vergraven. De oevers zijn vaak met stortsteen afgewerkt. De Maasuitwaarden liggen veel hoger ten opzichte van de rivier dan de Waaluitwaarden. Dit is gunstig voor stroomdalflora, doornstruwelen en hardhoutoobos. Moerassen zijn hierdoor echter schaars. De 'nieuwe' uiterwaarden, die zijn ontstaan nabij Alem hebben een afwijkende verkaveling ten opzichte van de overige uiterwaarden. Deze voormalige binnendijkse gebieden zijn zeer open en hebben weinig microreliëf.

Binnen de Maasuitwaarden bevinden zich ook een aantal markante wielen. Dit betreffen diepe, open wateren, die op plekken zijn ontstaan waar de dijk in de historie ooit bezweken is en alwaar het water met geweld het land binnendrong.

In de uiterwaarden komt diverse bedrijvigheid voor (steenfabrieken, scheepswerven, overslagbedrijven, agrarische bedrijven, restaurants, kampeerterreinen en jachthavens).

Natuur

De uiterwaarden van de gemeente vormen onderdeel van een verbinding tussen de natuurgebieden in de Gelderse Poort en die nog verder bovenstrooms langs de Rijn, met die in het westen van Nederland, zoals de Biesbosch.

De natuurwaarden van de uiterwaarden zelf bestaat uit strangen, open water, kleine moerassen, graslanden, zachthoutbos (wilgen, zwarte populier, zwarte els) waaluiteraard) hardhoutbos (zomereik, gladde iep, winterlinde, gewone es en hazelaar(maasuiteraard) (wilgenbossen), rietvegetaties, schrale hooilanden en kleine landschapselementen zoals bosjes, hagen, struwelen, houtwallen en overhoekjes.

Hierbij is een verschil waar te nemen tussen de uiterwaarden van de Waal en de uiterwaarden van de Maas.

In de uiterwaarden van de Waal leidt de grote dynamiek van de rivier tot overstroomde graslanden, moeras- en oeverruigten, slikken en zandstranden. In de brede uiterwaard bij Hurwenen komt een minder dynamisch moeras voor.

de ecologische hoofdstructuur

De uiterwaarden van de Maas zijn relatief droog en bevatten weinig water en moeras. Ter hoogte van Nederhemert ligt een deel van de Afgedamde Maas. Dit gedeelte van de uiterwaarden omvat kleinschalig reliëf, houtopstanden, botanisch waardevolle graslanden, moeras en rietoevers. De uiterwaard ten zuiden van Well en Ammerzoden omvat onder andere botanische waardevolle graslanden en kleinschalig reliëf.

De uiterwaard ten zuiden van Hedel, de Hedelsche Bovenwaarden betreft een uiterwaard, waar ontzanding heeft plaatsgevonden. Deze ontzanding vindt momenteel ook plaats en dit zal de komende jaren nog voortduren. Hier komen vochtige graslanden, struweel en droge ruigten voor.

In de Hoenzadrielsche uiterwaarden, ten zuiden van Hoenzadriel komen nog veel kleinschalige hoogteverschillen voor. De uiterwaarden omvatten onder andere vochtige graslanden, droge graslanden en droge ruigten.

De uiterwaarden ten westen en noorden van Alem omvatten enkele graslanden van botanische waarde door het voorkomen van goed ontwikkelde stroomdalvegetaties(= matig droog tot zeer droog grasland op kalkrijke, soms kleiige zandgronden; voornamelijk op oeverwallen en hogere delen van de uiterwaarden), onder andere in de Piekenwaard. Dit betreft een gebied op een hoge, reliëfrijke, zandige bodem.

De uiterwaarden ten zuiden van Alem zijn gedeeltelijk ingepolderd en geëgaliseerde uiterwaard. Hier komen op enkele plekken fraaie meidoornhagen (restanten van het zogenoemde 'maasheggenlandschap') voor.

Bij Fort Sint Andries is een strategisch groenproject in uitvoering. De Heerewaardense uiterwaarden en een belangrijk deel van de Piekenwaard hebben een natuurfunctie. Ten behoeve van natuurontwikkeling zijn onder meer beheersovereenkomsten met agrariërs afgesloten. Aan de Maaskant kunnen zich natuurdoeltypen ontwikkelen als stroomdalgrasland, hardhoutooibos en rietmoeras (= natte begroeiing gedomineerd door soorten als riet, lisdodde en/of zeggen).

Binnen de gemeente zijn een drietal waardevolle weidevogelgebieden onderscheiden in het buitendijkse gebied:

- De Hurwenense Kil;
- De Hoenzadrielse waard;
- Ten oosten van de afgedamde Maas.

Deze weidevogel- en ganzengebieden dienen te worden beschermd tegen doorsnijding, aantasting van rust en openheid, verlaging van het waterpeil en verstoring.

4.4. Cultuurhistorische patronen

Archeologie

In het buitendijkse gebied komen twee terreinen voor van archeologische betekenis. Dit betreffen bekende terreinen van oudheidkundige betekenis, waar op grond van gedane vondsten en/of waarnemingen (meer) archeologische sporen en vondsten worden verwacht. Het gaat hier om de bekende terreinen zoals deze aangegeven zijn op de AMK (Archeologische Monumentenkaart).

Het eerste terrein is gelegen ten zuidoosten van de kern Hedel, in de Hedelsche Waard. Hier is in de uiterwaard een ijzeren legioenshelm gevonden te dateren van laat-1ste eeuw v. Chr. tot vroeg 1ste eeuw na Chr.

Het tweede terrein betreft het gebied ten oosten van de kern Rossum, in de Kloosterwaard. Het betreft een terrein waar onder andere funderingsresten en keramiekscherven zijn gevonden. De sporen verwijzen naar een Klooster 'Marienacker' uit de Middeleeuwen (sinds de 9^e eeuw) en waarschijnlijk een Romeins castellum (legerplaats).

Deze terreinen zijn als archeologisch en/of cultuurhistorisch waardevol terrein op de plankaart opgenomen. Middels deze aanduiding en het hieraan gekoppeld aanlegvergunningstelsel wordt het terrein beschermd tegen ongewenste ingrepen en activiteiten.

Daarnaast zijn op basis van de Indicatieve archeologische waardenkaart (Ikaw) gebieden aan te duiden met een hoge of middelhoge verwachtingswaarde, dat wil zeggen gebieden met een hoge of middelhoge trefkans op het vinden van nog onbekende archeologie. De meeste gronden in het buitendijkse gebied van Maasdriel zijn aangeduid met een lage indicatieve archeologische verwachtingswaarde. Dit geldt evenwel niet voor een viertal gronden in de Waaluitwaarden, ten westen van Heerewaarden. Deze gronden zijn op basis van een verkennend archeologisch onderzoek in het kader van Ruimte voor

Rijntakken aangeduid als gronden met middelmatige/hoge (oranje kleur) cq. middelmatige (gele kleur) indicatieve archeologische verwachtingswaarde. Deze gronden zijn op de plankaart opgenomen met de aanduiding 'gebied met indicatieve archeologische waarden'. Ter plekke van deze aanduiding geldt een aanlegvergunningstelsel ter bescherming van de te verwachten archeologische waarden aldaar. (zie ook par. 3.1).

Cultuurhistorie

Nadat de rivieren eeuwen lang vrij konden meanderen werd in de middeleeuwen het gebied voorzien van een continue bedijking. In de uiterwaarden kwam naast natuurlijke natte vegetatie al in de 15^e eeuw agrarisch gebruik voor.

Tot aan de tweede wereldoorlog hebben zich weinig veranderingen voorgedaan. In het landschap deden zich wel enkele grote ontwikkelingen voor:

- aanleg spoorlijn;
- bochtafsnijdingen Maas ten zuiden van Alem en bij Hedel;
- bouw van een vaste oeververbinding bij Hedel.

Na de tweede wereldoorlog heeft zich een tweetal grote ontwikkelingen voorgedaan, te weten de aanleg van:

- de rijksweg A2 ten oosten van Hedel;
- de Provinciale weg tussen Hedel en Rossum;
- de Van Heemstraweg tussen Zaltbommel en Heerewaarden;
- plassen ten behoeve van klei- en zandwinning. Deze hebben nu veelal een recreatieve functie (Zandmeren).

Enkele gebieden hebben nog een redelijk oorspronkelijk karakter. Met name de samenhang met de rivier(dijk) is bijzonder karakteristiek in Well, Rossum en Heerewaarden.

Daarnaast komen in het plangebied nog enkele solitaire elementen voor die de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied representeren, zoals het Fort St. Andries (oud en nieuw).

Fort Oud St Andries (1599) is nauwelijks meer herkenbaar en bestaat slechts uit een boerderij op een licht verhoogd terrein. Dit fort maakte deel uit van het defensiesysteem uit de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648). Fort Nieuw Sint Andries (1815) is nog redelijk intact. Zelfs de droogstaande gracht is nog aanwezig. Dit fort maakte deel uit van de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Beiden forten zijn voorzien van een specifieke aanduiding op de plankaart. Het opgenomen aanlegvergunningstelsel en de gebruiksbepalingen in de juridische regeling waarborgen de planologische bescherming van de aanwezige waarden.

Cultuurhistorische monumenten

Monumenten en cultuurhistorisch waardevolle of beeldbepalende panden zijn in de rijks- en gemeentelijke monumentenlijst vastgelegd. Het betreft navolgende cultuurhistorische monumenten:

<u>Rijksmonumenten</u>			
•	Oostzijde veerdam, Alem	-	Pomphuisje
•	Waldijk 8, Hurwenen	-	Woonhuis
<u>Gemeentelijke monumenten</u>			
•	Wellsedijk bij 29, Well	-	Weegbrug
•	De Steeg (ong.), Alem	-	Grafheuvel

Deze panden zijn op de plankaart opgenomen als 'Rijks- danwel Gemeentelijk monument' en worden planologisch beschermd. Het tweetal Rijksmonumenten wordt reeds beschermd op basis van de Monumentenwet. Voor het tweetal aangeduide gemeentelijke monumenten dient bij eventuele sloop een gemeentelijke monumentenvergunning te worden aangevraagd.

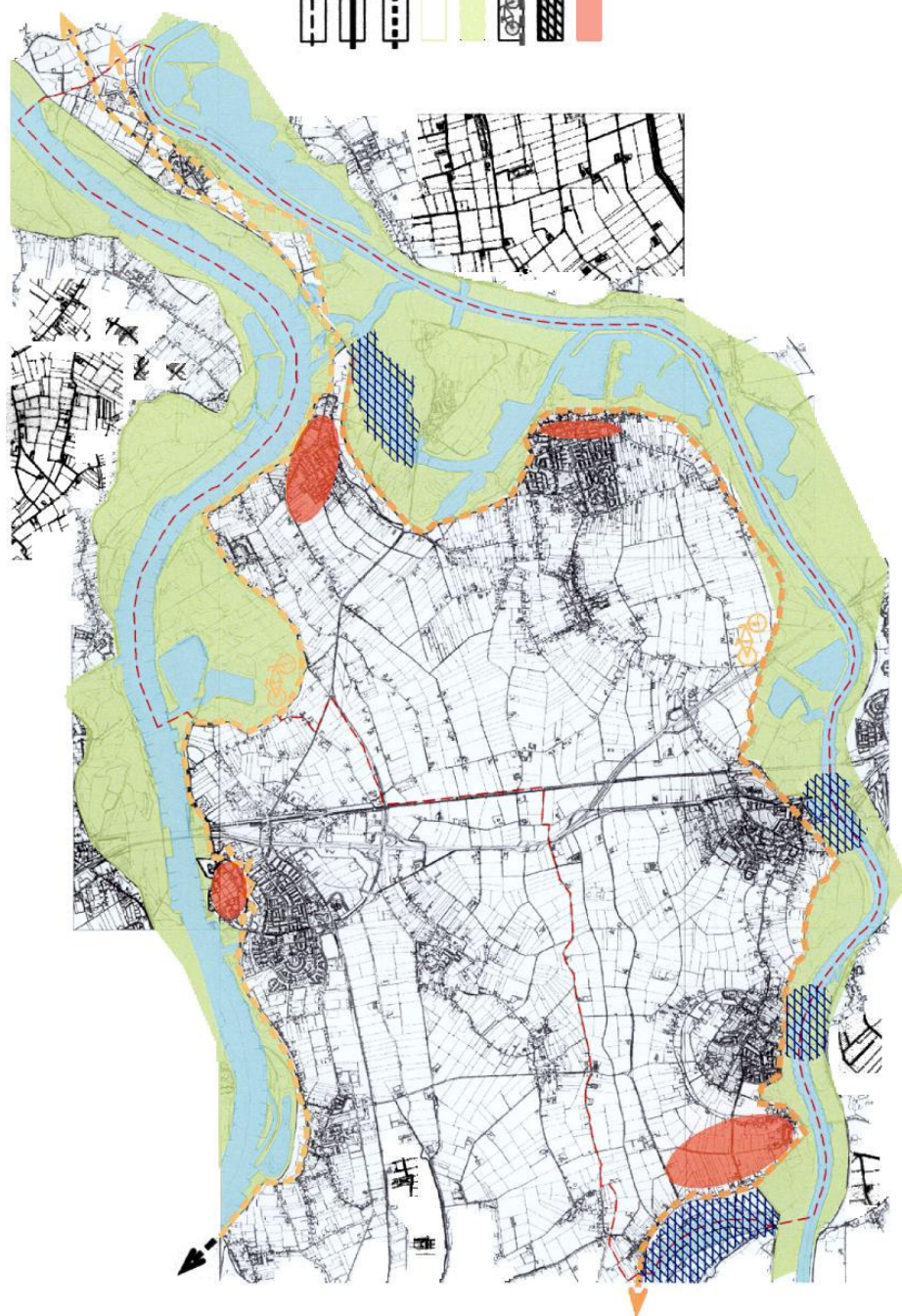
4.5. Functioneel economische opbouw

Landbouw

In het buitendijkse gebied komen slechts een drietal agrarische grondgebonden bedrijven voor. Daarnaast wordt een gedeelte van de gronden binnen het plangebied nog gebruikt voor agrarische doeleinden. Alhoewel er tendensen zijn richting extensivering en natuurbeherende landbouw, betreft het hier deels ook nog goed geoutilleerde bedrijven die (deels) van de betreffende gronden afhankelijk zijn.

Bij het bestemmen van de agrarische bedrijven heeft de gemeente naast de economische waarde van een bedrijf ('NGE' (Nederlandse Grootte Eenheid)) tevens gebruik gemaakt van de vigerende bestemmingsplannen en de veldinventarisatie (vindt hier nog agrarische productie plaats en heeft het geheel een agrarische uitstraling. Bij het bepalen van de omvang van het bouwperceel is uitgegaan van de vigerende bouwblokken, in combinatie met kadastrale, terrein- en luchtfotogegevens.

Toeristisch-, recreatieve ontwikkelingen

Recreatie

De gemeente kent een aantal belangrijke recreatieve waarden in het buitendijkse gebied:

- het natuurontwikkelingsgebied Fort St. Andries in Heerwaarden;
- een jachthaven met een camping bij Heerwaarden;
- een aantal grootschalige recreatieve voorzieningen bij Kerkdriel in het recreatiegebied de Zandmeren (strandbad, jachthaven, diverse horecagelegenheden, recreatiewoningen);
- bij Hedel, Ammerzoden en Well liggen kleine jachthavens;
- bij Well ligt het strandbad Well en aan de Wellsedijk een kleine camping;
- bij de jachthaven in Ammerzoden ligt aan de Bovendijk een in omvang bescheiden camping;
- buitendijks komen enige aantrekkelijke visgebieden voor.

De rivieren Maas en Waal en de dijken bieden voorts een prima basis voor recreatieve fietstochten.

Ontgronding en kleiwinning

Uitgangspunt van het provinciaal ruimtelijk beleid voor de winning van bouwgrondstoffen is dat ontgrondingslocaties niet meer vooraf worden aangegeven in het streekplan, maar tot stand komen via marktwerking, onder een aantal ruimtelijke randvoorwaarden. Er moet in ieder geval een koppeling plaatsvinden met realisatie van gewenste functies, zoals water- en baggerberging, recreatie, natuurontwikkeling en de aanleg van vaargeulen. Daarnaast moeten dergelijke projecten ruimtelijke meerwaarde bieden, zoals natuurontwikkeling.

Dit betekent dat het taakstellingenbeleid dat er nog voor industriezandwinning ligt, wordt verlaten. Voor de overgangperiode tot 2009 waarin nog wel taakstellingen gelden worden in het streekplan twee locaties aangewezen: Over de Maas (West Maas en Waal) en Geertjesgolf /H1 (Beuningen).

In het kader van de uitvoering van het provinciaal ruimtelijk beleid bevordert de provincie actief, samen met gemeenten en andere partijen, dat er projecten op tafel komen met een maatschappelijke meerwaarde die bovendien bijdragen aan versterking van de ruimtelijke kwaliteit.

Sinds de bedijking van de rivier is de afzetting van zand en klei beperkt gebleven tot de uiterwaarden. Een groot deel van de uiterwaarden is vergraven ten behoeve van klei- en zandwinning.

In de Bovenwaard ten zuidoosten van de kern Hedel zal conform de vigerende ontgrondingsvergunning (1976) opnieuw kleiwinning gestart worden. Hierbij zal in plaats van een agrarische hercultivering een aangepaste natuuroplevering bewerkstelligd worden middels

reliëfvolgende kleiwinning, passend binnen de visie van het natuurontwikkelingsproject Fort Sint Andries.

In een periode van 10 tot 12 jaar wordt, gedurende circa 6 weken in het voorjaar, telkens in een klein stuk van het gebied klei gewonnen en aansluitend heringericht. De voor dit gebied kenmerkende uitgegroeide Meidoornhagen blijven hierbij gespaard. Ook de huidige openheid in het centrale deel van het plangebied blijft gewaarborgd, ondermeer door begrazingsbeheer.

Daarnaast vindt conform de vigerende vergunning reeds geruime tijd kleiwinning plaats in de Hurwenense uiterwaard ten behoeve van de grofkeramische industrie. Hierbij wordt aangesloten op de natuurontwikkeling in het kader van Fort Sint Andries en rivierveiligheid in het kader van Ruimte voor de Rivier.

Andere functies

Behalve agrarische en recreatiebedrijven komen in het buitendijkse gebied ook niet-agrarische bedrijven voor. Voor een deel betreft dit bedrijven die onlosmakelijk met het gebied verbonden zijn, deels bedrijven die dat niet zijn. Bij de laatste categorie gaat het doorgaans om gegroeide situaties. Daarnaast komen er burgerwoningen voor. Deze functies waren in de vigerende plannen, of in partiële herzieningen daarvan, juridisch geregeld. Een veldinventarisatie heeft deze, deels verouderde gegevens aangescherpt. Deze, niet primair aan het buitengebied gebonden functies krijgen, conform het provinciaal en waterhuishoudkundig beleid slechts zeer beperkte uitbreidings- en omzettingmogelijkheden.

Binnen het luchtruim van het plangebied zijn tevens een laagvliegroute en een laagvlieggebied aanwezig ten behoeve van de Elementaire Vliegeropleiding van de Koninklijke Luchtmacht.

niet-agrarische bedrijven

laagvliegroutes

5. HOOFDLIJNEN GEMEENTELIJK BELEID/ BELEIDSUITGANGSPUNTEN

In de StructuurvisiePlus is de duurzame hoofdstructuur voor de gemeente Maasdriel beschreven. Deze vormt de basis voor het gemeentelijk beleid in dit bestemmingsplan.

5.1. Duurzame hoofdstructuur

Een duurzame ruimtelijke hoofdstructuur betekent ondermeer een herkenbaar gevarieerd landschap waarin het recreatief en beroepsmatig aantrekkelijk is om te verblijven. Herkenbaarheid en identiteit zijn afhankelijk van het behouden en ontwikkelen van, en/of het aangrijpen op waarneembare landschappelijke structuren die stabiel zijn in de tijd.

Voor de duurzame hoofdstructuur wordt het landschap beschouwd als resultante van:

- snel verlopende processen (aanpassing van inrichting en ruimtegebruik aan economische activiteiten, zoals wonen, werken, landbouw en recreatie). Doordat maatschappelijke veranderingen snel verlopen, treden snel wijzigingen op in ruimtebehoeften en inrichtingseisen en –wensen.
- traag verlopende processen in de niet-levende natuur: (aarde, water, lucht en klimaat) en de levende natuur (ecosystemen, cultuurhistorie).

Het vorenstaande betekent dat de duurzame ruimtelijke hoofdstructuur bestaat uit de abiotische opbouw (geomorfologie; bodem, water), de biotische opbouw (ecosystemen) en de invloeden van de mens (=antropogene factoren).

Abiotiek als onderlegger

De geomorfologische opbouw bepaalt in grote lijnen de uiterlijke verschijningsvorm. De opbouw c.q. zonering van uiterwaarden, oeverwallen en komgronden dient behouden te blijven.

Ecologische samenhang

In paragraaf 4.3 is geconstateerd, dat er tussen de binnen- en buitendijks gelegen gebieden geen duidelijke ecologische samenhang bestaat c.q. wenselijk is. Dit betekent, dat de duurzame structuur zich op de eerste plaats richt op het in stand houden van die gebieden, die momenteel duidelijke natuur- en landschappelijke waarden vertegenwoordigen. Dit betekent het behoud van de natuurwaarden in de uiterwaarden.

Uiterwaarden

In aansluiting op het rijks- en provinciaal beleid wordt de ontwikkeling van de natuurwaarden in de uiterwaarden van respectievelijk de Maas en de Waal door de gemeente ondersteund. De uiterwaarden vormen samen met de rivier belangrijke doorgaande ecologische dragers. In deze uiterwaarden wordt tevens inhoud gegeven aan het project "Ruimte voor de Rivier". Hierbij moet agrarisch medegebruik mogelijk blijven. Dit vormt immers één van de karakteristieken van de uiterwaarden.

Daarnaast dienen plaatsen behouden te blijven waar cultuurhistorische en aardwetenschappelijke patronen voorkomen. Het gaat hierbij om de onvergraven uiterwaarden bij Hurwenen, Hoenzadriel en Alem. Ook ten aanzien van het nog aanwezige "Maasheggenlandschap" dient een consoliderend beleid te worden gevoerd.

Dit landschapsbeeld zou zelfs hersteld c.q. versterkt kunnen worden door aanplant van nieuwe heggen. Er ontstaat hiermee een meer besloten landschap, dat de visueel ruimtelijke invloed van de oprukkende stad op het buitengebied enigermate beperkt.

Een voorbeeld van 'Maasheggen'

Al voor 1750 kwamen langs de Maas op diverse plaatsen Maasheggen voor. Dit betreft hagen van dichte en doornige struiken zoals met name de meidoorn. Deze hadden een functie als veekering en boden daarnaast beschutting aan het vee. Diverse bijzondere plant- en diersoorten vinden een leefgebied in- en rond de hagen. Veel hagen zijn in de loop der jaren verloren gegaan door de komst van prikkeldraad. Het is daarom van belang om de hagen in de Alemsche Waarden te behouden en in ere te herstellen.

In 2000 is hiertoe door onder meer de Landinrichtingscommissie Fort Sint Andries een project gestart om met het herstel van de hagen op basis van vrijwilligheid aan de slag te gaan in de Alemsche en Drielsche Uiterwaard. De verwilde en vervallen struiken zijn gesnoeid, bestaande gaten in de hagen worden ingeplant en er worden een aantal hagen die na de jaren '30 van de vorige eeuw zijn verdwenen, weer terug te brengen in het heggenlandschap.

In de afgelopen 40 jaar is de successie in de Hurwenense Kil voortgeschreden, waarbij er een verruiging is opgetreden en de houtige gewassen zijn toegenomen. Dit wordt veroorzaakt door verdroging in de zomer als gevolg van het gevoerde peilbeheer.

Kenmerkend voor de meeste moerassen langs de rivieren is dat er geen definitieve verlanding optreedt, en er zich toch een rijke en gevarieerde moerasvegetatie kan ontwikkelen. De hoge waterstanden op het juiste moment zijn van essentieel belang voor het onderbreken van de successie en het terugzetten van het systeem en extreem lage waterstanden zijn van belang voor het opnieuw opstarten van het moerassysteem door gunstige kiemomstandigheden.

In de afgelopen 40 jaar is het oppervlakte aan open water in de Kil vrijwel gelijk gebleven. Veel plantensoorten zijn echter verdwenen, zoals: watergentiaan, kikkerbeet, gedoond hoornblad, pijlkruid, blaasjeskruid en kranswieren. Als oorzaak worden de slechte waterkwaliteit (eutrofiering), de verdroging en de zomer en de zomerhoogwaters genoemd.

Het gebied is beschermd vanwege het voorkomen van bedreigde vogelsoorten, waarvan een aantal op de Rode lijst staat. Het gebied is vooral voor broedende moeras- en watervogelsoorten belangrijk zoals: Dodaars, Roerdomp, Porseleinhoen, Zwarte Stern, Zomertaling, Snor en Rietzanger.

De Hurwenense uiterwaard is daarnaast ook bekend om de duizenden doortrekkende en overwinterende vogelsoorten. De afgelopen decennia is het aantal vogelsoorten toegenomen, dit concentreert zich in en rond de Kil, het moeras, ooibos en kruidenrijke graslanden. Daarnaast is er een sterke toename van de ganzenpopulatie en andere wintergasten in de wintermaanden en zijn er 's zomers steeds meer broedende Grauwe ganzen waar te nemen.

De duurzame ruimtelijke structuur maakt de ontwikkeling van diverse natuurprojecten in de uiterwaarden wenselijk en noodzakelijk. Momenteel worden dergelijke projecten reeds ontwikkeld. Het betreft:

1. het natuurontwikkelingsproject Fort St. Andries;
2. de natuurontwikkeling ter plaatse van de ontgroning van de uiterwaard ten zuidoosten van Hedel.

Zandmeren

De Zandmeren bij Kerkdriel zijn ontstaan na ontgroning. Het tweede gebruik zou vooral recreatie moeten zijn. De landschappelijke, natuur- en recreatieve waarden zijn relatief beperkt. Verbetering vergt of een vergaande ontwikkeling (hiervoor ontbreekt de beleidsruimte) of een herbezinning over de functie van deze gebieden.

Het gemeentebestuur streeft naar een verbetering van de relatie tussen de Zandmeren en de Maas. In dit verband wordt onderzocht of het mogelijk is aan de zuidzijde van de meren een ondiepe verbinding tussen plas en rivier aan te brengen. Deze verbinding biedt tevens de mogelijkheid tot een grotere doorstroming van de zandmeren en heeft daarmee een mogelijke betekenis in het kader van het project "Ruimte voor de Rivier".

Ten behoeve van de algehele ontwikkeling van de Maasuiterswaarden, mede in relatie tot "Ruimte voor de Rivier" wordt momenteel gewerkt aan een integraal ontwikkelingsplan voor de Maasuiterswaarden binnen de gemeente, in combinatie met betrokken overheidsinstanties (zoals Rijkswaterstaat, Provincie, Landinrichtingscommissie St. Andries, Inspectie VROM en Waterschap Rivierenland).

Het plan voorziet mogelijk in het ontwikkelen van een nieuw dorpsfront, nieuwe natuur, een nevenstroom voor de Maas en watergebonden recreatie. In aansluiting op het "Plan St. Andries krijgt de Maas natuurvriendelijke oevers door de aanwezige klei te vergraven. Door de nieuwe inrichting van het gebied zal de veiligheid tegen overstromingen

verder worden vergroot.

Antropogene factoren

Ook de mens heeft nadrukkelijk zijn stempel gedrukt op het landschap. In paragraaf 4.4 zijn de cultuurhistorische en archeologische waarden beschreven en is aangegeven welke ontwikkelingen zich na 1850 en met name na de tweede wereldoorlog hebben voorgedaan. Uitgangspunt is dat sporen, die in verschillende fasen zijn achtergelaten, belangrijk zijn voor de sturing van ontwikkelingen.

De volgende elementen zijn hierbij van belang:

- behoud archeologische, aardwetenschappelijke gebieden/ waarden;
- beschermen van cultuurhistorische patronen en relictten.

5.2. Overige bouwstenen

Met de ontwikkeling van de duurzame ruimtelijke structuur zijn niet alle ontwikkelingen bepaald. Integendeel, Maasdriel heeft specifieke kansen om in het landelijk gebied ook economische functies te ontwikkelen. Uitgangspunt is, dat veranderingen in het ruimtegebruik en ruimtelijke inrichting zodanig worden vormgegeven, dat de duurzame ruimtelijke hoofdstructuur intact blijft en dat gunstige ruimtelijke voorwaarden worden gecreëerd voor herstel en ontwikkeling van die duurzame structuur.

Recreatie

In de voorgaande hoofdstukken is reeds gewezen op diverse recreatieve waarden. Deze dienen te allen tijde behouden te blijven. Versterking van de recreatie vormt één van de speerpunten van het gemeentelijk beleid.

Deze versterking kan het "eenvoudigst" plaatsvinden door uitbreiding van de bestaande recreatieve voorzieningen en/of door nieuwe voorzieningen in aansluiting op de bestaande accommodaties te situeren. Deze trekken immers reeds recreanten en verlagen daardoor de drempel voor uitbreiding dan wel de realisering van nieuwe voorzieningen. Concentratie heeft tevens het voordeel, dat een deelgebied voor de recreant van binnen en buiten de regio een grotere marktwaarde krijgt.

Het vorenstaande laat echter ruimte open voor de ontwikkeling van kleinschalige, op zichzelf staande recreatieve voorzieningen elders in de gemeente.

De belangrijkste functie van de Bommelerwaard en daarmee ook van de gemeente Maasdriel is de recreatieve uitlooppunt voor met name 's-Hertogenbosch. Deze vorm is sterk routegebonden. In dit verband zijn met name de fietsroutes over de rivierdijken betekenisvol. In samenhang

met deze routes is een relatief kleinkorrelig palet van recreatieve voorzieningen ontwikkeld. Deze bevinden zich vooral verspreid over de zuidrand van de gemeente.

Deze recreatieve voorzieningen bestaan veelal uit een restaurant en/of café met terras. Ter hoogte van Ammerzoden bevinden zich aansluitend twee kleine campings en jachthaven. Bij Kerkdriel hebben deze voorzieningen een grotere omvang gekregen. Buitendijks bevinden zich hier meren en een jachthaven met de nodige faciliteiten. Conform de Beleidslijn Ruimte voor de Rivier is bij recht slechts een uitbreiding tot maximaal 10 % van de bestaande bebouwing toegestaan.

Het recreatief medegebruik van de uiterwaarden mag in geen geval verloren gaan. Dit vormt immers één van de meest essentiële peilers voor de recreatieve functie van de gemeente. Een bescheiden versterking door aanleg van kleine zandstranden draagt bij tot een goede verweving tussen waterberging, natuur, landbouw en recreatie (vervlechting van functies). Deze versterking is met name op het gedeelte tussen Hedel en Well gewenst en mogelijk. In het oostelijk deel kan het model van "vervlechting" vooral in de herinrichting van de Zandmeren e.o. worden doorgevoerd.

De gemeente zal, buiten het kader van het bestemmingsplan, zoeken naar ontwikkelingen die het recreatief product buitendijks versterken, zonder dat dit afbreuk doet aan de richtlijnen die zijn neergelegd in de beleidslijn "Ruimte voor de Rivier".

Landbouw

In de buitendijkse gebieden bevinden zich een drietal agrarische grondgebonden bedrijven. Nieuwe vestigingsmogelijkheden zijn er niet. Vanwege de stringente bepalingen voortkomend uit het beleid 'Ruimte voor de Rivier' zijn de ontwikkelingsmogelijkheden voor de bestaande bedrijven zeer beperkt. Deze bedrijven mogen bij recht 10% van hun bebouwde oppervlakte uitbreiden binnen het toegekende agrarisch bouwperceel.

De melkveehouderij is als grondgebonden landbouw de beheerder van de buitendijkse gebieden. Vanuit de duurzame structuur is extensivering en een combinatie met natuurbeheer (weidevogels, slootkantbeheer, duurzaam waterbeheer) gewenst.

6. UITWERKING VAN HET GEMEENTELIJK BELEID

Het bestemmingsplan kent twee belangrijke doelen:

1. het beschermen van bestaande waarden en belangen, bijvoorbeeld agrarische grondgebruiksmogelijkheden, natuurwaarden, landschap;
2. het mogelijk maken van gewenste ontwikkelingen. Het betreft ontwikkelingen waarvan verwacht wordt dat deze binnen de bestemmingsplantermijn (circa 10 jaar) zullen plaatsvinden én, die vervat kunnen worden in vrijstellingen of wijzigingsbevoegdheden met objectieve criteria.

Bij de bepaling van de gebiedsbestemmingen zijn de volgende beleidsuitgangspunten en plannen bepalend geweest.

- Vigerende bestemmingen (bestaande rechten);
- Uitgangspunten StructuurvisiePlus;
- Streekplan en waterhuishoudingsplan Gelderland;
- Regiovisie Bommelerwaard.

De vigerende bestemmingen zijn als basis genomen. Inmiddels hebben zich echter op Rijks-, provinciaal en regionaal verschillende ontwikkelingen voor gedaan die in het nieuwe bestemmingsplan meegenomen dienen te worden.

Uiteraard kunnen niet alle aspecten in detail worden aangegeven. Met name de aspecten natuur-, landschap en cultuurhistorie hebben de laatste jaren meer aandacht gekregen in diverse beleidsnota's. Echter ook in de vigerende bestemmingen worden waarden als openheid, reliëf, beplanting, waterhuishouding etc., beschermd. De in het beleidskader genoemde publicaties hebben mede ten grondslag gelegen aan het in het bestemmingsplan opgenomen beleid.

Op basis van bovenstaande uitgangspunten zijn de volgende bestemmingen toegekend:

- Uiterwaardgebied

Alle buitendijks gelegen gronden zijn bestemd tot uiterwaardengebied met uitzondering van de bestaande natuurgebieden, die reeds in eigendom zijn van een natuurbeherende organisatie. De betreffende gronden zijn in het streekplan veelal aangeduid als ecologische hoofdstructuur, natuur danwel ecologische hoofdstructuur, verweving. Daarnaast komen binnen deze bestemming nog enige gronden voor, die in het streekplan zijn aangeduid als multifunctioneel gebied, multifunctioneel platteland.

Alhoewel deze gronden veelal onderdeel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur wordt voor deze gronden geen specifiek beschermingsregime noodzakelijk geacht, aangezien op basis van de beleidslijn Ruimte voor de Rivier reeds een zeer stringente beschermingsregeling is voor de betreffende gronden van kracht is, die voldoende waarborging biedt voor de bescherming van de aanwezige natuur- en landschapswaarden.

Ter plekke zijn geen in ieder geval geen nieuwe vestigingsmogelijkheden opgenomen in het bestemmingsplan. De geboden uitbreidingsmogelijkheden zijn slechts zeer beperkt en bestaan uit maximaal 10% van de bestaande bebouwing. Dit heeft rechtstreeks te maken met de beleidslijn 'Ruimte voor de Rivier', die voor het gehele buitendijkse gebied van kracht is. Dit is middels de aanduiding "primaire waterstaatsdoeleinden" op de plankaart zichtbaar gemaakt. De uitgangspunten van de beleidslijn houden globaal in dat in het winterbed van de grote rivieren in principe geen nieuwe ingrepen toegestaan worden die zouden leiden tot:

- waterstandsverhoging in de huidige situatie;
- feitelijke belemmering voor toekomstige vergroting van de afvoercapaciteit en/of;
- potentiële schade bij hoogwater.

Nieuwe ingrepen die wel tot bovengenoemde effecten zouden kunnen leiden worden zeer terughoudend benaderd. Bij de beoordeling van deze activiteiten wordt een onderscheid gemaakt in activiteiten die op voorhand onlosmakelijk verbonden zijn aan het winterbed van de rivier (ja, mits) en overige activiteiten (nee, tenzij).

"ja, mits" - activiteiten

Dit zijn nieuwe riviergebonden activiteiten die gebonden zijn aan situering in het winterbed zoals:

- waterstaatkundige kunstwerken (bruggen, sluizen, waterkeringen en dergelijke);
- voorzieningen voor de beroepsvaart (vaarwegverbetering);
- voorzieningen voor een veilige afwikkeling van de beroeps- en recreatievaart;
- overslagbedrijven voorzover gekoppeld aan vervoer over een hoofdvaarweg;
- scheepswerven voor schepen groter dan 25 m, gemeten langs de waterlijn;
- natuur in de uiterwaarden (of weerden);
- uitbreiding van bestaande steenfabrieken.

Deze activiteiten zijn toegestaan, mits voldaan wordt aan de hieronder genoemde voorwaarden:

- de situatie en uitvoering van de ingreep zijn zodanig, dat de waterstandsverhoging en de belemmering voor de toekomstige verlaging, zo gering mogelijk zijn, en;
- duurzame compensatie van resterende waterstandsverhogende effecten plaats vindt en;
- een beschermingsniveau van 1:1.250 voor potentiële schadegevallen in acht wordt genomen.

"nee, tenzij"- activiteiten

Voor de overige nieuwe activiteiten geldt dat deze ingrepen in principe niet worden toegestaan, tenzij op basis van voorafgaand onderzoek kan worden aangetoond dat:

- sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en;
- de activiteit niet redelijkerwijs buiten het winterbed gerealiseerd kan worden en;
- de activiteit op de locatie geen feitelijke belemmering vormt om in de toekomst de afvoercapaciteit te vergroten.

Ook voor de activiteiten uit deze categorie gelden de voorwaarden zoals beschreven bij de "ja, mits" - activiteiten.

In het plan worden bij recht geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt, die een voortoets mbt het in acht te nemen beschermingsniveau en de vereiste compensatie vereisen. In de opgenomen flexibiliteitsbepalingen zijn de hierboven genoemde Beleidslijn criteria overgenomen.

• Bos- en natuurgebied

De bestaande natuurgebieden in het buitendijks gebied, die reeds in eigendom zijn van een natuurbeherende organisatie, veelal Staatsbosbeheer, zijn in deze bestemming opgenomen. Gezien de buitendijkse ligging is voor deze gronden eveneens de dubbelbestemming 'primaire waterdoeleinden' van kracht.

• Agrarische bedrijven

Het drietal bestaande agrarische grondgebonden bedrijven heeft een bouwperceel gekregen, die als aanduiding binnen de agrarische bestemmingen is opgenomen. Bij het bepalen van de omvang van het bouwperceel is uitgegaan van de vigerende bouwblokken, in combinatie met kadastrale, terrein- en luchtfotogegevens.

Gezien de ligging in het buitendijkse gebied zijn de uitbreidingsmogelijkheden direct gerelateerd aan de beleidslijn 'Ruimte voor de Rivier'. Uitbreiding van de bebouwing is slechts mogelijk binnen het bestaande agrarische bouwperceel tot maximaal 10% van de bestaande bebouwing, mits wordt voldaan aan de hieraan verbonden stringente voorwaarden.

Daarnaast kan via een wijzigingsbevoegdheid vormverandering van agrarisch bouwblok worden gerealiseerd.

- **Burgerwoningen**

Voor de in het plangebied gelegen burgerwoningen zijn afzonderlijke bestemmingsvlakken op de plankaart opgenomen. Het betreft 87 woningen in het buitendijkse gebied.

- **Detailbestemmingen**

De verschillende detailbestemmingen, te weten: 13 niet-agrarische bedrijven (inclusief de niet-agrarische bedrijven aan de Steigerboom en het bedrijf Sepers), 1 loswal, 16 recreatieve bedrijven, 2 sportvoorzieningen, 3 maatschappelijke voorzieningen, 3 horecabedrijven en 6 ligboten zijn allen specifiek bestemd.

De omvang van de betreffende bestemmingsvlakken is veelal gebaseerd op de vigerende bestemmingsplannen. Voor wat betreft de toe te stane bebouwing is uitgegaan van hetgeen thans aanwezig is. De momenteel aanwezige legale bebouwing is vastgelegd als maximaal toegelaten bebouwing.

Uitbreiding van de bestaande bebouwde oppervlakte wordt bij recht conform de regeling Ruimte voor de Rivier eenmalig met maximaal 10% toegestaan. Verdere vergroting van de bestemmingsvlakken van de niet-agrarische bedrijven is binnen dit bestemmingsplan niet mogelijk. Hiervoor dient een afzonderlijke ro - procedure te worden gevolgd, waarbij voldaan dient te worden aan de voorwaarden voortvloeiend uit de beleidslijn 'Ruimte voor de Rivier'.

Indien sprake is van een riviergebonden activiteit dan geldt bij uitbreiding van dergelijke activiteiten het "ja, mits" uitgangspunt. Dat betekent dat voor deze activiteiten mag worden gebouwd, indien de situering en uitvoering van de ingreep dusdanig is dat de waterstandsverhoging en de belemmering voor de toekomstige verlaging, zo gering mogelijk is, mits duurzame compensatie plaatsvindt van de resterende waterstandsverhogende effecten en een beschermingsniveau van 1:1250 voor potentiële schadegevallen in acht wordt genomen.

Indien sprake is van een niet-riviergebonden activiteit is slechts een uitbreiding mogelijk indien naast de hierboven genoemde voorwaarden, tevens kan worden aangetoond dat: sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang, de activiteit niet redelijkerwijs buiten het winterbed gerealiseerd kan worden en de activiteit op de locatie geen feitelijke belemmering vormt om in de toekomst de afvoercapaciteit te vergroten.

Met betrekking tot de niet-agrarische bedrijven aan de Steigerboom geldt dat deze bedrijven in het thans geldende bestemmingsplan met de bestemming bedrijventerrein zijn aangeduid. Vanwege de ligging van het bedrijventerrein in het buitendijks gebied en het karakter van het terrein zijn de niet-agrarische bedrijven in voorliggend bestemmingsplan evenwel afzonderlijk als niet-agrarisch bedrijf bestemd. Het betreft hier een bedrijf voor interieurbouw, een bouwbedrijf, een opslagbedrijf, twee jachtwerven, een zandwinbedrijf en een tweetal zand- en grindhandels. Deze bedrijven zijn bestaande, legaal gevestigde bedrijven, waar momenteel binnen de gemeente Maasdriel geen alternatieve locatie voor verplaatsing voorhanden is.

Het niet-agrarisch bedrijf Sepers bestaat feitelijk uit 2 componenten, de scheepswerf en de metaal draaierij. Het betreft dus zowel een aan de rivier gebonden als een niet aan de rivier gebonden activiteit. De betreffende componenten zijn in de loop der jaren dermate verweven geraakt, dat het niet meer mogelijk is een fysiek onderscheid te maken. Het bedrijf is conform de feitelijk vergunde situatie bestemd. Ter plekke mogen derhalve zowel activiteiten worden verricht ten behoeve van de scheepswerf als voor de metaal draaierij. De momenteel aanwezige legale bebouwing wordt vastgelegd als maximaal toegelaten bebouwing. Uitbreiding van de bestaande bebouwde oppervlakte wordt bij recht conform de regeling Ruimte voor de Rivier eenmalig met maximaal 10% toegestaan.

Het parkeerterrein, oostelijk gelegen van Sepers is bestemd ten behoeve van verkeersdoeleinden. Het terrein mag derhalve alleen voor deze doeleinden worden benut, waaronder de stalling van vrachtwagens. De omringende openbare groenstrook dient evenwel behouden te blijven en is eveneens op de plankaart opgenomen.

In het buitendijks gebied komen 16 recreatie bedrijven voor. Een viertal locaties zijn ingericht ten behoeve van standplaatsen voor kampeermiddelen. Op basis van vigerende vergunningen en feitelijk constatering is per locatie het maximaal aantal toegestane standplaatsen vastgelegd. Per stacaravan mag de oppervlakte maximaal 35 m² bedragen. Aanvullend is per stacaravan bovendien maximaal 6 m² aan berging toegestaan.

Het betreft navolgende locaties:

- het Recreatiecentrum te Heerewaarden; Hier zijn maximaal 173 standplaatsen toegestaan. Binnen dit totaal aantal standplaatsen, zijn maximaal 100 stacaravans toegestaan.
- de Jachthaven Ammerzoden; zijn maximaal 31 standplaatsen toegestaan. Binnen dit totaal aantal standplaatsen, zijn maximaal 31 stacaravans toegestaan.

- de Camping Kerkdriel, Piekenwaard; Hier zijn maximaal 310 standplaatsen toegestaan. Binnen dit totaal aantal standplaatsen, zijn maximaal 167 stacaravans toegestaan.
- de Camping Well; Hier zijn maximaal 27 standplaatsen toegestaan, Binnen dit totaal aantal standplaatsen, zijn maximaal 27 stacaravans toegestaan.

Daarnaast is in onderhavig plangebied een locatie gesitueerd, waar zomerhuisjes zijn toegestaan. Het betreft het terrein aan de Zandstraat te Kerkdriel dat is gelegen bij het zogenoemde zomerhuisjes terrein. Ter plekke zijn maximaal 30 zomerhuisjes toegestaan. Voor zover het hier geen bestaande zomerhuisjes betreft zijn hier al wel bestaande bouwvergunning voor verleend, die door een uitspraak van de Raad van State onherroepelijk zijn geworden.

Per zomerhuisje mag de bebouwde oppervlakte maximaal 60 m² bedragen (inclusief berging); de inhoud maximaal 300 m³ (inclusief berging en kelder) en de bebouwingshoogte maximaal 6 meter.

Tenslotte zijn op een terrein, gelegen bij de Zeil- en vaarschool aan de Zandstraat te Kerkdriel, maximaal 10 trekkershutten toegestaan. De vloeroppervlakte van een dergelijk hut bedraagt maximaal 12 m², met een hoogte van 3 meter.

- Dubbelbestemmingen

Voor een aantal zaken, zoals leidingen, zijn dubbelbestemmingen opgenomen, die ter plaatse het belang van de betreffende functie regelen.

Natura2000-gebieden

Daarnaast zijn het Natura2000- Vogelrichtlijngebied en het Natura2000- Habitatrichtlijngebied als dubbelbestemming op de plankaart opgenomen.

Als gevolg van de op 1 oktober 2005 in werking getreden Natuurbeschermingswet dienen voor bestemmingsplannen in of in de omgeving van Natura 2000, Vogelrichtlijn-gebieden dat de significante effecten niet in de eerste plaats in het bestemmingsplan dienen te worden afgewogen, maar in het kader van een natuurbeschermingswetvergunning.

Aangezien de Natura 2000, Habitatrichtlijngebieden momenteel nog niet officieel zijn aangewezen door LNV blijft voor deze gebieden het bestemmingsplan de drager van de afweging aangaande de aanvaardbaarheid van significante effecten. Zo lang gebieden niet formeel zijn aangewezen, maar wel in Brussel aangemeld geldt namelijk

reeds wel de 'directe werking van de richtlijnen' en zijn de gebieden al wel beschermd.

Tav nieuwe projecten of andere handelingen die de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren of een verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor het Natura2000 - gebied is aangewezen (artikel 19d lid 1) en significante gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden (artikel 19f lid 1) geldt dat het verboden is deze projecten of handelingen te verrichten, tenzij een vergunning kan worden verleend. De vergunningverlening is dus van toepassing op alle plannen, projecten en handelingen die ingrijpen op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied (artikel 19 e).

In het kader van art. 19d Natuurbeschermingswet 1998 wordt alleen een vergunning verleend indien:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats niet verslechterd en er geen soorten worden verstoord (met dien verstande dat het gaat om soorten en habitats waarvoor het gebied is aangewezen);
- indien bovenstaande wel het geval is, alleen dan wanneer er geen alternatieve oplossing is, er een groot openbaar belang in het geding is en er compensatie plaats vindt.

Kortom voor elk plan dat significante gevolgen kan hebben op een gebied dat is aangewezen als Natura 2000, Vogel- of habitatrichtlijngebied moet een passende beoordeling worden gemaakt van de gevolgen voor het gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen.

Toestemming mag verleend worden nadat zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet aantast of als er geen alternatieve mogelijkheden zijn en het plan om dwingende redenen van openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, toch moeten worden gerealiseerd. In dat geval moeten alle nodige compenserende maatregelen getroffen worden om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft. Indien van een plan daadwerkelijk significante gevolgen worden verwacht is regeling binnen het voorliggende bestemmingsplan niet mogelijk. Dan zal er voor het plan een afzonderlijke ro-procedure gevolgd dienen te worden.

In het aangewezen gebied zijn diverse bestaande functies aanwezig, zoals landbouw (wei-, hooi- en bouwland), recreatie (wandelen, vissen, fietsen en zwemmen) en bebouwing. Voor deze functies geldt dat het huidige gebruik de in het gebied aanwezige vogelkundige waarden niet in de weg heeft gestaan en dus in beginsel, binnen het kader van vigerende wet- en regelgeving, kan worden voortgezet.

7. BESTEMMINGSPLAN EN WATERBEHEER (WATERPARAGRAAF)

7.1. Waterhuishoudkundig systeem⁷

Grondwatersysteem

Het watersysteem van Maasdriel is karakteristiek voor het rivierengebied en staat onder invloed van de waterstanden van Maas en Waal. Omdat de Waal niet gereguleerd wordt door stuwen, kunnen de waterstanden sterk variëren. Bij lage rivierwaterstanden vindt wegzijging van gebiedswater naar (vooral) de Maas plaats; bij hoge rivierstanden vindt door infiltratie van rivierwater kwel in het gebied plaats. De algehele stroming is west tot zuidwest gericht, dit door de gemiddeld hogere kweldruk van de Waal t.o.v. de Maas. De onregelmatigheid in de aanwezigheid en dikte van kleibanen in het eerste watervoerende pakket, is de kwel die in het gebied optreedt wisselend en locatiegebonden. Door de slechte doorlatendheid van de Holocene deklaag wordt een groot deel van de neerslag afgevoerd via het oppervlaktewater.

Oppervlaktewatersysteem

Het watersysteem staat onder invloed van de Waal en de Maas. Omdat het water in beide rivieren grote schommelingen vertonen, wordt ook de waterhuishouding binnendijsk hierdoor beïnvloed. Bij hoge rivierwaterstanden treedt vooral dichtbij de rivier kwel op, terwijl het water bij lage rivierwaterstanden uit het gebied wegzijgt. Neerslagwater overheerst in de winter; in de zomer vindt relatief veel kwel vanuit de Waal plaats. Overtollig oppervlaktewater wordt afgevoerd op, en tekorten worden aangevoerd vanuit de Maas.

Het oppervlaktewatersysteem in de uiterwaarden is beperkt tot kleinere sloten met als functie een versnelde drooglegging van de gronden.

Het oppervlaktewatersysteem in het gebied is ingedeeld in functies. “Water voor natuur van het hoogste ecologische niveau” is een functie die vooral hoort bij gronden in de uiterwaarden. De natuur in deze gebieden behoort tot het meest schaarse en kwetsbare deel van de natte natuur in Gelderland. De veiligstelling en ontwikkeling vindt plaats door afstemming van de grondwaterstand en –stroming op de landnatuur en door de afstemming van grondwaterstand en –stroming op de landnatuur. Deze functies zijn vastgelegd in het Waterbeheersplan Gelderland.

⁷ Bron:

- MER Glastuinbouw Bommelerwaard, eindrapportage, IWACO i.o.v. Provincie Gelderland, Den Bosch 2000

De Kil speelt als laagst gelegen deel in het gebied een belangrijke rol in de afwatering en de sloten vanuit de polder wateren af op de oude meanderbocht. Via een afwateringssloot watert de Kil weer af op de rivier. Bij lage waterstanden is afwatering mogelijk onder vrij verval en loopt het water weg via een sluis in de zomerdijk. Via een gemaal kan ook bij hoge rivierwaterstanden water worden uitgepompt. De Hurwenense uiterwaard maakt deel uit van het overstromingsgebied van de Waal, maar is door de hoge zomerdijk toch min of meer verstoken van het grootste deel van de waterstandsfluctuaties. Pas bij extreme waterstanden overstroomt de uiterwaard achter de zomerdijk.

Ruimte voor de rivier

De buitendijkse gebieden zijn primair bedoeld om het rivierwater te bergen en te laten doorstromen. De Ruimte-voor-de-rivier-regeling is in dit plan vertaald middels de aanduiding “primaire waterstaatsdoeleinden”. Ingevolge deze aanduiding zijn in principe geen ingrepen mogelijk die het waterbergend vermogen aantasten, tenzij deze niet strijdig zijn met de beleidslijn ‘Ruimte voor de rivier’ (zie hiervoor ook par. 3.1 en h.6). Middels een externe bijlage wordt inzicht gegeven in de huidige buitendijks gelegen bebouwing.

7.2. Waterbeleid

In het buitengebied zijn een drietal instanties werkzaam die zaken regelen die voor de gebruiker van belang zijn: de gemeente (middels het bestemmingsplan), de provincie en het Waterschap.

Het waterbeleid van de provincie is richtinggevend voor de doorwerking in waterbeheersplannen en bestemmingsplannen. Voor de uiterwaarden hanteert de provincie als beleid “water voor landbouw en niet-kwelafhankelijke natuur”. Het beleid is hier in de eerste plaats gericht op de natuur. De Hurwenense Kil is aangewezen als “water voor de landnatuur van het hoogste ecologische niveau”. Waterbeheer en functietoekenning dienen gericht te zijn op de aanwezige hoge natuurwaarden.

De provincie hanteert in haar grondwaterbeleid het stand still/step forward principe.

In 2002 is het Integraal Waterhuishoudingsplan Gelders Rivierengebied opgesteld. Het beleid hiervan is samengevat in hoofdstuk 3. Voor de Bommelerwaard als één van de deelgebieden is specifiek beleid geformuleerd, gericht op het oplossen van concrete knelpunten en op gebiedseigen maatwerk.

Daarnaast is voor een aantal thema's beleid geformuleerd:

1. Waterkwantiteit: aandacht voor de veerkracht van het watersysteem;
2. Landschap, natuur en cultuurhistorie;
3. Waterkwaliteit;
4. Stedelijk water: benutten van de waterkansenkaart en opstellen van waterplannen;
5. Sanering van vervuilde waterbodems.

Voor het bestemmingsplan is de verhouding tot het beleid en de regelgeving van het Waterschap van belang. Het is immers noodzakelijk dat het gemeentelijk beleid en dat van het Waterschap elkaar ondersteunen. Daarnaast moet voorkomen worden dat het bestemmingsplan zaken juridisch regelt die al in de Keur geregeld zijn.

Het Waterschap draagt zorg voor de waterkwaliteit en de waterkwantiteit in het gebied. Dit gebeurt onder meer door het aanleggen en onderhouden van waterlopen, het regelen van het waterpeil, het stellen van regels ten aanzien van beregening uit oppervlaktewater, het ecologisch inrichten van waterlopen en oevers etc.

Het waterbeleid is gericht op een zo goed mogelijke waterbeheersing voor de in het gebied aanwezige waterfuncties. Ten aanzin van het waterbeheer in relatie met toekomstige ontwikkelingen in brede zin dient gerealiseerd te worden dat de aanbevelingen van de Commissie Waterbeheer van de 21^e eeuw bij alle ontwikkelingen duurzaam naar het water gekeken moet worden waarbij infiltreren, vasthouden en bergen belangrijke thema's zijn.

Het bestemmingsplan laat die ruimte die het Waterschap nodig heeft om het beleid te kunnen uitvoeren. De waterlopen zelf zijn beschermd middels een aanduiding, en mogen enkel in overeenstemming met hun functie gebruikt worden.

Landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden worden niet in de Keur beschermd. Hiervoor is het bestemmingsplan dus het primaire instrument.

Daarnaast behoort het beheer van de waterkering tot het taakveld van het Waterschap. Het beleid is neergelegd in het Beheerplan Primaire Waterkeringen; verwezen wordt naar paragraaf 3.2.

Ingevolge de beleidslijn 'Ruimte voor de Rivier' dient een bestemmingsplan voor het buitendijkse gebied juridisch zodanig te worden vormgegeven dat de stroomvoering in het winterbed zo onbelemmerd mogelijk is. De beleidslijn is in dit bestemmingsplan verwerkt.

Watertoets

De watertoets vormt een van de instrumenten om het nieuwe waterbeleid voor de 21^e eeuw vorm te geven. Het betreft het hele proces van informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het doel is om te waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij alle waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten.

Vanwege de directe doorwerking en –vertaling van de sterk sturende beleidslijn Ruimte voor de Rivier heeft voorliggend bestemmingsplan een conserverende karakter, waarin geen nieuwe grote ontwikkelingen zijn opgenomen of worden toegestaan, die van grote invloed zijn op waterhuishouding in het gebied.

Overleg

Het waterschap is in een vroeg stadium betrokken bij de totstandkoming van het plan. Daarnaast heeft het waterschap ook een artikel 10-reactie op het voorontwerp bestemmingsplan ingediend.

Hierin wordt aangegeven, dat:

1. de meest relevante onderdelen van de opmerkingen en aanvullingen uit het vooroverleg zijn verwerkt in het plan.
Het betreft hier:
 - de situering van plangrens in relatie tot de primaire waterkering (nu op de buitenkruinlijn);
 - het opnemen van het door het Waterschap gevoerde beleid ten aanzien van waterkeringen;
 - het wijzigen van de doeleindenomschrijving bij de (dubbel)bestemming Waterkering.
2. Het verzoek van het Waterschap om bij de afstemmingsregeling voor de dubbelbestemmingen het waterkeringsbelang te laten prevaleren boven het belang van de Speciale beschermingszones (Vogel- en habitatrichtlijn) is niet gehonoreerd.
3. De watertoets als procesinstrument moet ervoor zorgen dat de waterbeheerders in een zo vroeg mogelijk stadium geïnformeerd en geconsulteerd worden, zodat zij hun inbreng kunnen leveren. Op basis van dit wateradvies formuleert de initiatiefnemer van het plan zijn waterparagraaf. Het Waterschap was vertegenwoordigd in de klankbordgroep. Met de inbreng is in voldoende mate rekening gehouden.
4. Ondanks de opmerking met betrekking tot het niet laten prevaleren van de dubbelbestemming waterkering, wordt een positief wateradvies afgegeven.

Genoemde opmerkingen zijn bij de opstelling van het ontwerp bestemmingsplan in acht genomen.

8. MILIEU EN VERKEER

Voor het bestemmingsplan buitengebied zijn de volgende zaken van belang:

Water

De kwaliteit van het grondwater wordt voor wat betreft Maasdriel met name bepaald door de kwaliteit van het rivierwater, in combinatie met de mestgift en het bestrijdingsmiddelengebruik. Verwacht mag worden dat vanuit beide bronnen de verontreinigende werking zal afnemen.

De kwaliteit van het oppervlaktewater is te omschrijven als hard en voedselrijk; de kwaliteit is in de periode 1994 – 1998 niet veranderd. Voor zowel stikstof als fosfaat wordt de oppervlaktewaterkwaliteitsnorm vaak overschreden. Voor wat betreft zware metalen overschrijden koper en zink vaak de norm. De Bommelerwaard kent, in vergelijking met de rest van het Rivierenland, veel normoverschrijdingen voor bestrijdingsmiddelen. De bronnen zijn vooral fruitteelt en gemeentelijk groenbeheer. In totaal zijn in de Bommelerwaard 22 stoffen aangemerkt als probleemstof, 8 daarvan overschrijden zowel de drinkwaternorm als het MTR (Maximaal Toelaatbaar Risico).

Het beleid voor oppervlaktewateren is gericht op vermindering van de af- en inspoeling van meststoffen en bestrijdingsmiddelen en het zo weinig mogelijk inlaten van gebiedsvreemd water.

Daarnaast is een aantal initiatieven ontwikkeld t.b.v. terugdringing van het bestrijdingsmiddelengebruik door landbouw en gemeenten en reductie van de emissie van diffuse verontreinigingsbronnen door de landbouw ("Landbouw schoon water").

Geluid

Geluid kan een belasting van het woon-, werk- en recreatieklimaat met zich meebrengen, en kan weidevogels en zoogdieren verstoren. Belastende geluidsbronnen zijn de verschillende wegen, waarvan de A2 uiteraard als belangrijkste, en een aantal zwaardere bedrijven. Waar nodig zijn deze gezoneerd.

Voor het buitengebied van Maasdriel is een akoestisch onderzoek opgesteld. De conclusies daaruit zijn de volgende:
De wegen binnen het bestemmingsplan hebben allemaal 1 of 2 rijstroken en zijn buitenstedelijk gelegen. De zone bedraagt 250 meter. Door het bestemmingsplan loopt het bestemmingsplan Verbreding A2 Zaltbommel - Empel, de autosnelweg A2. Deze weg wordt in de nabije toekomst

verbreed van 2 x 2 rijstroken naar 2 x3 rijstroken. Hierdoor wordt de zone ook groter nl. 600 meter. De zone kent een overlap met het bestemmingsplan Buitengebied. In de bij het bestemmingsplan (Verbreiding A2 Zaltbommel - Empel) behorende akoestische onderzoeken worden de verkeers- en akoestische gegevens gepresenteerd.

Binnen het buitendijkse gebied van de gemeente Maasdriel loopt één Provinciale weg, de N322. Op basis van de verkeersgegevens uit het Gelders Vervoer 2000 blijkt dat de 50 dB(A) contour van deze weg ruim boven de 100 meter komt te liggen.

Van de gemeentelijke wegen zijn geen gegevens bekend. Wel is bekend dat ze qua verkeersfunctie minder zijn dan de Provinciale wegen. De 50 dB(A) contour van de gemeentelijke wegen zal dan minder dan 25 meter uit de wegas (indien het wegdek asfalt is).

De spoorlijn Utrecht - 's-Hertogenbosch kent een zone van 300 meter. De wettelijke voorkeursgrenswaarde bij spoorweglawaaï bedraagt 57 dB(A), de maximaal te ontheffen geluidbelasting bedraagt 70 dB(A).

De 57 dB(A) contour ligt net buiten de zone, te weten op 328 meter. De contour ligt ter hoogte van spoorwegovergangen en bruggen verder weg, te weten op 416 meter. De contour komt ter hoogte van de Maasbrug op 970 meter te liggen. De 70 dB(A) contour ligt dan op 222 meter, normaal op 52 meter."

In onderhavige bestemmingsplan worden geen nieuwe geluidgevoelige functies bij recht toegestaan. Voor zover in de flexibiliteitsbepalingen de toevoeging van nieuwe geluidgevoelige functies is opgenomen, is hiervoor tevens in de afwegingscriteria opgenomen dat dan moet worden voldaan aan de Wet Geluidhinder. Dit betekent dat geen hogere grenswaarden kunnen worden aangevraagd. Een nieuw toe te voegen geluidsgevoelige functie zal dus altijd dienen te voldoen aan de voorkeursgrenswaarde.

Binnen het gebied is één geluidzoneringsplichtige inrichting aanwezig; het betreft de scheepswerf Sepers bij Heerewaarden. Op de plankaart is de zonering ingetekend en in de voorschriften is aangegeven dat daarbinnen geen nieuwe geluidgevoelige functies mogen worden gesitueerd.

De Kil van Hurwenen is een stiltegebied. Hier dienen ontwikkelingen die een geluidsbelasting van meer dan 40 dB(A) kunnen veroorzaken, te worden uitgesloten. Het bestemmingsplan voorziet in deze beperking.

Verkeer

De gemeente Maasdriel heeft in 2000 het Gemeentelijk Verkeersveiligheidsplan (GVVP) opgesteld. Hierin is de integrale visie voor de gehele gemeente Maasdriel vormgegeven. Het kader voor het GVVP wordt door landelijke, provinciale, regionale en gemeentelijke plannen gevormd.

In het derde Meerjarenplan Verkeersveiligheid (1991) is de term Duurzaam Veilig geïntroduceerd. Duurzaam Veilig staat voor een nieuwe benadering in de aanpak van verkeersonveiligheid. De essentie ligt in voorkomen van de verkeersonveiligheid in plaats van het achteraf bestrijden (preventie in plaats van curatief).

In 1998 is het convenant Duurzaam Veilig ondertekend door het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlands Gemeenten en de Unie van Waterschappen. In het convenant zijn 24 afspraken vastgelegd die de aanpak van verkeersonveiligheid een nieuwe impuls moeten geven. Voor de gemeente Maasdriel heeft het Startprogramma Duurzaam Veilig onder andere de volgende consequenties:

- indelen wegennet in verblijfsgebieden (verkeersluwe gebieden) en verkeersader (stroom- of ontsluitingswegen) in 1998;
- (sober) inrichten verblijfsgebieden tot 30km/uur (binnen de bebouwde kom) of 60km/uur (buiten de bebouwde kom) tot en met 2001, na 2001 inrichten potentiële verblijfsgebieden (waar sobere maatregelen niet voldoende zijn);
- categoriseren wegennet.

Op de plankaart zijn de gecategoriseerde wegen in het buitengebied aangegeven.

Externe veiligheid

In het kader van de externe veiligheid wordt nagegaan in hoeverre bepaalde vormen van milieubelasting een risico voor de volksgezondheid kunnen betekenen. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan zaken als ontplofingsgevaar en de uitstoot van giftige en kankerverwekkende stoffen. Treffende voorbeelden waar dit speelt zijn overslaginrichtingen zoals havens en spoorwegemplacements, bedrijven waar met giftige en brandbare stoffen wordt gewerkt, gastanks, vuurwerk- en verfopslagen. Er is een duidelijk onderscheid in de regelgeving in situaties waarin een risiconormering met een zekere glijdende schaal wordt gehanteerd en gevallen waarin harde afstandsmaten worden genoemd.

Binnen het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Maasdriel zijn de volgende aspecten aan de orde:

- leidingen;

- hoogspanningsleidingen;
- transport gevaarlijke stoffen;
- risicovolle bedrijven.

Leidingen

De dubbelbestemming 'leidingen' heeft betrekking op de diverse in het plangebied gelegen leidingen, die enerzijds beschermd moeten worden en anderzijds een veiligheidsafstand met zich meebrengen. Dit betreft:

- aardgastransportleiding;
- hoofdaardgastransportleiding;
- rioolpersleiding;
- watertransportleiding;
- brandstofleiding.

Voor wat betreft de aan te houden veiligheidsafstanden bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen van bestaande aardgastransportleidingen is de richtlijn van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, getiteld: "Zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen" onder kenmerk DGMH/B nr. 0104004 van 26 november 1984, van toepassing. Uitgangspunt van deze richtlijn is dat het streven erop gericht dient te zijn om bestemmingen die voorzien in het regelmatig verblijf van personen, buiten de zogeheten toetsingsafstand te realiseren. Voor de betrokken leidingen bedraagt deze afstand:

Leidingnummer	Diameter	Werkdruk	Toetsingsafstand
A-527-05	18"	66,2 bar	60 meter
W-531-03	6"	40 bar	20 meter
W-531-04	6"	40 bar	20 meter
W-531-08	8"	40 bar	20 meter
W-531-10	8"	40 bar	20 meter

Ten aanzien van de hoofdaardgastransportleiding (A-527-05) is afwijking slechts dan toegestaan indien technische, planologische en/of economische overwegingen hiertoe noodzaken, waarbij de leidingbeheerder dient na te gaan of dit op grond van de leidingspecificaties toelaatbaar is.

Ten aanzien van de aardgasleidingen is afwijking in dit geval op grond van leidingspecificaties toegestaan indien technische, planologische en/of economische overwegingen hiertoe noodzaken, waarbij echter steeds de minimale bebouwingsafstand, zoals genoemd in tabel 4 van de richtlijn VROM, gehandhaafd moet blijven.

Voor de betrokken leidingen bedraagt deze afstand:

Leidingnummer	Diameter	Ontwerpdruk	Incidentele bebouwing categorie II	Woonwijk en flatgebouw categorie II
W-531-03	6"	40 bar	4 meter	4 meter
W-531-04	6"	40 bar	4 meter	4 meter
W-531-08	8"	40 bar	4 meter	7 meter
W-531-10	8"	40 bar	4 meter	7 meter

Voor de overige in het plangebied gelegen leidingen (waaronder een brandstofleiding van de Defensie Pijpleiding Organisatie) geldt, ter beveiliging van deze ondergrondse leidingen rond iedere leiding ook een beschermingszone. Deze beschermingszone varieert afhankelijk van de soort leiding van 3 tot 5 meter aan weerszijden van de leiding. Binnen deze zones gelden bepalingen ten aanzien van bebouwing en diepwortelende beplanting. De toetsingszone is mede afhankelijk van de diameter en de druk en bedraagt minimaal 20 meter. Op rijksniveau wordt gewerkt aan het opstellen van de Risicoatlas Buisleidingen. Deze kan nieuwe inzichten (bijvoorbeeld ten aanzien van aan te houden belemmeringszones) opleveren.

Hoogspanningsleidingen

In deze richtlijn zijn normen opgenomen ten aanzien van de afstand van gebouwen tot een hoogspanningsleiding. In de jurisprudentie wordt deze richtlijn als norm gehanteerd. De norm is gebaseerd op zaken als draadbreek, elektrische ontlading en ijzelafzetting. Het betreft de volgende normen:

- 150 kV 2 x 25 m vanuit het hart van de leiding
- 380kV 2 x 36 m vanuit het hart van de leiding

De hoogspanningsleidingen zijn binnen de bestemming 'leidingen' aangeduid als "hoogspanningsleiding" opgenomen op de plankaart.

Transport gevaarlijke stoffen

Het rijk heeft in begin 2003 nieuwe risico atlassen uitgebracht voor het transport van gevaarlijke stoffen over rijkswegen, spoorwegen en vaarwegen. De atlassen geven, gerelateerd aan het aantal/de hoeveelheid vervoerde gevaarlijke stoffen, inzicht in (bijna) knelpunten ten aanzien van in voorbereiding zijnde risiconormering.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt in het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico betreft de kans dat een gemiddeld persoon op een bepaalde geografische plaats in de omgeving van een inrichting overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen in die inrichting, ervan uitgaande dat die persoon onbeschermd en permanent op die plaats aanwezig is.

Het groepsrisico betreft de kans per jaar dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als direct gevolg van één ongeval in een inrichting waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn.

Wegen

Voor zover het gaat om het vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen zijn in het plangebied met name de rijkswegen van belang. Voor het plangebied betreft dit de A2 (Den Bosch – Utrecht).

De maatgevende risicocontour 10^{-6} niet berekenbaar is geweest. Dit houdt in dat voor dit aspect geen knelpunt aanwezig is.

Ook de oriënterende waarden van het groepsrisico wordt niet overschreden.

Spoorwegen

In het plangebied bevindt zich de spoorlijn Geldermalsen – Den Bosch.

Ten aanzien van het plaatsgebonden risico blijkt dat de maatgevende risicocontour 10^{-6} /jaar is gelegen op 10 meter van de as van spoorlijn.

Het groepsrisico is minder dan de oriënterende waarde, zodat op dit punt geen knelpunt aanwezig is.

Vaarwegen

Uit de Risicoatlas hoofdvaarwegen Nederland en de provinciale rapportage blijkt dat er geen knelpunten of belemmeringen bestaan ten gevolge van vervoer van gevaarlijke stoffen over de in het plangebied gelegen vaarwegen. In relatie tot het plangebied en de beoogde bestemmingen bestaan er geen belemmeringen.

Risicovolle bedrijven

Ten aanzien van het gebruik, op- en overslaan van gevaarlijke stoffen in inrichtingen is het nieuwe Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI) van toepassing (dd. 27 mei 2004, Stb. 250; in werking getreden op 27 oktober 2004) van kracht. Daarin zijn ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen binnen bedrijven of in de omgeving daarvan evenals voor bestaande risicovolle bedrijven normen opgenomen voor het plaatsgebonden risico (PR) bij kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten.

Object	PR-norm	Status norm	Betekent
Kwetsbaar	10^{-6} /jaar	Grenswaarde	In acht te nemen
Beperkt kwetsbaar	10^{-6} /jaar	Richtwaarde	Zo veel mogelijk
	10^{-5} /jaar	Grenswaarde	In acht te nemen

Naast het plaatsgebonden risico dienen nieuwe ontwikkelingen in het invloedsgebied van risicovolle bedrijven, transportwegen, e.d. ook te worden getoetst aan het Groepsrisico (GR). Indien in de nabijheid van

transportassen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen gaan spelen is onderzoek naar het groepsrisico noodzakelijk.

Groepsrisico	Norm	Maximaal aantal doden	Status
	10^{-5}	10	Oriënterende waarde waarvan gemotiveerd kan worden afgeweken
	10^{-7}	100	
	10^{-9}	1000	

In onderhavig bestemmingsplan worden in het plangebied geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt, die conflicteren met de gehanteerde normen van externe veiligheid.

Luchtkwaliteit

Algemeen

De wetgeving omtrent Luchtkwaliteit is volop in beweging.

Op dit moment is het Besluit Luchtkwaliteit 2005 (Besluit; d.d. 20 juni 2005, Stb. 316; in werking getreden 5 augustus 2005)) in combinatie met de Meetregeling Luchtkwaliteit 2005 (Meetregeling), van toepassing. Het doel van het Besluit luchtkwaliteit 2005 is het beschermen van mens en milieu tegen de negatieve effecten van luchtverontreiniging. Het besluit is primair gericht op het voorkomen van effecten op de gezondheid van de mens. Daarnaast zijn er voor zwaveldioxide en stikstofoxiden ook normen opgenomen ter bescherming van ecosystemen.

Het Besluit luchtkwaliteit gaat over normstelling voor de buitenluchtkwaliteit en regelt tevens diverse aspecten die daarmee samenhangen. Het gaat daarbij om het bewaken van en rapporteren over de luchtkwaliteit, maar eveneens om de samenhang met ander beleid en het informeren van de bevolking over de luchtkwaliteit.

Voor gemeenten en provincies zijn vooral de volgende zaken van belang:

- het controleren van en rapporteren over de luchtkwaliteit;
- het opstellen van bestrijdingsplannen en het treffen van maatregelen;
- het informeren van het publiek en
- overleg over de luchtkwaliteit.

In het Besluit luchtkwaliteit staan normen voor de kwaliteit van de buitenlucht. Deze normen zijn gedefinieerd als:

1. grenswaarden;
2. plandrempels en
3. alarmdrempels.

Dit betekent dat er rekening dient te worden gehouden met de grenswaarden en plandrempels zoals weergegeven in onderstaande tabel 1.

Tabel 1: Overzicht grenswaarden en plandrempels

Stof	Type norm	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011-2020
SO ₂	1	350	350	350	350	350	350	350
	2	125	125	125	125	125	125	125
NO ₂	3	200	200	200	200	200	200	200
	4	250	240	230	220	210	200	200
	5	40	40	40	40	40	40	40
	6	50	48	46	44	42	40	40
PM ₁₀	5	40	40	40	40	40	40	40
	6	40						
	7	50	50	50	50	50	50	50
	8	50						
CO	9	3.6	3.6	3.6	3.6	3.6	3.6	3.6
Benzeen	5	10	10	10	10	10	5	5
	6	10	9	8	7	6	5	5
BaP	5	1	1	1	1	1	1	1

- 1 grenswaarde (humaan; uur gemiddelde dat 24 keer per jaar mag worden overschreden in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 2 grenswaarde (humaan; 24 uurgemiddelde dat 3 keer per jaar mag worden overschreden in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 3 grenswaarde (humaan; uurgemiddelde dat 18 keer per jaar mag worden overschreden in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 4 plandrempel voor zeer drukke verkeerssituaties (uurgemiddelde dat 18 keer per jaar mag worden overschreden in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 5 grenswaarde (humaan; jaargemiddelde in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 6 plandrempel (jaargemiddelde in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 7 grenswaarde (humaan; 24 uurgemiddelde dat 35 keer per jaar mag worden overschreden in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 8 plandrempel (humaan; 24 uurgemiddelde dat 35 keer per jaar mag worden overschreden in $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- 9 grenswaarde (humaan; 98 percentiel van 8 uurgemiddelden in mg/m^3); 3,6 mg/m^3 geldt als equivalent van de feitelijke CO grenswaarde (10 mg/m^3 als 8 uurgemiddelde concentratie)

In artikel 5 van het Besluit wordt aangegeven dat concentraties die zich van nature in de lucht bevinden en niet schadelijk zijn voor de gezondheid van de mens, buiten beschouwing en beoordeling van de luchtkwaliteit worden gelaten.

Voor de gemeente Maasdriel betekent dit dat er 4 g/m³ van het jaargemiddelde van fijn stof verminderd mag worden. Daarnaast is voor het hele land bepaald dat 6 overschrijdingsdagen van het 24-uurs gemiddelde dat bij fijnstof overschreden wordt, in mindering mag worden gebracht.

Ruimtelijke plannen

In het geval van overschrijding of een dreigende overschrijding van de grenswaarden (per onmiddellijk of op uiterste datum voor het realiseren van de grenswaarden in 2005/2010) moet de gemeente (ruimtelijke) plannen zodanig aanpassen dat de overschrijding wordt voorkomen. Voordat in het algemeen aanpassing van een plan aan de orde is, dienen de volgende punten te worden nagelopen:

- eerst nagaan of er een knelpunt voor de luchtkwaliteit kan ontstaan;
- vervolgens kijken of er op de uiterste datum van de grenswaarde nog steeds een knelpunt wordt verwacht;
- verder nagaan wat de oorzaak van de overschrijding is: woningen te dicht bij de weg gepland, of een hoge achtergrondconcentratie in de regio, of hoge (vrachtwagen) intensiteiten over de (geplande) weg, etc
- afhankelijk van de resultaten van de vorige punten een pragmatische afweging maken van de mogelijkheden voor een oplossing, bijvoorbeeld weg in een tunnelbak plaatsen, etc en
- als er geen oplossing is, dient het plan te worden aangepast.

Het bestemmingsplan Buitengebied is een conserverend plan, waarin geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de aanleg van nieuwe wegen en nieuwe woningbouwlocaties worden meegenomen. Op basis van de rapportage luchtkwaliteit 2002 worden in het plangebied de luchtkwaliteitsgrenswaarden NO₂ en PM₁₀ (fijn stof) overschreden en wel uitsluitend ten gevolge van de Rijksweg A2. Het betreft hier echter geen overschrijding van de plandrempel. Te verwachten is dat met de ontwikkeling van schonere motoren de grenswaarden in 2010 niet worden overschreden.

In voorliggend plan worden verder geen nieuwe functies bij recht aan het plangebied toegevoegd, die van invloed zijn op de luchtkwaliteit. Voor zover in het plan middels de flexibiliteitsbepaling milieugevoelige functies worden toegestaan is luchtkwaliteit een van de afwegingscriteria, die in de juridische regeling is opgenomen.

Laagvliegroutes en -gebieden

De regeling voor laagvliegroutes en –gebieden is vastgelegd de “regeling VFR-nachtvluchten en minimum vlieghoogten voor militaire luchtvaartuigen”. Krachtens deze regeling is het piloten van propellorvliegtuigen en helikopters toegestaan om binnen de

begrenzings van deze laagvlieggebieden en –routes op een minimumhoogte van 30 meter boven hindernissen te vliegen, dan wel lager dan 30 meter, indien de opdracht dit vereist. In het kader van de vliegveiligheid beoogt het Ministerie van Defensie het oprichten van obstakels als windturbines of (telecommunicatie)masten in de laagvliegroutes en laagvlieggebieden zoveel mogelijk tegen te gaan. In het onderhavige bestemmingsplan zijn geen bebouwde belemmeringen neergelegd; zo voorziet het plan niet in de oprichting van windturbines.

Molenbiotoop

De stellingmolen beltmolen “Vento Vivimus” aan de Molenstraat 22 te Hurwenen met een belthoogte van 2,40 meter bevindt zich niet in het plangebied. De hierbij behorende molenbiotoop echter wel. Deze is als de dubbelbestemming ‘Molenbiotoop’ op de plankaart opgenomen. Het betreft een cirkelvormige zone rond de molen, die vanwege de windvang en -afvoer en het zicht op de molen beperkingen opgelegd aan het toevoegen van nieuwe bebouwing binnen deze zone.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet vormt het wettelijk kader voor de bescherming van een groot aantal inheemse bedreigde dier- en plantsoorten op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Bij nieuwe ruimtelijke ingrepen en activiteiten dient tevens onderzocht te worden of deze ingrepen c.q. activiteit eventueel negatieve gevolgen heeft voor aanwezige dier- en plantensoorten in de omgeving. Indien dit het geval is zal hiervoor een ontheffingsaanvraag aangevraagd dienen te worden. Deze wordt verleend indien sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige instandhouding van de soort.

Met voorliggend plan worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt die op voorhand een natuurwaardentoets noodzakelijk maken.

Strategische milieubeoordeling

Met voorliggend plan worden geen kaders gesteld voor toekomstige merbesluiten. Eveneens worden met voorliggend plan geen significante effecten verwacht op de aangewezen Vogel- en Habitatrichtlijngebieden, in de Waaluitwaarden. Er worden geen grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt die leiden tot het uitvoeren van een Strategische milieubeoordeling.

9. JURIDISCHE TOELICHTING

Het hierboven beschreven beleid is ruimtelijke vertaald in het onderhavige bestemmingsplan. Een bestemmingsplan is een planologische regeling die zowel de burger als de overheid rechtstreeks bindt. Het plan wordt gevormd door de voorschriften en de plankaart tezamen. Slechts in hun onderlinge samenhang kunnen ze worden verstaan.

Hieronder zal allereerst worden ingegaan op de plankaart. Daarna wordt ingegaan op de opbouw van de voorschriften. Tenslotte vindt een artikelsgewijze bespreking plaats.

9.1. Plankaart

De plankaart omvat een tweetal kaarten:

- de kaart bestemmingen, tekeningnummer 022-125-11, bestaande uit een vijftal bladen, te weten s01 t/m s05. Op deze bladen zijn de bestemmingen weergegeven en een aantal aanduidingen;
- de detailkaart gebouwen primaire waterstaatsdoeleinden, tekeningnummer 022-097-overzicht. Op deze detailkaart is aangegeven wat de omvang van de gebouwen en steigers is binnen de aanduiding Primaire waterstaatsdoeleinden. Deze kaart is bepalend voor de omvang van de bebouwing gelegen op de buitendijkse gronden. Dit ter ondersteuning van de beleidslijn "Ruimte voor de Rivier". Peildatum is in principe het moment van de eerste tervisie legging van het bestemmingsplan Buitengebied Maasdriel zoals dat was vastgesteld op 29 oktober 2002. In de tussentijd is deze informatie nogmaals gecontroleerd en nagenoeg actueel bevonden. Enkele kaartjes zijn aangepast en tevens zijn enige kaartjes toegevoegd. Voor nadere informatie wordt verwezen naar hetgeen hierover gezegd wordt in de paragraaf "artikelsgewijze bespreking" ten aanzien van artikel 3 "Uiterwaardengebied".

De plankaart heeft, zoals eerder gezegd, een directe juridische binding. Ontwikkelingen dienen aan zowel de plankaart als de voorschriften te worden getoetst. Voor zover het ondergrondgegevens betreft, zoals ingetekende gebouwen e.d., kunnen aan de plankaart geen rechten worden ontleend.

De plankaart heeft een belangrijke rol bij het bepalen van de bebouwingsmogelijkheden. Zo zijn agrarische bedrijfsgebouwen in beginsel slechts toegestaan binnen de op de kaart ingetekende agrarische bouwpercelen. Op de plankaart is de begrenzing van de bouwpercelen met vrij dikke belijningen uitgevoerd. Bij het bepalen van de omvang van de bouwpercelen wordt uitgegaan van de buitenste grens van de belijning.

9.2. Opbouw van de voorschriften

De voorschriften zijn als volgt opgebouwd:

- Paragraaf I bevat de begripsbepalingen en een bepaling over de wijze van meten;
- Paragraaf II bevat de bestemmingen, waarbij eerst de gebiedsbestemmingen aan bod komen, daarna de detailbestemmingen en tenslotte de dubbelbestemmingen;
- Paragraaf III bevat de aanvullende bepalingen.

De bestemmingen vangen steeds aan met de bestemmingsbenaming. Daarna wordt in de doeleindenomschrijving weergegeven voor welke doeleinden de betreffende gronden bestemd zijn. In geval er sprake zou kunnen zijn van conflicterende belangen, is er een nadere detaillering van de doeleinden opgenomen waarin wordt vermeld welke doeleinden prevaleren. Vervolgens wordt in een bebouwingsregeling aangegeven welke bouwwerken bij recht mogen worden opgericht en welke situerings- en maatvoeringseisen hiervoor gelden. In sommige bestemmingen wordt bovendien nader ingegaan op de toegestane voorzieningen.

Om bepaalde ontwikkelingen te sturen respectievelijk in de hand te houden, is bij sommige bestemmingen tevens gekozen voor het opnemen van vrijstellings- en wijzigingsbepalingen. Na het doorlopen van een in een bestemmingsplan nader uiteengezette procedure kan aan deze "flexibiliteitsbepalingen" medewerking worden verleend.

Ook is in een aantal gevallen de bevoegdheid voor Burgemeester en Wethouders opgenomen om het sturingsinstrument van nadere eisen te hanteren.

Om te voorkomen dat bestemmingen gefrustreerd worden, zijn diverse bestemmingen voorzien van een aanlegvergunningstelsel. Een aantal werken en werkzaamheden is verboden, tenzij door Burgemeester en Wethouders een speciale (aanleg)vergunning is afgegeven.

Tenslotte is een gebruiksbepaling opgenomen waarin wordt aangegeven dat gronden en opstallen niet in strijd met de bestemming mogen worden gebruikt. Voor de duidelijkheid is in een aantal situaties aangegeven wat in ieder geval in strijd met de bestemming wordt geacht te zijn.

9.3. Artikelsgewijze bespreking

In deze paragraaf worden de artikelen die tezamen de voorschriften vormen afzonderlijk besproken.

terzake deskundige

Vooraf dient te worden opgemerkt dat in bepaalde gevallen bij de beoordeling van een vrijstelling of wijziging wordt verwezen naar het vragen van een advies van een terzake deskundige. In een aantal gevallen is echter de adviesinstantie niet met naam genoemd maar

aangehaald als een door de gemeenteraad (bij agrarische aangelegenheden) c.q. het college van Burgemeester en Wethouders van Maasdriel aan te wijzen ter zake deskundige. Dit is gedaan omdat het regelmatig voorkomt dat officiële instanties reorganiseren of worden opgeheven waardoor verwezen zou worden naar een onjuiste instantie. Ook plegen instanties wel mee te delen dat zij niet langer wensen te adviseren, waardoor uitvoering van het plan onmogelijk wordt. Onder terzake deskundige wordt in dit geval begrepen een officieel erkende persoon of instantie op het betreffende kennisgebied dan wel een persoon die op basis van zijn opleiding en ervaring over een goede deskundigheid op het betreffende kennis terrein beschikt en dit ook in de praktijk heeft doen blijken. Tenslotte geldt als voorwaarde dat de persoon/instantie de mogelijkheid heeft om over de relevante gegevens te beschikken.

Voor zover het onderdelen betreft die vooral een milieuhygiënische afweging behelzen (zoals afstanden tot kassen en boomgaarden), aantasting woon- en leefklimaat) behoort de VROM-inspectie tot de mogelijke aanspreekpunten. Voor zover het om deskundigheid gaat met betrekking tot de agrarische bedrijfsvoering dan wel archeologie is de Provincie Gelderland ("dienst Ruimte, Economie en Welzijn, afdeling Landelijk Gebied") hiervoor de aangewezen instantie. Wat betreft de archeologische waarden is de Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) de primair aangewezen adviesinstantie.

Waterschap en Keur

Ten aanzien van het waterbeheer moet worden opgemerkt dat het Waterschap een belangrijke rol inneemt als beheerder van de waterkering en de watergangen. Het Waterschap wordt geraadpleegd als adviesinstantie in die gevallen waarbij op basis van de flexibiliteitsbepalingen en aanlegvoorschriften ingrepen plaatsvinden die gevolgen kunnen hebben voor de waterkering en de watergangen. Ten aanzien van activiteiten binnen het plangebied die betrekking hebben op de waterkering en de watergangen gelden voorts de verbodsbepalingen uit de Keur van het Waterschap.

De keur is een door het waterschapsbestuur vastgestelde verordening waar gedoogplichten, geboden en verboden in staan. Deze regels gelden voor toestanden en handelingen op en vlakbij waterkeringen, watergangen en kunstwerken zoals duikers. Van een aantal van deze verboden kan ontheffing worden verleend door het Waterschap.

De omvangrijkere natuurelementen zijn binnen 3 bestemmingen geregeld, namelijk "Uiterwaarden", "Bos- en natuurgebied" en "Water". Hierbij is vooral gekeken naar de feitelijke karakteristiek van de gebieden. De begrenzing tussen water, uiterwaard en natuurgebied betreft in principe een dynamische begrenzing. Als water zijn vooral de gronden aangegeven die het winterbed vormen van de rivier; de begrenzing uiterwaarden is vooral gelegd op de gronden die een uiterwaardenkarakter hebben. Hierbinnen zijn evenwel ook

waterelementen en grote delen van het zomerbed van de rivier gelegd. Bos- en natuurgebied is aan de overige natuurelementen toegekend. De bescherming voor zover het betreft de natuurwaarden is overigens gelijkwaardig; de regeling voor water is binnen de bestemmingen uiterwaarden en bos- en natuurgebied in ieder geval adequaat.

Artikel 1. Begripsbepalingen.

In artikel 1 is een aantal begrippen gedefinieerd teneinde onduidelijkheid over de uitleg te voorkomen.

Zo is een definitie voor de term agrarisch bedrijf opgenomen, namelijk “een bedrijf dat gericht is op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen, waaronder mede begrepen de houtteelt, en/of het houden van dieren, met dien verstande dat maneges, kennels en dierenasiels niet als agrarische bedrijven worden aangemerkt”. Het eerste deel van deze definitie is een in bestemmingsplannen vrij algemeen gehanteerde begripsomschrijving die aansluit bij het rapport “Bestemmen met beleid” van het ministerie van VROM. Het tweede deel van de definitie is een nadere verduidelijking die geen wezenlijke verandering van het begripsuitgangspunt inhoudt. De gekozen definitie is vrij ruim te noemen. Voorop staat dat het een bedrijfsmatige activiteit dient te betreffen; het hobbymatig houden van paarden, zoals in het buitengebied veelvuldig voorkomt, wordt daarmee niet tot een agrarisch bedrijf gerekend. Onder de term voortbrengen van producten door middel van het houden van dieren kunnen echter bijvoorbeeld wel hondenkennels worden gevat die gericht zijn op het fokken van honden. Daarom zijn kennels en dierenasiels uitdrukkelijk uitgesloten in de begripsomschrijving. Voor een dierenpension geldt bovendien dat deze in principe niet onder de agrarische bedrijven worden begrepen omdat de bedrijvigheid is gericht op het verblijf van (huis)dieren en niet op het voortbrengen. Hetzelfde geldt voor een manege. Mengvormen of dubbel gebruik (bijvoorbeeld een stoeterij waar tevens de paardensport wordt beoefend) zijn niet toegestaan op een agrarisch bouwblok. Het niet-agrarisch gebruik kan blijken uit aanwezige voorzieningen, zoals bijvoorbeeld een kantine en parkeervoorzieningen.

De bestaande agrarische bedrijven zijn op de kaart bestemmingen bestemd en in de voorschriften geregeld.

In de definitiebepalingen is eveneens uiteengezet wat wordt verstaan onder de term bestaand. Hierbij wordt conform de jurisprudentie onderscheiden in bouwwerken en gebruik. In dit kader moet ook worden verwezen naar de uitleg op de overgangsbepalingen (zie artikel 28).

Er is tevens een definitie opgenomen van lawaaisport. In een aantal bestemmingen is in de gebruiksbepalingen uitdrukkelijk vermeld dat lawaaisport in strijd met de bestemming is. Bij de gebiedsbestemmingen is het gebruik van de gronden voor meer intensieve vormen van sport

(wedstrijdsport) uit zijn aard reeds in strijd met de bestemming. Lawaaisporten zijn als verbijzondering van niet toegestane sportactiviteiten opgenomen om uitdrukkelijk aan te geven dat deze sporten ook niet worden geaccepteerd indien ze individueel en incidenteel worden bedreven.

Ook is uiteengezet wat onder een nevenactiviteit wordt verstaan. Het gaat daarbij om een activiteit die in ruimtelijk, functioneel en inkomenswervend opzicht duidelijk ondergeschikt is aan de ter plaatse aanwezig hoofdfunctie. De term "duidelijk" geeft aan dat bijvoorbeeld bij een verhouding 49 tegen 51 % niet gesproken kan worden van een nevenactiviteit. Er dient een substantieel verschil te zijn. Hoe dat exact uitvalt hangt van de individuele situatie af.

De term permanente bewoning vraagt ook nog om enige extra uitleg. De definitie rept over "bewoning door (het huishouden van) een persoon of door daarmee gelijk te stellen groep van personen van een recreatie, stacaravan of andere voor wisselende bewoning bedoelde ruimte als hoofdverblijf c.q. vaste woon- of verblijfplaats". Van permanente bewoning is in ieder geval sprake als niet kan worden aangetoond dat men elders een vast woonverblijf heeft en als de recreatiewoning kennelijk het centrum is van sociale en maatschappelijke activiteiten.

Artikel 2. Wijze van meten.

In artikel 2 wordt aangegeven op welke wijze gemeten moet worden bij het beoordelen of de maatvoering in overeenstemming is met de voorschriften.

Artikel 3. Uiterwaardengebied.

Binnen deze gebiedsbestemming is het beleid primair gericht op de instandhouding van de waterstaatsdoeleinden in de vorm van de waterhuishouding, verkeer te water en de afvoer van hoog oppervlaktewater, ijs en sediment alsmede voor aanleg, onderhoud en verbetering van de hoofdwaterring.

Hiermee wordt de beleidslijn "Ruimte voor de Rivier" verwoord. De doelstelling van deze beleidslijn is meer ruimte bieden voor de rivier, de duurzame bescherming van mens en dier tegen overstroming bij hoogwater en het beperken van de materiële schade.

De doelstelling van de beleidslijn wordt op hoofdlijnen bereikt door:

- ◇ het handhaven van de beschikbare ruimte in het winterbed. De ruimte blijft beschikbaar voor het opvangen van toekomstig hogere rivierafvoeren. De ruimte mag alleen worden gebruikt voor activiteiten die onlosmakelijk met de rivier zijn verbonden;
- ◇ het scheppen van ruimte: vergroting van de afvoercapaciteit van de rivier door verbreding en verlaging van het winterbed, in combinatie met natuurontwikkeling. Er worden geen ontwikkelingen toegestaan

die de mogelijkheid tot verbreding en verlaging nu en in de toekomst feitelijk onmogelijk maken;

- ◇ het beperken van schade door voor nieuwe activiteiten die in het winterbed kunnen worden toegestaan en die bij hoge waterstanden tot schade kunnen leiden, een minimaal beschermingsniveau van 1:1250 per jaar aan te houden.

Voor nieuwe ingrepen die wel tot de effecten zoals beschreven in de hoofdlijn zou kunnen leiden, wordt een onderscheid gemaakt in activiteiten die op voorhand onlosmakelijk gebonden zijn aan het winterbed van de rivier ("ja, mits") en overige activiteiten ("nee, tenzij").

Secundair binnen deze bestemming zijn de gronden bestemd voor:

- het gebruik van de gronden ten behoeve van het agrarisch (bedrijfsmatig) gebruik;
- een loswal, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "los- en laadwal" op de kaart bestemmingen;
- behoud, herstel en versterking van landschappelijke en riviergebonden natuurwaarden;
- de ontvangst, berging en/of afvoer van water, de bescherming, het beheer en het onderhoud van de watergang ter plaatse van de aanduiding "watergang" op de kaart bestemmingen;
- behoud en herstel van de openheid en rust binnen het gebied;
- behoud en herstel van het foerageer- en broedgebied van weide- en watervogels;
- behoud en herstel van de waardevolle landschapselementen;
- behoud en herstel van de zomerdijken;
- behoud en herstel van cultuurhistorische, aardwetenschappelijke en archeologische waarden;
- behoud en ontwikkeling ecologische waarden;
- extensief recreatief medegebruik;
- paden en landwegen;
- bestaande perceelontsluitingen;
- verkeersvoorzieningen;
- voorzieningen van openbaar nut.

nadere detaillering van de doeleinden

In de nadere detaillering van de doeleinden worden de in de doeleindenomschrijving opgenomen functies verder uitgewerkt en in de juiste context geplaatst. Zo is nogmaals benadrukt dat "Ruimte voor de Rivier" binnen deze bestemming prevaleert. Daaraan ondergeschikt is het beleid verder gericht op het beschermen en verder ontwikkelen van de ecologische, landschappelijke, waterstaatkundige en cultuurhistorische kwaliteiten en behoud van de waterstaatkundige functie (berging en afvoer) en de bedrijfsvoering van de aanwezige landbouw.

Voor zover de gronden zijn aangegeven met de aanduiding "watergang"

prevaleert het belang van deze watergang boven dat van de overige secundaire doeleinden.

Daarnaast is bepaald welke functies waar zijn toegestaan. Voor agrarische bedrijfsgebouwen geldt bijvoorbeeld dat deze in beginsel uitsluitend zijn toegestaan op de bestaande locatie.

Ook de omschakelingsmogelijkheden van agrarische bedrijven worden eveneens in de nadere detaillering van de doeleindenomschrijving uiteengezet. Uitgangspunt daarbij is dat het omschakelen van grondgebonden naar niet-grondgebonden landbouw niet is toegestaan. Ook het omschakelen naar grondgebonden agrarische bedrijvigheid in de vorm van boomkwekerijen, houtteelt- of fruitteeltbedrijven is uitgesloten. Agrarische bedrijfswoningen zijn uitsluitend toegestaan voor zover zij op het moment van het ter visie leggen van dit plan in concept reeds bestonden.

bebouwing

In de bebouwingsregeling is aangegeven dat binnen deze bestemming andere bouwwerken mogen worden opgericht die de bestemming ondersteunen. Voor zover de gronden gelegen zijn binnen 4 meter uit een op de kaart bestemmingen aangegeven "watergang" mag alleen bebouwing worden opgericht die noodzakelijk is voor het beheer en het onderhoud van de watergang.

Voor de maatvoering van bouwwerken zijn tabellen in de voorschriften opgenomen. Uitgangspunt is dat de bestaande (vergunde) bebouwde oppervlakte (zoals opgenomen in de "detailkaart gebouwen Primaire waterstaatsdoeleinden") van agrarische gebouwen binnen het agrarisch bouwperceel bij recht eenmalig met maximaal 10% mag worden vergroot. Voor bestaande agrarische gebouwen buiten het agrarisch bouwperceel alsmede voor andere bouwwerken geldt dat de bestaande bebouwde oppervlakte met maximaal 10 % per bouwwerk mag worden uitgebreid. Er is voor gekozen om voor bedrijfsgebouwen bij recht een goothoogte van 6 meter en een bebouwingshoogte van 8 meter. Dit sluit nauw aan bij de bestaande maatvoeringen.

Ten aanzien van de bedrijfswoning geldt een inhoud van ten hoogste 750 m³. Voor deze inhoud is gekozen omdat een deel van de bedrijfswoning tegenwoordig wordt aangewend voor bedrijfsondersteunende activiteiten, zoals kantoor-, eet- en doucheruimten.

Bestaande maatvoeringen die afwijken van de voorgeschreven maatvoeringen mogen volgens de voorschriften in principe overigens worden gehandhaafd; daardoor vallen zij niet onder het overgangsrecht.

vrijstelling

Het aantal vrijstellingen is met het oog op de belangen die aan deze bestemming zijn toegekend en de beleidslijn "Ruimte voor de Rivier", beperkt tot het toestaan:

- van recreatieve nevenactiviteiten bij het agrarisch bedrijf;
- van in pandige niet-agrarische opslag als nevenactiviteit bij het agrarisch bedrijf;

- het verhogen van de goot-/bebouwingshoogte van met maximaal 10%.

Bij de criteria voor het medewerken aan de vrijstellingen zijn de voorwaarden ingevolge de beleidslijn Ruimte voor de Rivier integraal overgenomen.

Bovendien zijn deze regelingen met voldoende procedurele waarborgen omgeven om een goede afweging te kunnen maken. De rivierbeheerder is als adviesinstantie opgevoerd; tevens dient een verklaring van geen bezwaar van gedeputeerde staten te zijn verkregen. Hiermee wordt voldoende recht gedaan aan de uitgangspunten van de beleidslijn "Ruimte voor de Rivier".

wijziging

Met het oog op de Beleidslijn Ruimte voor de Rivier is slechts één wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen voor het veranderen van het agrarisch bouwperceel; het gaat hier dus niet om het vergroten, maar slechts het vormveranderen. De vormverandering dient bovendien noodzakelijk te zijn voor de continuïteit van het bedrijf en niet voor de verdere ontwikkeling daarvan. Ook hier geldt dat aan de eisen van de beleidslijn "Ruimte voor de Rivier" moet worden voldaan.

aanlegvergunningen

De aanlegvergunningvereisten en gebruiksbepalingen waarborgen het "Ruimte voor de Rivier"-principe alsmede de instandhouding van de waardevolle kwaliteiten in de Uiterwaarden.

In de aanlegvergunningbepaling is opgenomen voor welke werken/werkzaamheden een vergunning moet worden verkregen van burgemeester en wethouders. Teneinde te bepalen of een vergunning kan worden afgegeven zijn afwegingscriteria opgenomen. Zonder vergunning zijn deze werken/werkzaamheden verboden. Volgens de jurisprudentie geldt een aantal uitzonderingen op dit verbod. Deze uitzonderingen zijn opgenomen in artikel 3.6.2.

Het aanlegvergunningstelsel is uiteraard ook afgestemd op de functie van het buitendijkse gebied en sluit eveneens aan bij het bepaalde in de beleidslijn "Ruimte voor de Rivier". Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen riviergebonden en niet-riviergebonden activiteiten.

Riviergebonden zijn:

- ◇ waterstaatkundige kunstwerken (bruggen, sluizen, waterkeringen e.d.)
- ◇ voorzieningen voor de beroepsvaart;
- ◇ voorzieningen voor een veilige afwikkeling van de beroeps- en recreatievaart;
- ◇ overslagbedrijven voor zover gekoppeld aan af- en aanvoer via een hoofdwaterweg;
- ◇ scheepswerven voor schepen groter dan 25 m, gemeten langs de waterlijn;
- ◇ natuur in de uiterwaarden;

- ◇ uitbreiding van bestaande steenfabrieken (mits aan een aantal extra voorwaarden wordt voldaan).

gebruiksbeplanning

In de gebruiksbeplanning is aangegeven welk gebruik van de gronden en opstallen in strijd is met de bestemming.

Artikel 4. Bos- en natuurgebied.

Ook binnen deze gebiedsbestemming is het beleid in eerste instantie gericht op naleving van de uitgangspunten van de beleidslijn 'Ruimte voor de Rivier'. Hiervoor wordt verwezen naar hetgeen hierover is geschreven in de toelichting op artikel 3.

Voorts is het beleid secundair gericht op:

- het instandhouden van het areaal bos- en natuurgebied;
- het beschermen van de ecologische en landschappelijke waarden van het gebied;
- het als zodanig instandhouden van de niet-beboste gedeelten zoals graslanden, open water, moerassen en paden;
- het onder voorwaarden mogelijk maken van het rooien en aanplanten van hout ten behoeve van bosbouw;
- het bieden van mogelijkheden voor het houden van vee ten behoeve van het versterken van de ecologische waarden;
- het bieden van mogelijkheden voor een extensief recreatief medegebruik.

nadere detaillering van de doeleinden

In de nadere detaillering van de doeleinden is aangegeven dat "Ruimte voor de Rivier" prevaleert binnen deze bestemming. Houtproductie is toegestaan voor zover dit ondergeschikt is aan het bosbehoud en het behoud van de landschappelijke en ecologische waarden.

bebouwing

Binnen deze bestemming worden zijn in beginsel alleen de bestaande bouwwerken, geen gebouwen zijnde toegestaan. Deze bouwwerken dienen ten dienste te staan van de bestemming en mogen niet hoger zijn dan 2 meter. De eisen van de beleidslijn "Ruimte voor de Rivier" vormen wederom de beperkende factor.

aanlegvergunningen en gebruiksbeplanning

Verwezen wordt naar de uitleg op dit onderdeel van artikel 3 (Uiterwaardengebied), waarbij kan worden opgemerkt dat de opgelegde beperkingen uiteraard zijn afgestemd op de waarden en kenmerken van de gronden binnen deze bestemming.

Artikel 5. Burgerwoningen.

De burgerwoningen zijn toegestaan binnen de op de plankaart ingetekende bestemmingsvlakken. Binnen een burgerwoning zijn aan huis verbonden beroepen toegestaan, mits de woonfunctie blijft overwegen. Tevens zijn via vrijstelling recreatieve nevenactiviteiten en inpandige opslag toegestaan.

Ook binnen deze bestemming prevaleren evenwel de uitgangspunten van de beleidslijn "Ruimte voor de Rivier". Zie voor de werking en invloed van deze beleidslijn de toelichting op artikel 3 (Uiterwaardengebied).

De inhoud van een woning mag niet meer bedragen dan 600m³, met dien verstande dat:

- voor zover de bestaande inhoud meer bedraagt, deze bestaande inhoud als maximum inhoud geldt; deze maat mag met maximaal 10% worden uitgebreid waarbij de maat van 750 m³ niet mag worden overschreden;
- voor zover bestaande inhoud van de woning momenteel minder bedraagt dan 450 m³, mag deze inhoud met maximaal 10% worden uitgebreid, met dien verstande dat een uitbreiding tot 450 m³ altijd is toegestaan.

In een tabel zijn de verdere maatvoeringen opgenomen. Ook hier geldt weer dat de bestaande bebouwde oppervlakte bij recht met maximaal 10% mag worden uitgebreid.

vrijstelling

Burgemeester en wethouders kunnen vrijstelling verlenen teneinde:

- de inhoud van kleine woningen te vergroten tot maximaal 600 m³;
- de voorgeschreven maximale goot-/bebouwingshoogte met maximaal 10% te verhogen;
- de woning elders binnen het bestemmingsvlak te herbouwen;

In de vrijstellingsbepalingen is opgenomen dat in ieder geval worden voldaan aan de eisen die de beleidslijn "Ruimte voor de Rivier" stelt.

aanlegvergunningen en
gebruiksbeplanning

Voor de aanlegvergunningen en gebruiksbeplanning wordt verwezen naar de uitleg op dit onderdeel van artikel 3 (Uiterwaardengebied), waarbij kan worden opgemerkt dat de opgelegde beperkingen uiteraard zijn afgestemd op de waarden en kenmerken van de gronden binnen deze bestemming.

Artikel 6. Niet-agrarische bedrijven.

specifiek geregeld

In dit artikel is een regeling voor de in het buitengebied gevestigde niet-agrarische bedrijven opgenomen. Het merendeel van deze bedrijven hoort in beginsel niet thuis in het buitengebied, waarbij de kanttekening kan worden gemaakt dat het merendeel van de bedrijven gelegen is op het "bedrijventerrein Steigerboom". Tevens is de scheepswerf "Sepers" binnen het plangebied opgenomen.

Uiteraard is ook binnen deze bestemming de beleidslijn "Ruimte voor Rivier" richtinggevend; volstaan wordt met te verwijzen voor dit onderdeel naar de toelichting op artikel 3 (Uiterwaardengebied).

Niet-agrarische bedrijven die reeds bestaand zijn en naar verwachting niet zullen verplaatsen, dienen volgens een goede ruimtelijke ordening positief bestemd worden met een op het specifieke bedrijf toegesneden uitbreidingsmogelijkheid.

Alle bedrijven zijn op hun huidige functie vastgepind. De bedrijven uitsluitend mogen worden uitgeoefend op de plaats waar ze gelokaliseerd zijn. Het aantal bedrijfswoningen per bedrijf is eveneens vastgelegd: het aantal bestaande bedrijfswoningen mag gehandhaafd blijven; een toename is niet toegestaan. De inhoud bedraagt maximaal 600 m³. De bebouwing is daarnaast in omvang gefixeerd. Uitbreidingen in bebouwde oppervlakte zijn bij recht toegestaan en beperkt tot een eenmalige vergroting met maximaal 10%.

vrijstelling

Er zijn vrijstellingen opgenomen voor het vergroten van de inhoud van de bedrijfswoning tot maximaal 750 m³ alsmede het verhogen van de voorgeschreven goot-/bebouwingshoogte met maximaal 10%. Ook hierbij dient te worden voldaan aan de beleidslijn "Ruimte voor de Rivier".

Voor de aanlegvergunningen en gebruiksbepaling wordt verwezen naar de uitleg op dit onderdeel van artikel 3 (Uiterwaardengebied), waarbij kan worden opgemerkt dat de opgelegde beperkingen uiteraard zijn afgestemd op de waarden en kenmerken van de gronden binnen deze bestemming.

Artikel 7. Recreatiedoeleinden.

Binnen deze bestemming zijn de recreatievoorzieningen opgenomen. Daarbij moet worden gedacht aan onder meer jachthavens, campings en lig- en speelweiden. De regeling is afgestemd op de bestaande situatie. De mogelijkheden voor deze bedrijven zijn vergelijkbaar met de bestemming "Niet-agrarische bedrijven".

Vanzelfsprekend is ook binnen deze bestemming de beleidslijn "Ruimte voor Rivier" richtinggevend; volstaan wordt met te verwijzen voor dit onderdeel naar de toelichting op artikel 3 (Uiterwaardengebied).

In de tabel zijn de bebouwingsvoorwaarden aangegeven. Voor de zomerhuisjes en de stacaravans is nog een specifieke regeling opgenomen waarin onder meer het aantal is vastgelegd.

Bij recht mag de gefixeerde oppervlakte aan gebouwen eenmalig met maximaal 10% worden uitgebreid. Via vrijstelling kunnen ook de inhoud van de bedrijfswoning tot maximaal 750 m³ worden vergroot alsmede de goot- en bebouwingshoogten met ten hoogste 10% worden verhoogd. Bij deze vrijstellingen dient steeds de beleidslijn "Ruimte voor de Rivier" in acht te worden genomen.

Artikel 8. Maatschappelijke doeleinden.

Binnen deze bestemming zijn de enkele voorzieningen opgenomen met een meer algemeen nut karakter, zoals de sluizen, een openbare nutsvoorziening en een gemaal.

Binnen deze bestemming is de beleidslijn "Ruimte voor de Rivier" eveneens richtingbepalend bij de bebouwingsmogelijkheden (bebouwde oppervlakte gefixeerd + 10%), vrijstellingsmogelijkheden en

aanlegvergunningeisen; volstaan wordt met te verwijzen voor dit onderdeel naar de toelichting op de artikelen 7 (Recreatiedoeleinden) voor zover het betreft de bebouwingsmogelijkheden en vrijstellingen en naar artikel 3 (Uiterwaardengebied) voor zover het betreft de aanleg- en gebruiksvoorschriften.

Artikel 9. Horeca.

In deze bestemming zijn diverse restaurants gelegen. Ook hier is de maatvoering wat betreft de oppervlakte vastgelegd op de reeds aanwezige bebouwing.

Binnen deze bestemming is de beleidslijn "Ruimte voor de Rivier" eveneens richtingbepalend bij de bebouwingsmogelijkheden (bebouwde oppervlakte gefixeerd + 10%), vrijstellingsmogelijkheden en aanlegvergunningeisen; volstaan wordt met te verwijzen voor dit onderdeel naar de toelichting op de artikelen 7 (Recreatiedoeleinden) voor zover het betreft de bebouwingsmogelijkheden en vrijstellingen en naar artikel 3 (Uiterwaardengebied) voor zover het betreft de aanleg- en gebruiksvoorschriften.

Artikel 10. Sportvoorzieningen.

Binnen deze bestemming zijn 2 onoverdekte sportaccommodaties gesitueerd. Hier is eveneens de maatvoering wat betreft de oppervlakte vastgelegd op de reeds aanwezige bebouwing. Verdere zijn hoogtemaatvoeringen in de tabel aangegeven. Bij recht kan de bestaande bebouwde oppervlakte met maximaal 10 % worden uitgebreid. Via vrijstelling kan de voorgeschreven goot-/bebouwingshoogte met ten hoogste 10% worden verhoogd.

Ook binnen deze bestemming is de beleidslijn "Ruimte voor de Rivier" richtingbepalend bij de bebouwingsmogelijkheden (bebouwde oppervlakte gefixeerd), vrijstellingsmogelijkheden, wijzigingsmogelijkheden en aanlegvergunningeisen; volstaan wordt met te verwijzen voor dit onderdeel naar de toelichting op artikel 3 (Uiterwaardengebied).

Artikel 11. Multifunctionele voorzieningen.

Binnen deze bestemming is een complex met meerder voorzieningen mogelijk, zoals overdekte en onoverdekte sportaccommodaties, vergaderruimten, horeca, zalencomplex.

Binnen deze bestemming is de beleidslijn "Ruimte voor de Rivier" eveneens richtingbepalend bij de bebouwingsmogelijkheden (bebouwde oppervlakte gefixeerd + 10%), vrijstellingsmogelijkheden en aanlegvergunningeisen; volstaan wordt met te verwijzen voor dit onderdeel naar de toelichting op de artikelen 7 (Recreatiedoeleinden) voor zover het betreft de bebouwingsmogelijkheden en vrijstellingen en naar artikel 3 (Uiterwaardengebied) voor zover het betreft de aanleg- en gebruiksvoorschriften.

Artikel 12. Verkeersdoeleinden.

In deze bestemming zijn de belangrijkere wegen opgenomen. Er is aangegeven dat de wegen uit niet meer dan 2 rijbanen mogen bestaan. Daarnaast is voor het terrein bij de Bol de aanduiding “openbaar groen” opgenomen. Verkooppunten voor motorbrandstoffen zijn binnen deze bestemming niet toegestaan. Bij recht mogen enkel bouwwerken geen gebouwen zijnde worden opgericht.

Ook binnen deze bestemming is de beleidslijn “Ruimte voor de Rivier” richtingbepalend bij de bebouwingsmogelijkheden (bebouwde oppervlakte gefixeerd) en aanlegvergunningeisen; volstaan wordt met te verwijzen voor dit onderdeel naar de toelichting op artikel 3 (Uiterwaardengebied).

Artikel 13. Spoorweg.

Deze bestemming betreft de bestaande spoorweg die door de gemeente Maasdriel loopt. Er mogen uitsluitend bouwwerken geen gebouwen zijnde worden opgericht.

Ook binnen deze bestemming is de beleidslijn “Ruimte voor de Rivier” richtingbepalend bij de bebouwingsmogelijkheden (bebouwde oppervlakte gefixeerd) en aanlegvergunningeisen; volstaan wordt met te verwijzen voor dit onderdeel naar de toelichting op artikel 3 (Uiterwaardengebied).

Artikel 14. Water.

In deze bestemming worden diverse grotere wateren geregeld. Het gaat hierbij zowel om bijvoorbeeld vaarwater voor de beroepsscheepvaart als voor de recreatieve vaart en voor ander recreatiewater. Tevens is het aantal ligplaatsen voor woonschepen vastgelegd.

Ook binnen deze bestemming is de beleidslijn “Ruimte voor de Rivier” richtingbepalend bij de bebouwingsmogelijkheden (bebouwde oppervlakte gefixeerd + 10%) en aanlegvergunningeisen; volstaan wordt met te verwijzen voor dit onderdeel naar de toelichting op artikel 3 (Uiterwaardengebied).

Artikel 15. Fort

Binnen deze gronden zijn de historische complexen van Fort St. Andries en Nieuw Fort St. Andries opgenomen. De waarden van deze complexen worden beschermd; zo ook de ter plaatse aanwezige ecologische waarden. Het opgenomen aanlegvergunningstelsel en de gebruiksbepaling zien hier mede op toe.

Ook binnen deze bestemming is de beleidslijn “Ruimte voor de Rivier” richtingbepalend bij de bebouwingsmogelijkheden (bebouwde oppervlakte gefixeerd + 10%) en aanlegvergunningeisen; volstaan wordt met te verwijzen voor dit onderdeel naar de toelichting op artikel 3 (Uiterwaardengebied).

Artikel 16. Waterkering dubbelbestemming).

Deze dubbelbestemming omvat de waterkering. Bebouwing is in eerste instantie enkel toegestaan ten behoeve van de waterkering. Na vrijstelling kunnen ook bouwwerken voor de andere bestemmingen die voor deze gronden gelden worden opgericht. Daarbij staat de bescherming van de waterkering overigens voorop.

Artikel 17. Leidingen (dubbelbestemming).

In dit artikel zijn een aantal leidingen geregeld, zoals hoogspanningsleidingen, aardgasleidingen en brandstofleidingen. Het betreft een dubbelbestemming, die ervoor zorg draagt dat op deze gronden in beginsel enkel bebouwing ten behoeve van de leidingen is toegestaan.

Artikel 18. Straalpad (dubbelbestemming).

In deze bepaling is het straalpad als dubbelbestemming opgenomen. Het gaat erom dat er geen bebouwing wordt opgericht die de functie van het straalpad frustreert. Daartoe mag de op de kaart aangegeven bebouwingshoogte niet worden overschreden.

Artikel 19. Natura 2000 - gebied (dubbelbestemming).

Deze bestemming ziet toe op een adequate bescherming van de Natura 2000 - Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Om de gronden geschikt te houden voor de voor de vogels waarvoor deze gronden kwalificeren is het van belang dat de bestaande landschaps- en natuurwaarden in stand worden gehouden. Gebruik dat leidt tot een verslechtering of verstoring van de aanwezige natuurlijke habitats is strijdig met de bestemming. De dubbelbestemming legt beperkingen op aan het gebruik van de gronden voor de overige bestemmingen die hier aanwezig zijn. Vrijstellingen, wijzigingsbevoegdheden en aanlegvergunningen die op grond van deze onderliggende bestemmingen mogelijk zijn, dienen steeds getoetst te worden aan de belangen van het Natura 2000 - gebied, waarbij het afwegingskader wordt gehanteerd dat in de Natuurbeschermingswet is vastgelegd. In het kort komt het erop neer dat ter beoordeling of een plan, project of andere handeling in of nabij de buurt van een richtlijngebied al dan niet onder speciale voorwaarden kan doorgaan, de volgende uitgangspunten moeten worden gehanteerd:

- bij de beslissing moet rekening worden gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000 – Vogel -/ Habitatrichtlijn;
- in gevallen dat er mogelijk significante effecten optreden ten gevolge van een plan, project of andere handeling, moet een passende beoordeling worden gemaakt waarbij onder meer de gevolgen in kaart worden gebracht;
- als er significante gevolgen worden verwacht, kan slechts om een dwingende reden van groot openbaar belang en bij afwezigheid van een alternatief het plan, project of andere handeling worden

toegestaan. In dat geval zal in compensatie van de verloren gegane natuurwaarden dienen te worden voorzien. Indien daadwerkelijk significante gevolgen worden verwacht, dient een afzonderlijke ro-procedure te worden gevolgd.

Op voorhand beschouwd behoeven de in het bestemmingsplan voorgestane ontwikkelingen niet strijdig met de Natuurbeschermingswet te zijn. Het is dus niet zo dat de opgenomen flexibiliteitsbepalingen en aanlegvergunningeisen bij voorbaat tot significante effecten leiden waardoor deze bepalingen eigenlijk onuitvoerbaar zouden zijn. Er zijn geen duidelijke nieuwe ontwikkelingen mogelijk; het plan ziet in principe slechts toe op kleinschalige mogelijkheden die direct gelieerd zijn aan of in het verlengde liggen van het bestaande gebruik.

Artikel 20. Molenbiotoop (dubbelbestemming).

Deze regeling is opgenomen om de windvang en de belevingswaarde van molens te waarborgen. Daartoe dient de obstakelhoogte in de omgeving van de betreffende molen te worden gerelateerd aan de afstand van dit obstakel tot de molen.

Het betreft hier de stellingmolen beltmolen "Vento Vivimus" aan de Molenstraat 22 te Hurwenen met een belthoogte van 2,4 meter. De molen zelf is overigens niet binnen het plangebied gelegen, een deel van de molenbiotoop echter wel.

In een onderzoek ("De inrichting van de omgeving van molens", augustus 1982), verricht door de werkgroep molenbiotoop van De Hollandsche Molen (een vereniging tot behoud van molens in Nederland) zijn normen ontwikkeld op welke wijze met de molen rekening kan worden gehouden. Het onderzoek heeft betrekking op de hele omgeving van de molen, voor zover die van invloed is op het functioneren van de molen als maalwerktuig en monument. Naast windvang dient tevens gelet te worden op de belevingswaarde van de molen. De hoogte van de (aanwezige en toekomstige) bebouwing dient bij voorkeur niet hoger te zijn dan de onderkant van de wieken van de molen (2,4 meter).

Voor de vrije windvang (geen obstakels) is een zone van tenminste 100 meter nodig. De 10-meterzone is niet binnen het plangebied aanwezig. De omvang van de zone hangt mede af van het omgevingstype en de obstakelhoogte, maar bedraagt niet meer dan 400 meter. Voor deze zone tussen de 100 meter en 400 meter is in de voorschriften opgenomen dat de hoogte niet meer mag bedragen dan 1/100 van de afstand tussen het te bebouwen bouwwerk en de molen, gerekend vanaf de onderste punt van de verticaal staande wijk.

Het toevoegen van nieuwe bebouwing met een grotere hoogte is slechts toegestaan via vrijstelling en nadat is aangetoond dat de belangen van de molen niet onevenredig mogen worden aangetast; daartoe dient een terzake deskundige te worden gehoord. Dit kan bijvoorbeeld de provinciale Molencommissie zijn.

Artikel 21. Afstand bebouwing tot (spoor)wegen.

In deze bepaling zijn afstanden van gebouwen tot (spoor)wegen opgenomen. Het betreft hier afstanden met het oog op het beeld, de (verkeers)veiligheid en het onderhoud.

Via vrijstelling kan de voorgeschreven afstand worden teruggebracht. Hiertoe dient de beheerder te worden te worden gehoord.

Vanuit de Spoorwegwet is bovendien het volgende van belang: Op en langs de bestemming spoorweg zijn de art. 36 t/m 40 van de Spoorwegwet alsmede art. 15 RDHL van toepassing. Voor bouwen en het uitvoeren van werken/werkzaamheden moet in dat kader een ontheffing bij de Minister worden aangevraagd, voor leidingen, inrichtingen en beplantingen een vergunning, beide door aanvraag bij NS Railinfrabeheer te Eindhoven.

Artikel 22. Milieu

In dit artikel zijn diverse randvoorwaarden opgenomen vanuit het milieu die ruimtelijke gevolgen hebben. Het gaat hierbij dat bepaalde functies zich niet op bepaalde plekken vestigen. Er zijn regelingen opgenomen voor verkeerslawaaï, spoorweglawaaï, industrielawaaï, stiltegebieden, luchtkwaliteit en externe veiligheid.

Artikel 23. Afstemmingsregeling (dubbel)bestemmingen

In dit artikel wordt aangegeven wat de verhouding is tussen gewone bestemmingen en dubbelbestemmingen en de dubbelbestemmingen onderling gegeven. Aangegeven wordt dat de uitgangspunten van "Ruimte voor de Rivier" prevaleren. Daarna hebben de dubbelbestemmingen voorrang. Binnen de dubbelbestemmingen is eveneens een hiërarchie opgenomen. Het Natura 2000 – gebied (Vogelrichtlijn / Habitatrichtlijn) heeft daarbij de overhand, achtereenvolgens gevolgd door: Waterkering, Leidingen, Molenbiotoop en Straalpad.

Artikel 24. Algemene wijziging.

Onder het kopje algemene wijziging wordt het College van Burgemeester en Wethouders, onder voorwaarden, de mogelijkheid geboden om de op de plankaart ingetekende begrenzingen met ten hoogste 10 meter te verschuiven. Deze wijziging mag niet worden toegepast op de aanduiding "Primaire waterstaatsdoeleinden".

Artikel 25. Procedureregels.

In dit artikel zijn procedureregels opgenomen die in acht moeten worden genomen bij het verlenen van vrijstelling en het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid. De gemeente wenst niet te volstaan met een verwijzing naar de Algemene wet bestuursrecht omdat dit burger te weinig inzichtelijkheid biedt.

Door het expliciet opnemen van de te volgen regels wordt deze duidelijkheid nu wel geboden.

Artikel 26. Dubbeltelbepaling.

In deze bepaling is geregeld dat grond die reeds eerder bij een verleende bouwvergunning of een mededeling op een meldingsplichtig bouwwerk is meegenomen niet nog eens bij de verlening van een nieuwe bouwvergunning of het doen van een mededeling in aanmerking mag worden genomen.

Artikel 27. Algemene vrijstelling gebruik

In dit artikel is de zogenaamde "toverformule" opgenomen. Het gaat hierbij om een verplichte uitzondering op de gebruiksregeling. Burgemeester en Wethouders dienen vrijstelling te verlenen van het verboden gebruik indien de toepassing van het gebruik zou leiden tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd. Deze bepaling wordt in de jurisprudentie stringent uitgelegd. Zo wordt er vanuit gegaan dat een zinvol gebruik overeenkomstig de bestemming niet meer mogelijk dient te zijn. Ook mag het nieuwe gebruik niet leiden tot een onomkeerbare wijziging in de bestemming.

Artikel 28. Overgangsbepalingen.

In dit artikel is onder meer aangegeven dat de bestaande bouwwerken dan wel rechten tot het oprichten van een bouwwerk worden gerespecteerd, ook al wijken deze af van het onderhavige bestemmingsplan. Deze bouwwerken mogen gedeeltelijk worden vernieuwd en veranderd. Het is dus niet toegestaan om een bouwwerk af te breken en geheel te vernieuwen. Evenmin is het toegestaan om het bouwwerk geleidelijk aan helemaal te vernieuwen. In geval het bouwwerk door een calamiteit verloren is gegaan, mag wel tot gehele nieuwbouw worden overgegaan, mits de bouwvergunning binnen een termijn van twee jaren na de calamiteit is aangevraagd. Volgens vaste jurisprudentie strekken overgangsbepalingen niet tot het legaliseren van de bouw van een vóór de totstandkoming van het plan zonder vereiste vergunning opgericht bouwwerk. Deze bouwwerken blijven dus ook onder het nieuwe plan buitengebied illegaal. Voor de duidelijkheid is evenwel de regeling opgenomen die aangeeft dat illegale bouwwerken niet onder het overgangsrecht vallen.

Voor de bouwwerken die wel onder het overgangsrecht vallen geldt dat de met maximaal 10% worden uitgebreid.

Tevens is de regeling afgestemd op de uitgangspunten van "Ruimte voor de rivier".

Voor gebruik van gronden en opstallen is eveneens bepaald dat het strijdig gebruik mag worden gecontinueerd. Een uitzondering wordt echter gemaakt voor het gebruik dat reeds strijdig was met het voor het

onderhavige bestemmingsplan ter plekke van kracht zijnde plan. Verandering van het gebruik is niet toegestaan tenzij de afwijking naar haar aard en omvang niet wordt vergroot.

Artikel 29. Verbodsbepaling

In dit artikel is aangegeven welke overtredingen in het plan worden beschouwd als zijnde een strafbaar feit als bedoeld in artikel 1a onder 2 van de Wet op de Economische Delicten. Voor dergelijke overtredingen geldt dat er strafrechtelijk tegen kan worden opgetreden waarbij een geldboete dan wel gevangenisstraf kan worden opgelegd. Het gaat hierbij om overtredingen in het kader van het gebruiks- en aanlegvoorschriften.

Artikel 30. Titel.

In dit artikel is de benaming van het bestemmingsplan opgenomen.

10. HANDHAVING

Het ontwikkelen van beleid en de vertaling daarvan in dit bestemmingsplan buitengebied zou geen zin hebben indien er geen toezicht zou zijn op de handhaving van de voorschriften. Reeds ten tijde van het opstellen van dit bestemmingsplan is aandacht besteed aan de handhaafbaarheid van de voorgeschreven regels. Vier factoren zijn hierbij van wezenlijk belang.

1. Voldoende kenbaarheid van het plan.

Het bestemmingsplan bevat bindende voorschriften voor de burger. Wil de burger zich kunnen houden aan deze voorschriften, moet deze zich uiteraard bewust zijn van deze geldende voorschriften. Door middel van publicaties in een lokaal huis-aan-huis blad, zullen de inwoners van de gemeente Maasdriel op de hoogte gesteld worden van de ontwikkeling van dit bestemmingsplan waarbij tevens gedurende een tweetal termijnen inspraak zal worden verleend.

2. Voldoende draagvlak voor het beleid en de regeling in het plan.

De inhoud van dit plan kan slechts gehandhaafd worden indien het beleid en de regeling in grote kring ondersteund wordt door de gebruikers van het bestemmingsplangebied. Door middel van het raadplegen van een klankbordgroep bij de totstandkoming van de aan dit plan voorafgaande discussie- en beleidsnota is getracht een zo groot mogelijk draagvlak te creëren. In de klankbordgroep hadden vertegenwoordigers uit de landbouw, het bedrijfsleven, natuur en landschap, water en recreatie zitting.

Alhoewel de in het plan genomen keuzen in het algemeen geen keuzen zijn van individuen, heeft de inhoudelijke inbreng wel geleid tot een evenwichtig plan waarin aan alle belangen die spelen in het buitendijkse gebied, voldoende aandacht is besteed.

3. Realistische en inzichtelijke regeling.

Een juridische regeling dient inzichtelijk en realistisch te zijn. Hierbij dient gedacht te worden aan concrete bepalingen die niet onnodig beperkend of inflexibel zijn.

De gemeente Maasdriel heeft getracht om de regelgeving zo beperkt en zo eenvoudig mogelijk te houden. Door middel van deze insteek is zoveel mogelijk evenwicht gezocht tussen de zeer diverse waarden die beschermd moeten worden, de verschillende ontwikkelingen die mogelijk zouden moeten zijn, de voorwaarden die daaraan gesteld zouden moeten worden en de afstemming met de beleidslijnen van provincie Gelderland, Rijkswaterstaat, Waterschap etc.

4. Actief handhavingsbeleid.

De gemeente Maasdriel voert een actief handhavingsbeleid. Dit beleid is vastgelegd in de beleidsnotitie handhaving die op 27 april 1999 is

vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders. Door vaststelling van voornoemde notitie is bestuurlijk vastgesteld dat:

- handhaving van de voorschriften bestuurlijke prioriteit heeft;
- gedogen alleen bij hoge uitzondering plaats zal vinden;
- groot belang wordt gehecht aan adequaat (veld)toezicht;
- de voorkeur uitgaat naar preventieve handhaving;
- bij repressieve handhaving de voorkeur uitgaat naar bestuursrechtelijke handhaving zonodig in combinatie met strafrechtelijke handhaving.

De gemeente Maasdriel heeft een organisatie brede werkgroep ingesteld die belast is met de uitvoering van handhaving. Het formuleren en consistent toepassen van handhavingsbeleid vergt de nodige personele capaciteit. Daarom is er gekozen voor de ontwikkeling van stappenplannen en modellen die het gebruik in de praktijk efficiënter maken.

Indien geconstateerd wordt dat de voorschriften van het bestemmingsplan worden overtreden, zal een handhavingprocedure worden opgestart. Deze procedure is vastgelegd in de beleidsnotitie handhaving in de vorm van een stappenplan handhaving.

Bij het opstellen van het bestemmingsplan buitengebied is bovenstaande uiteraard aangehouden.

Retrospectieve toets

Ten behoeve van de retrospectieve toets zijn de bestemmingen zoals deze zijn opgenomen in het onderhavige voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied, buitendijks deel, vergeleken met de bestemmingsregelingen zoals die zijn opgenomen in de vigerende bestemmingsplannen. De resultaten van deze vergelijking zijn opgenomen in navolgende tabel.

In het bestemmingsplan zijn diverse burgerwoningen bestemd, die voorheen niet als zodanig in het vigerend bestemmingsplan voorkwamen.

Deze woningen zijn echter niet nieuw gebouwd, maar voor burgerwoningen was in een aantal vigerende bestemmingsplannen (Buitengebied Heerewaarden 1978 en Hurwenense uiterwaard 1977) geen (specifieke) bestemmingsregeling opgenomen. De woningen waren wel vermeld op de bijbehorende bebouwingskaart.

Bestemmingsplan	Adres	Vigerende bestemming	Nieuwe bestemming	Motivering
Bestemmingsplan buitengebied Ammerzoden, 1993	Wellsedijk 27	Functioneel aan het buitengebied gebonden agrarisch bedrijf (< 500 m2)	Burgerwoning	De bedrijfsmatige activiteiten zijn beëindigd.
	Wellsedijk 29	Recreatievoorziening, bestemmingscategorie I	Horeca: café/restaurant	Binnen de vigerende bestemming werd onder andere begrepen: een jachthaven, het recreatief verblijf in kampeermiddelen, een horecabedrijf, speelterreinen, groenvoorzieningen, stranden en oevers. Tevens zijn binnen deze bestemming een dienstwoning, een horecabedrijf en 31 (sta)caravans toegestaan. Gelet op de systematiek van het nieuwe bestemmingsplan is een specifieke detailbestemming cafe/restaurant noodzakelijk en verantwoord. In het voorliggende bestemmingsplan zijn voor deze locatie ("Rv3") minder mogelijkheden dan vigerend opgenomen.
	Wellsedijk ong.	Recreatievoorzieningen (zwemplas annex jachthaven)	Recreatiedoeleinden (Rv3; camping)	Het betreft hier een geringe uitbreiding van de recreatieve bestemming op gronden, die reeds jarenlang als zodanig in gebruik zijn.
Bestemmingsplan buitengebied Hedel, 1995		Rivier tevens tbv waterstaatkundige doeleinden en recreatief gebruik	Jachthaven	De jachthaven is reeds jarenlang aanwezig, maar niet eerder als zodanig bestemd. Gelet op de systematiek van het nieuwe bestemmingsplan is een detailbestemming 'jachthaven' toegekend.
	Molendijk 1	Recreatievoorziening	Horeca :	Binnen de vigerende

Bestemmingsplan	Adres	Vigerende bestemming	Nieuwe bestemming	Motivering
			café/restaurant	bestemming zijn toegestaan een jachthaven annex zwem-plas met bijbehorende voorzieningen zoals een club- en toiletgebouwtje, speel- en groen-voorzieningen. Gelet op de systematiek van het nieuwe bestemmingsplan is een detailbestemming cafe/restaurant toegekend. In het voorliggende bestemmingsplan worden geen extra mogelijkheden geboden.
	Van Heemstraweg 1	Dienstwoning sluizen	Burgerwoning	De woningen hebben momenteel geen relatie meer met het sluizencomplex
	Van Heemstraweg 2	Dienstwoning sluizen	Burgerwoning	De woningen hebben momenteel geen relatie meer met het sluizencomplex
	Veerstraat AB21	Water	Ligplaats woonboot	Hiertoe is een afzonderlijk gemeentelijk besluit genomen dd 19 december 2000,
		Water	Jachthaven	De jachthaven is reeds jarenlang aanwezig, maar niet eerder als zodanig bestemd. Gelet op de systematiek van het nieuwe bestemmingsplan is een detailbestemming 'jachthaven' noodzakelijk en verantwoord.
	De Steeg 2	Scheepswerf / Metaaldraaijerij	Scheepswerf en metaaldraaijerij	Het betreft feitelijk een bedrijf, waarvan de werkzaamheden van beide onderdeel elkaar dusdanig overlappen, dat een ruimtelijke scheiding niet gemaakt kan worden.
Bestemmingsplan Heerewaarden Dorp, 1992	Maasweg 4	Water	Ligplaats woonboot	Hiertoe is een afzonderlijk gemeentelijk besluit genomen dd 19 december 2000.
Bestemmingsplan	Maasbandijk AB1	Rivier	Niet-agrarisch	Het station is reeds zeer

Bestemmingsplan	Adres	Vigerende bestemming	Nieuwe bestemming	Motivering
Buitengebied gemeente Maasdriel, 1993		(waterstaatkundige doeleinden alsmede recreatief gebruik)	bedrijf (Dbs; Detailhandel in brandstoffen en scheepsonderdelen)	lange tijd (> 25 jaar) op de betreffende locatie gevestigd. De gemeente heeft onlangs nog ingestemd met het daar nog enige tijd houden van die functie. Gelet op het huidig gebruik, de historie en de onlangs nog gegeven toestemming ligt het positief bestemmen in de rede
	Zandstraat AB3	Water	Ligplaats woonboot	Hiertoe is een afzonderlijk gemeentelijk besluit genomen dd 19 december 2000.
	Zandstraat AB5	Water	Ligplaats woonboot	Hiertoe is een afzonderlijk gemeentelijk besluit genomen dd 19 december 2000.
	Steigerboom	Bedrijventerrein	Niet-agrarische bedrijven (7) en burgerwoningen (2)	Het bedrijventerrein is conform de feitelijke situatie bestemd in een 7 tal niet-agrarische bedrijven en een 2 tal burgerwoningen
	Hoenzadrielsedijk 9	Agrarisch gebied met landschappelijke waarden (g, r, w)	Burgerwoning	Abusievelijk was in het plan 1993 geen woonbestemming opgenomen. De woning bestaat al meer dan 50 jaar en is derhalve als woning bestemd.
	Sluis Sint Andries 6	Water	Ligplaats woonboot	Hiertoe is een afzonderlijk gemeentelijk besluit genomen dd 19 december 2000.
Bestemmingsplan Buitengebied, gemeente Rossum 1989	Sluis Sint Andries 8	Water	Ligplaats woonboot	Hiertoe is een afzonderlijk gemeentelijk besluit genomen dd 19 december 2000.
	Sluis Sint Andries 10	Water	Ligplaats woonboot	Hiertoe is een afzonderlijk gemeentelijk besluit genomen dd 19 december 2000.
	Sluis Sint Andries 12	Water	Ligplaats woonboot	Hiertoe is een afzonderlijk gemeentelijk besluit genomen dd 19 dec 2000.
Buitengebied Heerewaarden 1978		Water; doeleinden ten behoefte van de waterhuishouding	Water	Gelet op de huidige bestemming van de rivier in de afzonderlijke vigerende bestemmingsplannen blijkt

Bestemmingsplan	Adres	Vigerende bestemming	Nieuwe bestemming	Motivering
		en/of verkeer te water alsmede waterstaatsdoeleinden .		dat de rivier vrijwel altijd de functie van waterstaatsdoeleinden heeft. De functie recreatief gebruik is beperkt geweest tot bepaalde delen van de rivier. In de loop der tijd en door de maatschappelijke ontwikkelingen is het aspect waterrecreatie een steeds grotere rol gaan spelen en de gemeente onderkend dat de rivier tegenwoordig mede een belangrijke functie heeft in het kader van de pleziervaart. Vandaar dat deze functie in het nieuwe bestemmingsplan ook onderdeel uitmaakt van de doeleindenomschrijving.
Hurwenense uiterwaard 1977 (vastgesteld 7 juli 1976)		Water (dubbelbestemming); mede aangewezen voor waterstaatsdoeleinden, daaronder begrepen de waterhuishouding.	Water	
Bestemmingsplan buitengebied Hedel, 1995		Rivier; doeleinden voor de waterhuishouding, het verkeer te water en voor de afvoer van hoog oppervlakte-water, sediment en ijs (I). Op een nader aangeduide plaats (zijarm) is de rivier tevens bestemd voor recreatief gebruik (II).	Water	
Bestemmingsplan buitengebied Ammerzoden, 1993		Rivier; doeleinden voor de waterhuishouding, het verkeer te water en voor de afvoer van hoog oppervlakte-water, sediment en ijs (I). Op een nader aangeduide plaats (zijarm) is de rivier tevens bestemd voor recreatief gebruik (II).	Water	
Bestemmingsplan Buitengebied, gemeente Rossum 1989		Water; Doeleinden voor de waterberging, de afvoer van hoog oppervlakte water ijs en sediment ten behoeve van de rivier en voor signalering ten behoeve van de	Water	

Bestemmingsplan	Adres	Vigerende bestemming	Nieuwe bestemming	Motivering
		scheepvaart op de rivier, voor scheepvaart en voor watersport.		
Bestemmingsplan Buitengebied gemeente Maasdriel, 1993		Rivier; Doeleinden voor (I) waterstaatkundige doeleinden in de vorm van de (bescherming van) de stroomvoering van het verkeer te water, (II) waterstaatkundige doeleinden alsmede recreatief gebruik en (III) waterstaatkundige doeleinden alsmede de ontwikkeling van natuurbouw.	Water	

11. INSPRAAK EN VOOROVERLEG

Het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied, buitendijks deel van de gemeente Maasdriel heeft met ingang van vrijdag 22 april tot en met donderdag 19 mei 2005 gedurende 4 weken ter inzage gelegen in het gemeentehuis. Tevens is het plan toegezonden aan overleginstanties. Daarnaast is op donderdag 12 mei 2005 om 19:30 uur in de raadszaal van het gemeentehuis te Kerkdriel een inspraakbijeenkomst georganiseerd.

De inspraak- en vooroverlegreacties zijn beantwoord in het verslag vooroverleg en inspraak, dat als afzonderlijke (externe) bijlage bij het bestemmingsplan is toegevoegd.

Naar aanleiding van de reacties zijn een aantal veranderingen in het plan doorgevoerd. De betreffende aanpassingen zijn eveneens in het verslag vooroverleg en inspraak opgenomen.

Vervolgens heeft het definitief ontwerpbestemmingsplan met ingang van 18 november 2005 tot 30 december 2005, gedurende 6 weken, voor een ieder ter visie gelegen.

Op woensdag 22 februari 2006 heeft de gemeenteraad het definitieve bestemmingsplan gewijzigd vastgesteld.

